

Horizontalna analiza

učinaka usklađivanja zakonodavstva
Hrvatske s propisima Europske unije

HORIZONTALNA ANALIZA
UČINAKA USKLAĐIVANJA ZAKONODAVSTVA HRVATSKE S PROPISIMA EUROPSKE UNIJE

Urednica:

Višnja Samardžija

Izvršni urednici:

Toni Lukšić
Marko Makek

Stručna obrada podataka:

Mura Palašek

Suradnički tim:

Hrvoje Ćurko
Mirko Gravara
Ivana Matijević
Majda Rubić
Zrinka Živković

Lektorica:

Kata Fišter-Zalović

Izdavač:

Republika Hrvatska
Ministarstvo za europske integracije

Naklada:

1000 primjeraka

Tisak:

Kerschoffset

Zagreb, 2003

CIP - Katalogizacija u publikaciji
Nacionalna i sveučilišna knjižnica - Zagreb

UDK 327.39(497.5:4-67 EU) "200" (094.2)
HRVATSKA. Vlada

Sporazum o stabilizaciji i pridruživanju između Republike Hrvatske, s jedne strane, i Europskih zajednica i njihovih država članica, s druge strane. - Zagreb : Ministarstvo za europske integracije, 2002.

ISBN 953-7010-21-X

420327106

**Horizontalna analiza
učinaka usklađivanja zakonodavstva Hrvatske
s propisima EU**

Sadržaj

	Uvod u analizu učinka	
	Kratice	7
	Predgovor	9
	Analiza učinaka	11
	Horizontalna analiza učinaka	12
	Analiza učinaka propisa – RIA	13
1.	Metodološki pristup	17
1.1.	Ciljevi	17
1.2.	Metoda istraživanja	18
1.3.	Dodatna priprema podataka za obradu	20
1.4.	Struktura uzorka	21
2.	Osnovni nalazi	25
2.1.	Učinci usklađivanja zakonodavstva s odabranim propisima <i>acquisa</i>	25
2.2.	Ocjena institucionalne sposobnosti tijela državne uprave	26
3.	Horizontalna analiza učinaka	29
3.1.	Opći učinci	29
3.1.1.	Opći učinak usklađivanja zakonodavstva s <i>acquisem</i> na hrvatsko gospodarstvo	29
3.1.2.	Učinak usklađivanja zakonodavstva s propisima <i>acquisa</i> s obzirom na pojedine društvene skupine	31
3.1.3.	Vremenski rok djelovanja učinka usklađivanja zakonodavstva s propisima <i>acquisa</i>	34
3.1.4.	Učinak usklađivanja zakonodavstva s propisima <i>acquisa</i> na pojedine aspekte gospodarstva	36
3.2.	Učinci na sektor (područje gospodarstva, vrstu djelatnosti)	43
3.2.1.	Učinak usklađivanja zakonodavstva s propisima <i>acquisa</i> na pojedine aspekte sva tri sektora gospodarstva	43
3.2.2.	Učinak usklađivanja zakonodavstva s propisima <i>acquisa</i> na određene pojave u sva tri sektora gospodarstva	45

3.2.3.	Učinak usklađivanja zakonodavstva s propisima <i>acquisa</i> na zakonodavne i institucionalne kategorije	45
3.3.3.	Učinak usklađivanja zakonodavstva s propisima <i>acquisa</i> na troškove u pojedinim područjima	46
4.	Procjena reakcije javnosti na uvođenje propisa	51
5.	Procjena razine sposobnosti tijela državne uprave na pojedinim područjima	55

Kratice

AZTN	·	Agencija za zaštitu tržišnog natjecanja
DZIV	·	Državni zavod za intelektualno vlasništvo
HNB	·	Hrvatska narodna banka
NZ/ BO	·	Ne znam/ bez odgovora
MEI	·	Ministarstvo za europske integracije
MFIN	·	Ministarstvo financija
MINGO	·	Ministarstvo gospodarstva
MJROG	·	Ministarstvo za javne radove obnovu i graditeljstvo
MPPV	·	Ministarstvo pomorstva, prometa i veza
MPULS	·	Ministarstvo pravosuđa, uprave i lokane samouprave
MRSS	·	Ministarstvo rada i socijalne skrbi

Predgovor

Usklađivanje zakonodavstva RH s *acquis communautaire*-om, odnosno pravnom stečevinom EU, vrlo je složen proces kojim se značajno mijenja postojeći zakonodavni okvir u RH. Obveze usklađivanja zakonodavstva s *acquis*-em, koje proizlaze iz SSP-a te ciljeva RH da do kraja 2006. godine ostvari uvjete za pristupanje EU, postavljaju pred tijela državne uprave zadatak da standarde EU-a na najefikasniji i najkorisniji način uklope u gospodarski i društveni život države.

Naravno, pri tome se neizbježno pojavljuju mogućnosti izbora različitih zakonodavnih rješenja kojima se mogu ispuniti obveze i preuzeti pojedini standardi. Uloga Vlade RH, odnosno tijela državne uprave, je unaprijed sagledati postojeće mogućnosti, procijeniti posljedice i učinke njihove primjene te odabrati način i vrijeme primjene kojima se ostvaruju najveće koristi, a negativni učinci svode na najmanju razinu.

Analiza učinaka zakonodavstva (eng. *regulatory impact assessment*) je općepriznata metoda procjene učinaka pojedinih zakonodavnih rješenja koja ima široku primjenu u donošenju odluka i koja se u razvijenim državama već dulje vrijeme primjenjuje u radu tijela državne uprave.

S obzirom da nije učinkovito, ali ni moguće, izraditi detaljne analize za svaki pojedini zakonski akt, Ministarstvo za europske integracije pokrenulo je projekt *horizontalne analize učinaka* kojim su se na osnovi jednostavnijih procjena, putem anketnog upitnika nastojala izdvojiti ona područja ili propisi EU-a za koje se očekuje da bi svojom primjenom u RH mogli izazvati negativne učinke na gospodarstvo. Na ovaj se način željelo usklađivanje zakonodavstva odmaknuti od čisto tehničkog procesa i staviti u kontekst budućega gospodarskoga razvoja. Cilj takvog pristupa je identificirati područja koja bi kasnije trebalo detaljnije proučiti kako bi se pronašla rješenja za ublažavanje mogućih negativnih posljedica, te pripremiti tijela državne uprave za postupno uvođenje jednostavnih oblika analize učinaka u svakodnevnu praksu. S obzirom da su u projektu aktivno sudjelovali predstavnici različitih ministarstava, prikupljeni podaci daju i sliku o razini spremnosti državne uprave za sagledavanje posljedica koje će imati usklađivanje zakonodavstva na područje njihova svakodnevnog rada.

Naime, europske standarde u širem smislu možemo pojednostavljeno podijeliti u dvije skupine. U prvoj skupini su standardi prvenstveno usmjereni na usvajanje društvenih normi, kao što su ljudska prava, sloboda medija, zaštita manjina i sl., koji nemaju izražen utjecaj na gospodarstvo. Drugu skupinu sačinjavaju standardi čijom se primjenom značajno utječe na gospodarsko okruženje u Republici Hrvatskoj, od državnih potpora do tehničkog zakonodavstva. Potrebno je istaknuti da su ovom analizom obuhvaćena samo prioritetna područja usklađivanja zakonodavstva prema SSP-u, s obzirom da širi pristup trenutno ne bi bio provediv.

Utvrđivanje propisa EU-a koji mogu imati negativne učinke na gospodarstvo RH izuzetno je važno, jer je na tim područjima potrebno izraditi dublje kvantitativne i kvalitativne analize koje će biti iznimno korisne i pri izradi pregovaračkih pozicija RH kada otpočne pregovori o punopravnom članstvu RH u EU.

Horizontalna analiza je još jedna od kockica kojima se želi ostvariti dugoročni cilj da analiza učinaka postane obvezni dio i svakodnevna praksa u zakonodavnom postupku u RH, odnosno da se postojeći elementi procjene učinaka zakonskih prijedloga u RH standardiziraju i nadopune metodologijom analize učinaka. Na taj se način želi pridonijeti aktivnostima čiji je cilj unaprijediti postupak donošenja odluka u tijelima državne uprave i time stvoriti još bolje preduvjete za podizanje konkurentnosti hrvatskoga gospodarstva i njegov buduću razvoj u okviru tržišta EU-a kojem pristupa.

Tiskanjem ove publikacije nastojalo se državnoj upravi i široj javnosti na praktičnim primjerima ukazati na potrebu postupnog uvođenja analize učinka, imajući u vidu činjenicu da usklađivanje sa svakom pojedinom direktivom Europske unije ima određene učinke o kojima treba unaprijed razmišljati.

Ministarstvo za europske integracije zahvaljuje svim djelatnicima državne uprave koji su sudjelovali u pripremi i ispunjavanju anketnih upitnika i na čijoj se stručnoj procjeni temelje rezultati ove analize. Njihova spremnost na aktivno sudjelovanje u ovom projektu znak je raširene svijesti o potrebi, ali i podrška ovakvom pristupu u procesu pristupanja RH EU.

Dr. Višnja Samardžija
Ministarstvo za europske integracije
pomoćnica ministra

Analiza učinaka

Jedna od obveza¹ koja proizlazi iz Sporazuma o stabilizaciji i pridruživanju između Republike Hrvatske i Europske zajednice i njezinih država članica (u daljnjem tekstu: Sporazum) jest postupno usklađivanje zakonodavstva Republike Hrvatske s propisima Europske unije (*acquis communautaire*, u daljnjem tekstu: *acquis*). Ova je obveza, za razliku od ostalih obveza iz Sporazuma, stupila na snagu s danom potpisivanja Sporazuma². U člancima 70. – 74.³ Sporazuma posebno su izdvojena prioriteta područja usklađivanja zakonodavstva. Ona se odnose na temeljna područja unutarnjeg tržišta, odnosno: tržišno natjecanje i državne potpore; intelektualno, industrijsko i trgovačko vlasništvo; javne nabave; normizacija, mjeriteljstvo, ovlašćivanje i ocjena sukladnosti te zaštita potrošača. U komunikaciji s Europskom komisijom navedenim područjima dodana su još neka područja zakonodavstva prema kojima se odnosi kao i prema prioriteta područjima, a to su pobliže: pravo društava; računovodstvo; financijske usluge; kopneni prijevoz; zdravlje i sigurnost na radu; zaštita podataka te jednake mogućnosti za žene i muškarce.

Horizontalna analiza učinaka dio je šireg projekta izrade analize učinaka⁴ usklađivanja zakonodavstva Republike Hrvatske s *acquisem*, koji je pokrenulo Ministarstvo za europske integracije. Iako su aktivnosti na području analize učinaka neposredno potaknute upravo potrebama koje proizlaze iz procesa integracije Republike Hrvatske u Europsku uniju radi usklađivanja hrvatskoga zakonodavstva s *acquisem*, jedan od važnih ciljeva koji se želi ostvariti jest da instrument analize učinaka postane sastavni dio svakodnevne prakse u procesu oblikovanja politika i zakonskih prijedloga u Republici Hrvatskoj.

Države članice Europske unije te druge visokorazvijene države svijeta⁵ uvele su analizu učinaka u svoje sustave donošenja odluka tijekom zadnja dva desetljeća. Naime, državna je uprava postala svjesna da svako oblikovanje politike i uvođenje novog propisa može imati neočekivane negativne učinke, ne samo na državni proračun nego i na različite gospodarske i socijalne skupine ako se prethodno ne provede podrobna analiza očekivanih učinaka primjene tog propisa, uzimajući pritom u obzir različite načine postizanja željenih ciljeva. Također, osim utvrđivanja same pojave negativnih učinaka, glavni se naglasak stavlja na procjenu njihova intenziteta i određivanje društvene skupine koja je najizloženija tim učincima. S druge strane, države kandidatkinje za članstvo u Europskoj uniji također su prepoznale ovako utvrđeno značenje izrade analiza učinaka primjene propisa, ali ne samo kao dijela zakonodavnog postupka već i kao nezaobilaznog instrumenta tijekom prilagodbi u sklopu procesa europskih integracija, uzimajući u obzir njegovu složenost i sveobuhvatnost. Glavni cilj analize učinaka jest povećanje efikasnosti i efektivnosti zakonskih rješenja što je velik doprinos gospodarskom rastu i razvoju svakoga društva.

Dakle, cilj uvođenja instrumenta analize učinaka u Republici Hrvatskoj je dvojak:

- analiza učinaka propisa (eng. *Regulatory Impact Assessment* – RIA) – u sklopu napora da se unaprijedi kvaliteta rada državne uprave pri oblikovanju politika i zakonodavnih rješenja koja proizlaze iz njih, neovisno o procesu integracije Republike Hrvatske u Europsku uniju, i

¹ Potpisivanjem Sporazuma 29. listopada 2001. godine Republika Hrvatska se obvezala da će potpuno ispuniti obveze koje iz njega proizlaze tijekom utvrđenog prijelaznog razdoblja od šest godina od dana stupanja na snagu Sporazuma. Republika Hrvatska će stupanjem na snagu Sporazuma steći status pridruženog člana Europske unije.

² Članak 69. Sporazuma.

³ Sporazum, Glava VI. – Usklađivanje prava, provedba prava i pravila tržišnog natjecanja.

⁴ eng. impact assessment

⁵ npr. Kanada, Australija, Novi Zeland, SAD

- analiza učinaka pojedinih propisa Europske unije - u sklopu usklađivanja zakonodavstva s *acquisem* u svrhu izrade pregovaračkih pozicija tijekom pregovora o punopravnom članstvu u Europskoj uniji.

S obzirom na to da je neprijeporno da će usklađivanje zakonodavstva s *acquisem* izazvati određene učinke na hrvatsko gospodarstvo, osnovni je cilj svih aktivnosti u sklopu projekta analize učinaka kvalitativna, a gdje god je to moguće i čim bolja kvantitativna analiza tih učinaka. Cilj izrade analiza učinaka je, na temelju procijenjenih i očekivanih učinaka usklađivanja zakonodavstva s *acquisem* i njegove primjene, stvoriti podlogu za oblikovanje provedivih politika i načina ugrađivanja *acquisa* u nacionalno zakonodavstvo. Na taj se način omogućuje lakše oblikovanje takvih politika kojima se istodobno u najvećoj mogućoj mjeri umanjuju troškovi i povećavaju koristi od procesa integracije Republike Hrvatske u Europsku uniju, uzimajući u obzir izloženost pojedinih društvenih i gospodarskih skupina ukupnim učincima. Ovakav je pristup od iznimnog značenja za pojedine gospodarske i društvene skupine, ali i za Republiku Hrvatsku u cjelini, imajući u vidu pretpostavku da pojedini učinci zasigurno neće biti ravnomjerno raspoređeni bilo u gospodarskom, bilo u društvenom smislu.

Horizontalna analiza učinaka

Ministarstvo za europske integracije pokrenulo je projekt *horizontalne analize učinaka* u 2002. godini, nakon što je prethodno izrađena pilot-studija analize učinaka na razini direktive (Niskonaponska direktiva - LVD⁶) kako bi se tijela državne uprave upoznala s primjerom izrade cjelovite analize učinaka. Usporedno s pilot-studijom izrađen je i *Metodološki priručnik za izradu analize učinaka uvođenja propisa Europske unije*. Cilj Metodološkog priručnika bio je općenito upoznati tijela državne uprave sa značenjem, ciljevima i metodama izrade analize učinaka (horizontalna analiza učinaka; analiza učinaka na razini jednog propisa Europske unije; sektorska analiza učinaka i analiza učinaka na razini poduzeća). Pilot-studija i Metodološki priručnik izrađeni su u suradnji s vanjskim stručnjacima, primjenjujući iskustva i spoznaje država kandidatkinja⁷ stečene u sklopu priprema za punopravno članstvo u Europskoj uniji.

Horizontalna analiza učinaka predstavlja početni korak u analizi učinaka usklađivanja zakonodavstva u kojem su prvi put aktivno sudjelovala i tijela državne uprave. S obzirom na to da Republika Hrvatska tijekom procesa približavanja Europskoj uniji, u relativno kratkom razdoblju, mora uskladiti svoje zakonodavstvo s velikim brojem propisa⁸ Europske unije, ne mogu se provoditi detaljne (potpune) analize učinaka za svaki pojedini propis s kojim se usklađuje, kao što je to bila već spomenuta LVD studija. Zbog toga je bilo potrebno utvrditi način kojim bi se prepoznali "problematici" propisi, odnosno oni za koje se očekuje da će imati znatniji negativan učinak na određene gospodarske grupe ili gospodarstvo u cjelini, a čija bi primjena zbog nekih drugih razloga mogla biti problematična. *Horizontalna analiza učinaka* osmišljena je i provedena u cilju inicijalnog *screeninga* pozitivnih i negativnih učinaka koji mogu proizaći iz usklađivanja zakonodavstva s *acquisem* na gospodarstvo Republike Hrvatske na spomenutim prioritetnim područjima usklađivanja.

⁶ Low Voltage Directive 73/23/EEC

⁷ Poljska, Mađarska i Litva

⁸ Uredbe Vijeća, Direktive Europske komisije i sl.

Za potrebe analize identificiran je uzorak od 103 slučaja⁹ koji obuhvaćaju jedan ili više propisa iz područja navedenih u poglavlju 1.2.

Za tako izdvojene propise Europske unije postaje opravdano u idućem koraku izraditi detaljnije (potpune) analize učinaka kako bi se donositeljima odluka omogućio potpun uvid u moguće implikacije uvođenja pojedinog od tih propisa. Takav pristup omogućava da se pravodobno, prije nego što se donesu konačne odluke, mogu poduzeti efikasne prilagodbe, ili izabrati alternativna rješenja kojima bi se pokušali čim više umanjiti predvidivi negativni učinci.

Takve su analize vrlo jaka i priznata osnova za obrazlaganje zahtjeva pojedine države kandidatkinje tijekom pregovora za punopravno članstvo u Europskoj uniji, u slučajevima kada se pregovorima pokušavaju osigurati dodatna prijelazna razdoblja ili određene iznimke na nekom od područja pregovora. Iskustva su pokazala da je puno lakše uvjeriti Europsku komisiju u opravdanost zahtjeva ako se temelje na rezultatima ovakvih analiza.

Metodologija provedbe ove *horizontalne analize učinaka* detaljnije je objašnjena u Poglavlju 1.

Analiza učinaka propisa – RIA

Nakon projekta *horizontalne analize učinaka*, Ministarstvo za europske integracije otpočelo je aktivnosti usmjerene na uvođenje instrumenta analize učinaka propisa u zakonodavnu proceduru u Republici Hrvatskoj (eng. Regulatory Impact Assessment, u daljnjem tekstu: RIA).

Proces europskih integracija neizbježno djeluje kao katalizator raznih procesa i s njima povezanih učinaka. Jedna od ključnih potreba, koja proizlazi iz procesa europskih integracija, jest povećana sposobnost državne uprave za donošenje velike količine važnih odluka i s njima povezanih zakonodavnih rješenja u relativno ograničenom roku. Time se još više naglašava potreba za kvalitetnom pripremom donošenja odluka. Neke od država kandidatkinja zamijetile su da se i do 20% godišnjih zakonodavnih aktivnosti odnosi na izmjene i dopune već postojećih propisa kako bi se ispravile njihove manjkavosti, bilo konceptualne prirode, bilo neželjenih ili prvobitno zanemarenih posljedica njihove primjene. Takve su pojave, osim znatnog gubitka vremena, i vrlo štetne za gospodarstvo, zbog sadržajno loših zakonskih rješenja koja neposredno utječu na gospodarske subjekte, kao i zbog posrednih negativnih učinaka stalne promjenjivosti zakonodavnog okvira na razne gospodarske čimbenike, npr. strana ulaganja. Upravo je RIA instrument koji je osmišljen kako bi se ovakve pojave svele na najmanju moguću mjeru te podizanjem kvalitete prvobitnih zakonskih rješenja podigla učinkovitost prihvaćenih politika u ostvarivanju zamišljenih ciljeva. Osim *ex ante* analize, sastavni je dio RIA-e i periodična *ex post* analiza učinaka stvarne primjene pojedinog propisa, koja ima ulogu mehanizma povratne sprege¹⁰.

⁹ svaki slučaj obuhvaća jedan ili više propisa prema procjeni tijela državne uprave koji su ih u pojedinim slučajevima grupirali u skupine, odnosno osim osnovnog propisa obuhvaćaju i njihove izmjene i dopune

¹⁰ uobičajeno. eng. feedback

Treba napomenuti da uloga RIA-e, kao jednog od instrumenata u procesu donošenja odluka, nije zamijeniti donošenje odluka. Dapače, ona ne smije biti supstitut donošenja odluka, već samo predstavlja osnovu koja razmatra i procjenjuje pojedine karakteristike i alternative kako bi se čim bolje mogli sagledati glavni aspekti provedbe određene politike putem primjene pojedinoga zakonskog rješenja.

Trenutačno se u sklopu zakonodavnog postupka u Republici Hrvatskoj još uvijek sustavno ne provodi RIA, iako se neki njegovi elementi već mogu prepoznati u zakonodavnom postupku, tj. postoje obveze čiji je smisao analiziranje učinaka primjene pojedinog propisa. Osnovno uporište u ovom smislu jest članak 132. Poslovnika Hrvatskog sabora, koji uređuje elemente koje treba sadržavati svaki prijedlog zakona koji ide u zakonodavni postupak Hrvatskoga sabora, dok se Poslovnik Vlade Republike Hrvatske poziva na Poslovnik Hrvatskoga sabora pri uređivanju elemenata sadržaja nacrtu prijedloga zakona u svojem postupku.¹¹

Unatoč tomu što se analize učinaka primjene propisa ne izvode prema konceptu RIA-e, u praksi se analize koje se odnose na posljedice donošenja pojedinog zakona, sukladno obvezi iz Poslovnika Hrvatskoga sabora, ne rade prema jednakoj metodologiji s unaprijed zadanim elementima, tj. minimalnim zadanim sadržajem, već ih svako tijelo koje izrađuje nacrt prijedloga zakona radi prema vlastitom *ad hoc* pristupu.

Dakle, bez obzira na različitosti u pristupu ispunjavanja postojećih obveza, s obzirom na to da je trenutačna praksa analize učinaka primjene propisa sadržajno puno siromašnija i uža u odnosu na koncept RIA-e, kao najbolje prakse¹², može se opravdano zaključiti da ona analitički ne pruža istu razinu osnove za kvalitetno odlučivanje u Republici Hrvatskoj koja bi se mogla postići korištenjem RIA-e. Ovdje treba svakako napomenuti da je izrada zakona samo dio procesa donošenja odluka, koji bi trebao biti obuhvaćen analizom učinaka. Naime, ovakav bi se pristup u različitim oblicima i opsegu trebao koristiti i pri izradi pravilnika, pripremi odluka, zaključaka te drugih oblika donošenja odluka.

Kako bi se RIA uvela u zakonodavni postupak u Republici Hrvatskoj, u Ministarstvu za europske integracije osnovana je interna radna skupina koja u suradnji s Radnom skupinom za reformu državne uprave Vlade Republike Hrvatske priprema prijedlog načina i postupka izrade RIA-e u Republici Hrvatskoj tijekom prve polovice 2003. godine, a kako bi se do kraja 2003. omogućilo prihvaćanje cijelog koncepta na razini Vlade Republike Hrvatske te pristupilo izradi pilot-analiza učinaka propisa kao referentnih predložaka za daljnje obrazovanje zaposlenih u državnoj upravi.

¹¹ Članak 132. Poslovnika Hrvatskoga sabora koji uređuje sadržaj prijedloga zakona glasi:

"Prijedlog zakona sadrži:

- ustavnu osnovu donošenja zakona,
- ocjenu stanja i osnovna pitanja koja se trebaju urediti zakonom te posljedice koje će donošenjem zakona proisteci,
- ocjenu i izvore potrebnih sredstava za provođenje zakona,
- tekst prijedloga zakona, s obrazloženjem,
- tekst odredbi zakona koje se mijenjaju, odnosno dopunjuju, ako se predlaže izmjena ili dopuna zakona.

Uz prijedlog zakona predlagatelj može dostaviti i odgovarajuću dokumentaciju, posebice stručna mišljenja, prihvaćene međunarodne ugovore i druge akte kojima obrazlaže svoj prijedlog." Kurzivom su označeni elementi koji su na tragu uloge i smisla RIA-e.

¹² uobičajeno eng. best practice

1

Metodološki pristup

1 Metodološki pristup

1.1. Ciljevi

Ciljevi provođenja *horizontalne analize učinaka* usklađivanja zakonodavstva s *acquisem* na prioritetnim područjima usklađivanja zakonodavstva bili su:

- pokušati preliminarno sagledati i analizirati očekivane pozitivne i negativne posljedice koje mogu proizaći iz usklađivanja nacionalnoga zakonodavstva s odabranim propisima *acquisa*;
- unutar skupine propisa obuhvaćene analizom izdvojiti propise ili skupine propisa *acquisa* koji bi mogli biti *najproblematičniji* pri usklađivanju, tj. koji bi mogli imati najveće negativne učinke na:
 - gospodarstvo u cjelini
 - državni proračun
 - različite gospodarske i socijalne skupine
- procijeniti razinu institucionalne sposobnosti tijela državne uprave na području analize učinaka uvođenja EU-ovih propisa u nacionalno zakonodavstvo te procijeniti njihovu razinu informiranosti i sposobnosti da općenito daju procjenu gospodarskih učinaka propisa.

Osim toga, projekt *horizontalne analize učinaka* ima i praktičnu namjenu. On bi trebao stvoriti osnovu za otvaranje dijaloga sa subjektima na koje se očekuje djelovanje učinaka kako bi se *acquis* mogao pravodobno i učinkovito uklopiti u nacionalni zakonodavni okvir za što su unutar resornih ministarstava od iznimnog značenja što potpunije informacije radi lakšeg planiranja i utvrđivanja redoslijeda prihvatanja *acquisa*.

Jedan od iznimno važnih praktičnih ciljeva *horizontalne analize učinaka* jest i približavanje analize učinaka, kao vrlo važnog analitičkog instrumenta, tijelima državne uprave. Naime, već je uvodno istaknuto značenje korištenja analize učinaka pri izradi analitičke osnove za buduće pregovaračke pozicije Republike Hrvatske u pregovorima za punopravno članstvo u Europskoj uniji¹³.

¹³ vidi uvodni dio Analiza učinaka

1.2. Metoda istraživanja

Projekt je koordiniralo Ministarstvo za europske integracije, a rezultati su obrađeni u suradnji s vanjskim stručnjakom za obradu podataka prikupljenih anketnim upitnikom. Anketni upitnik pripremila je Ministarstvo za europske integracije.¹⁴

Istraživanje je provedeno u drugoj polovini 2002. godine. Održani su pripremni sastanci za svako područje zakonodavstva, na kojima su djelatnici tijela državne uprave uključenih u ovaj projekt bili upoznati s ciljevima istraživanja te strukturom upitnika. Prikupljanje popunjenih anketnih upitnika je završeno potkraj 2002. godine kada su ukupno zaprimljena 92 anketna upitnika, dok je konačno izvješće izrađeno u 2003. godini.

Područja koja su obuhvaćena istraživanjem definirana su u skladu s prioritetima usklađivanja zakonodavstva zacrtanim u Sporazumu te u skladu s preporukama Europske komisije iznesenim u međusobnoj komunikaciji. Područja zakonodavstva referentnih tijela državne uprave koja su sudjelovala u analizi pojedinih područja su:

1. zaštita podataka	MPULS, MUP
2. zaštita potrošača	MINGO
3. javne nabave	MFIN, MINGO, MJROG
4. tržišno natjecanje	AZTN
5. državne potpore	AZTN, MFIN, MINGO, MJROG, MPPV
6. pravo društava	MPULS, MINGO, MFIN
7. računovodstvo	MINGO, MFIN
8. kopneni prijevoz	MPPV, MJROG
9. jednake mogućnosti	MRSS
10. zdravlje i zaštita na radu	MRSS
11. intelektualno, ind. i trg. vlasništvo	DZIV
12. tehničko zakonodavstvo	DZNM
13. financijske usluge	MFIN, HNB, Komisija za vrijednosne papire

U početnoj fazi istraživanja najveću je prepreku predstavljao nepotpun popis relevantnih propisa Europske unije po područjima *acquisa*. Naime, s obzirom na to da za Hrvatsku još nije učinjen *screening* u prioritnim područjima usklađivanja zakonodavstva, u provođenju istraživanja polazna je osnova bio ranije korišten popis propisa država kandidatkinja. Stoga se, pri definiranju opsega istraživanja, popis propisa korigirao na temelju spoznaja zaposlenika mjerodavnih tijela državne uprave. Imajući to u vidu, ne može se isključiti mogućnost da konačni popis propisa¹⁵ nije bio potpuno točan¹⁶.

¹⁴ Pri izradi metodologije i upitnika korištena su litavska iskustva.

¹⁵ Sažeti prikaz svih propisa obuhvaćenih analizom nalazi se u Prilogu.

¹⁶ Bilo da su obuhvaćeni propisi koji nisu trebali biti obuhvaćeni, što je manje vjerojatno, odnosno da nisu obuhvaćeni svi propisi koji su trebali biti obuhvaćeni analizom.

Primijenjena metoda *horizontalne analize učinaka* bila je terensko istraživanje. Budući da je bilo potrebno na isti način ocijeniti očekivane opće učinke većeg broja pojedinačnih propisa (preliminarno je procijenjeno da je ovom analizom bilo obuhvaćeno 300 propisa), glavni instrument ispitivanja bio je spomenuti anketni upitnik. Cilj i način provedbe projekta te sam anketni upitnik predstavljeni su pojedinačno u svakoj instituciji obuhvaćenoj ispitivanjem.

Pitanja u upitniku bila su koncipirana na slijedeći način:

- djelomično ponudeni odgovori (tzv. zatvorena pitanja)
- djelomično kao otvorena pitanja
- tijela državne uprave sama su određivala kako će grupirati pojedine propise, o čemu je ovisio i broj popunjenih anketnih upitnika

Anketni upitnik dostavljen je zaposlenicima tijela državne uprave, mjerodavnim za pojedina područja zakonodavstva, tj. stručnjacima za pojedina područja. Njihov je zadatak bio da prema vlastitoj procjeni pokušaju ocijeniti makroekonomske i mikroekonomske učinke koje bi usklađivanje zakonodavstva s pojedinim propisom Europske unije moglo imati na različite gospodarske i socijalne skupine u Republici Hrvatskoj.

Jedinica ispitivanja u anketnom upitniku bio je pojedini propis Europske unije iz svakog od navedenih prioritetnih područja ili grupa, tj. porodica propisa¹⁷.

U odnosu na 13 spomenutih područja zakonodavstva, analizom nisu obuhvaćena tri područja:

- pravo društava
- računovodstvo i
- tehničko zakonodavstvo

Naime, odaziv tijela državne uprave bio je pozitivan za sva područja zakonodavstva, osim za područje prava društava i područje računovodstva. Stoga ta područja nisu obuhvaćena istraživanjem. Tehničko zakonodavstvo također je izuzeto iz istraživanja zbog specifičnosti tog područja zakonodavstva, a slijedom toga metodologija korištena u istraživanju ne bi bila primjerena.¹⁸

Istodobno, s obzirom na to da je Ministarstvo pomorstva, prometa i veza radeći na području iz svoje ovlasti dostavilo Ministarstvu za europske integracije upitnike ispunjene i za propise s područja:

- pomorskog prometa i
- pošte i telekomunikacija

i ta su područja uključena u ovu horizontalnu analizu učinaka propisa.

¹⁷ Popis propisa utvrđen je na osnovi Plana rada OBNOVA projekta "Support to the Ministry for European Integration in the Process of the Approximation of Law".

¹⁸ Opširnije o problematici usklađivanja tehničkoga zakonodavstva napisano je u *Analizi učinka uvođenja Smjernice za niski napon (Low voltage directive)*, Ministarstvo za europske integracije, svibanj 2001.

1.3. Dodatna priprema podataka za obradu

Kao rezultat opisanog pristupa u nekim je slučajevima veći broj propisa bio uključen u samo jedan anketni upitnik (jedan ocjenjivač), dok je istodobno bilo slučajeva da je za pojedini propis odgovore davao veći broj ocjenjivača. Stoga je bilo nužno "pročistiti" podatke za obradu, i to na sljedeći način:

- veći broj propisa uključenih u jedan anketni upitnik razdvojen je na pojedinačne propise da bi njihova težina u ukupnom uzorku bila proporcionalno zastupljena, uzevši pritom u obzir da taj broj umnoženih slučajeva ne prelazi 5, zbog toga da ocjene jednog ocjenjivača ne bi previše određivale ukupan rezultat
- kao drugi korak, za propise za koje je anketni upitnik ispunjavao veći broj predstavnika tijela državne uprave, odnosno više institucija, kao rezultat se koristio prosjek ispitanih ocjenjivača

Na taj se način od početna 92 upitnika dobio uzorak od 103 slučaja, u koja je u znatnoj većini bio uključen po jedan propis. Slijedom toga, a radi jednostavnijeg predstavljanja rezultata, u daljnjem će se tekstu umjesto "103 slučaja" navoditi "103 propisa".

1.4. Struktura uzorka

U tablicama 1. i 2. dan je pregled 12 obuhvaćenih područja te sudjelovanje pojedinih tijela državne uprave (ukupno njih 10) u analizama pojedinih područja. Cijeli uzorak obuhvaća 103 propisa koji su bili obuhvaćeni u 92 anketna upitnika. Anketne upitnike ispunjavala su 33 različita ocjenjivača/stručnjaka u tijelima državne uprave. Najviše propisa bilo je analizirano na područjima intelektualnog, industrijskog i trgovačkog vlasništva, financijskih usluga, kopnenog prijevoza te zdravlja i zaštite na radu.

Tablica 1. Osnovna pregledna tablica uzorka

Cijeli uzorak	Područje zakonodavstva	Broj slučajeva	Nadležne institucije (%) ¹⁹			Broj različitih upitnika	Broj različitih ocjenjivača
		103				76	33
	Intelektualno, industrijsko i trgovačko vlasništvo	16	DZIV			15	4
	Financijske usluge	24	HNB (50%)	MFIN (33%)	Komisija za vrijednosne papire (17%)	19	6
	Zdravlje i zaštita na radu	14	MRSS			11	2
	Jednake mogućnosti	2	MRSS			1	1
	Zaštita podataka	1	MPULS			1	2
	Kopneni prijevoz	16	MPPV			10	4
	Javne nabave	9	MJROG (67%)	MINGO (22%)	MFIN (11%)	8	6
	Tržišno natjecanje	9	AZTN			3	1
	Državne potpore	2	MFIN (50%)	MINGO (50%)		2	2
	Zaštita potrošača	5	MINGO			1	1
	Pomorski promet	3	MPPV			3	3
	Pošta i telekomunikacije	2	MPPV			2	1

¹⁹ Ako je navedena samo jedna institucija znači da je ona u 100% slučajeva pokrila naznačeno područje zakonodavstva.

Tablica 2. Osnovni pregled po institucijama i gospodarskim sektorima

		Broj slučajeva	Udio
Institucija	MPPV	21	20%
	DZIV	16	16%
	MRSS	16	16%
	HNB	12	12%
	MFIN	10	10%
	AZTN	9	9%
	MINGO	8	8%
	MJROG	6	6%
	Komisija za vrijednosne papire	4	4%
	MPULS	1	1%
	Sektor ²⁰	primarni sektor (poljoprivreda)	1
sekundarni (industrija)		4	4%
tercijarni (usluge)		53	51%
primarni i sekundarni sektor		11	11%
sekundarni i tercijarni sektor		5	5%
svi sektori		29	28%

²⁰ Pojedini se propisi odnose na veći broj sektora te je tako i naznačeno u ovoj kategorizaciji.

2

Osnovni nalazi

2 Osnovni nalazi

2.1. Očekivani učinci usklađivanja zakonodavstva s odabranim propisima *acquisa*

- Očekivani bi učinak usklađivanja zakonodavstva RH s propisima *acquisa*, obuhvaćenim ovom horizontalnom analizom, prema mišljenju predstavnika tijela državne uprave, trebao biti uglavnom pozitivan (77%). U 6% slučajeva dana je negativna²¹ procjena učinka i ona se odnosi na ukupno 6 propisa, odnosno: četiri propisa u području intelektualnog, industrijskog i trgovačkog vlasništva te po jedan propis u području zdravlja i zaštite na radu te kopnenog prijevoza.
- Iako uglavnom pozitivan za većinu društvenih skupina, procijenjeni je učinak na pojedine društvene skupine u znatnoj mjeri dvojak, te se uz pozitivno očekuje i djelomično negativno djelovanje.
- Očekuje se da će pozitivan učinak uvođenja propisa djelovati uglavnom u dužem razdoblju, dok za negativan učinak većina stručnjaka u tijelima državne uprave nije mogla procijeniti vremensku dimenziju učinaka (kratkoročno ili dugoročno).
- Procjena očekivanog učinka propisa na različite aspekte gospodarstva²² uglavnom je pozitivna, pri čemu se najpozitivnijim procjenjuje učinak na konkurentski položaj poduzeća i ulaganja. Pozitivan učinak predstavnici tijela državne uprave slično procjenjuju i u većini prioriternih područja, dok potencijalan negativni učinak nešto većim procjenjuju u području zdravlja i zaštite na radu (posebno troškovi poslodavca) te intelektualnog, industrijskog i trgovačkog vlasništva.
- Kada je u pitanju geografska distribucija djelovanja učinaka, očekuje se znatno djelovanje na državu u cjelini, a pojedinačno se navode gospodarski razvijena područja države i/ili područja velikih gradova.
- U prosjeku se očekuje naglašeno pozitivno djelovanje usklađivanja zakonodavstva RH s *acquisem*, obuhvaćenog ovim ispitivanjem, na sektore hrvatskoga gospodarstva. Ipak, nešto je negativniji učinak procijenjen za primarni i sekundarni sektor.
- Važan utjecaj procijenjen je na potrebu za dodatnom izobrazbom, i to kako zaposlenih u sektorima tako i državnih službenika.
- U cjelini se može očekivati osrednji utjecaj usklađivanja zakonodavstva RH s *acquisem* na troškove u različitim područjima. Iako su razlike neznatne, ipak je nešto izraženiji jaki utjecaj procijenjen kada su u pitanju cijene za potrošače, te troškovi u malim i srednjim poduzećima. S obzirom na prioriterna područja, troškovi su nešto više istaknuti u području financijskih usluga te zdravlja i zaštite na radu.

²¹ Zajedno "samo negativan" i "više negativan nego pozitivan" učinak. Vidi tablicu 3.

²² Pitanje 4 iz Upitnika. Pod aspektima gospodarstva misli se na: zaposlenost, ulaganja, konkurentni položaj i otvaranje novih poduzeća te drugo prema navodu ocjenjivača.

2.2. Ocjena institucionalne sposobnosti tijela državne uprave

- Opći je zaključak da je ozbiljnost shvaćanja zadatka i razina kompetentnosti u većini tijela državne uprave mjerodavnih za usklađivanje nacionalnoga zakonodavstva s *acquisem* na područjima obuhvaćenim ispitivanjem na zavidnoj razini.
- Istodobno treba naglasiti da razina pripremljenosti i znanja nije jednaka u svim tijelima državne uprave, što je vidljivo iz ograničenih mogućnosti sagledavanja učinaka u određenom broju upitnika.
- Pri ispunjavanju upitnika važan pokazatelj razine institucionalne sposobnosti jest i broj odabranih odgovora "ne znam / bez odgovora" po upitniku. Naime, pretpostavka je da su državni službenici, koji su ispunjavali pojedine upitnike, stručnjaci-specijalisti u tim područjima unutar dotičnog tijela državne uprave. Iz analize proizlazi da su u prosjeku na 1/5 pitanja dani odgovori bili "ne znam / bez odgovora"²³.
- Interesantno je da je spomenuti postotak uglavnom pozitivnih učinaka od 77% gotovo identičan postotku građana Republike Hrvatske koji podupiru integraciju Republike Hrvatske u Europsku uniju²⁴. Stoga se neizbježno postavlja pitanje koliko su tako pozitivne procjene učinaka na ovim područjima i pozitivno stajalište javnog mnijenja prema članstvu u Europskoj uniji međusobno povezani. Naime, pri čitanju rezultata analize treba uzeti u obzir i mogućnost da su na ovakav rezultat analize utjecala i subjektivna pozitivna stajališta u slučajevima kada ocjenjivači nisu bili potpuno sigurni u učinke, a možda nisu željeli da u ispunjenim anketnim upitnicima koje su vratili Ministarstvu za europske integracije bude previše "ne znam / bez odgovora" odgovora²⁵.

²³ U analizi se pokušalo na najbolji mogući način doći do okvirnog podatka o prosječnom broju odgovora 'ne znam/ bez odgovora', no pri izvođenju zaključaka treba svakako uzeti u obzir i:

- da je teško odrediti kako vrednovati pojedine stavke unutar jednog pitanja, npr. u 6 ili 8, u odnosu na npr. pitanje 1 Đ ne mogu se vrednovati jednako (u tom su slučaju za pitanja 4, 6, 7, 8 i 9 uzeti prosjeci)
- da u pitanjima 2 i 3 uzorci nisu samo onih koji su iz pitanja 1 bili usmjereni pa je teško odrediti tko je stvarno trebao dati odgovore na ta pitanja (i ovdje su uzeti prosjeci; 2a i 3a, te 2b i 3b)
- uz moguće nerazumijevanje pojedinih uputa, ili nedostatka uputa
- izračunan je vrlo okvirni prosjek M=22%.

²⁴ koji je prema do sada ukupno 6 ispitivanja javnog mnijenja konstantno između 75% i 80%.

²⁵ Točnije, 22% odgovora. Ova ocjena nema za cilj a priori dovesti u pitanje stručnost zaposlenika u tijelima državne uprave već samo želi upozoriti na sve aspekte okruženja u kojem su ovi rezultati nastali.

3

**Horizontalna analiza
učinaka**

3 Horizontalna analiza učinaka

U ovom se poglavlju detaljnije iznose rezultati horizontalne analize učinaka prema obrađenim parametrima iz Upitnika.

3.1. Opći učinci

3.1.1. Opći učinak usklađivanja zakonodavstva s *acquisem* na hrvatsko gospodarstvo²⁶

Opći učinak usklađivanja zakonodavstva RH s propisima EU-a, obuhvaćen ovom analizom, prema mišljenju ispitanih državnih službenika bit će uglavnom pozitivan (77%), dok se negativan ili više negativan nego pozitivan učinak očekuje u 6% slučajeva. Pozitivan učinak očekuje se u većini prioriternih područja.

Tablica 3. Opći učinak usklađivanja zakonodavstva s propisima *acquisa* na hrvatsko gospodarstvo

Vrsta učinaka	Udio
samo negativan	1%
više negativan nego pozitivan	5%
podjednako pozitivan i negativan	2%
više pozitivan nego negativan	52%
samo pozitivan	25%
neće imati nikakav učinak	10%
NZ/ BO	5%
Veličina uzorka (N)	103

²⁶ vidi pitanje 1 iz Upitnika u Prilogu.

Iako na niskoj razini, ipak se u određenoj mjeri očekuje i negativan učinak u nekim područjima; ponajprije u području intelektualnog, industrijskog i trgovačkog vlasništva (25% uglavnom negativan učinak) čime su obuhvaćeni propisi²⁷:

- Direktiva 98/44/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 6. srpnja 1998. o pravnoj zaštiti biotehnoloških izuma

- Konvencija o priznavanju Europskih patenata (Europska patentna konvencija) od 5. listopada 1973., tekst izmijenjen i dopunjen odlukom Administrativnoga vijeća Europske patentne organizacije od 21. prosinca 1978.

- Uredba Vijeća (EEZ) 1768/92 od 18. lipnja 1992. o ostvarivanju prava na certifikat za dodatnu zaštitu medicinskih proizvoda

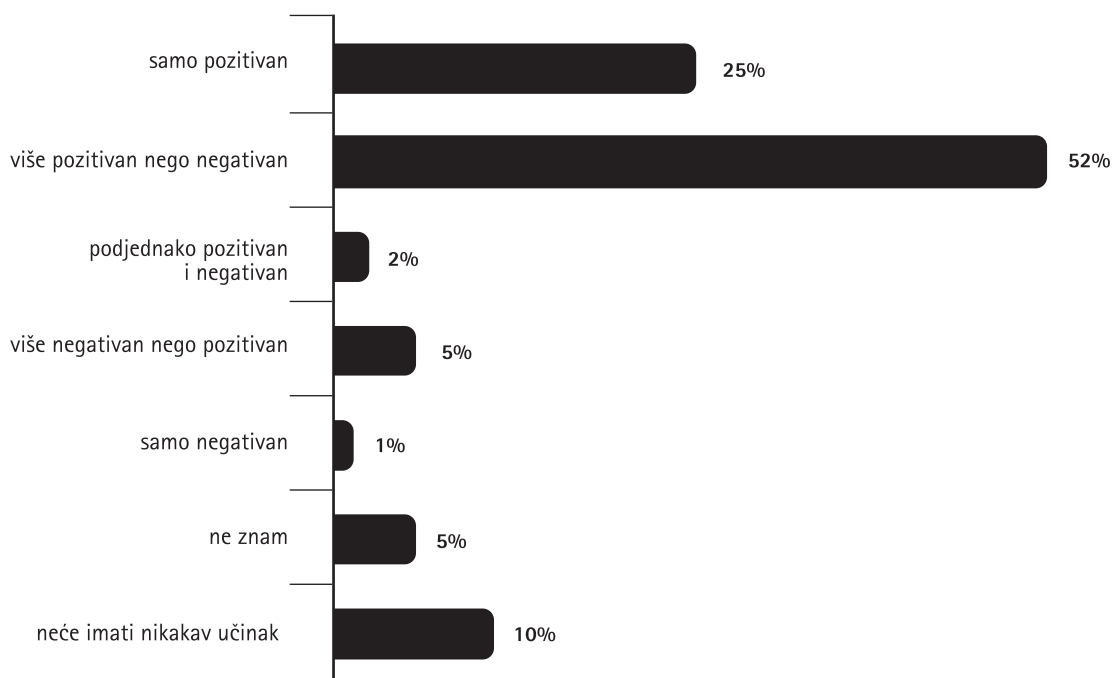
- Uredba Europskog parlamenta i Vijeća (EZ) 1610/96 od 23. srpnja 1992. o ostvarivanju prava na certifikat za dodatnu zaštitu proizvoda za zaštitu bilja;

a zatim i u području zdravlja i zaštite na radu te kopnenog prijevoza, što se odražava na sljedećim propisima:

- Direktiva Vijeća 89/655/EEZ od 30. studenoga 1989. o minimalnim zahtjevima za sigurnost i zdravlje pri uporabi radne opreme/druga pojedinačna direktiva u smislu članka 16. (1) Direktive 89/391/EEZ

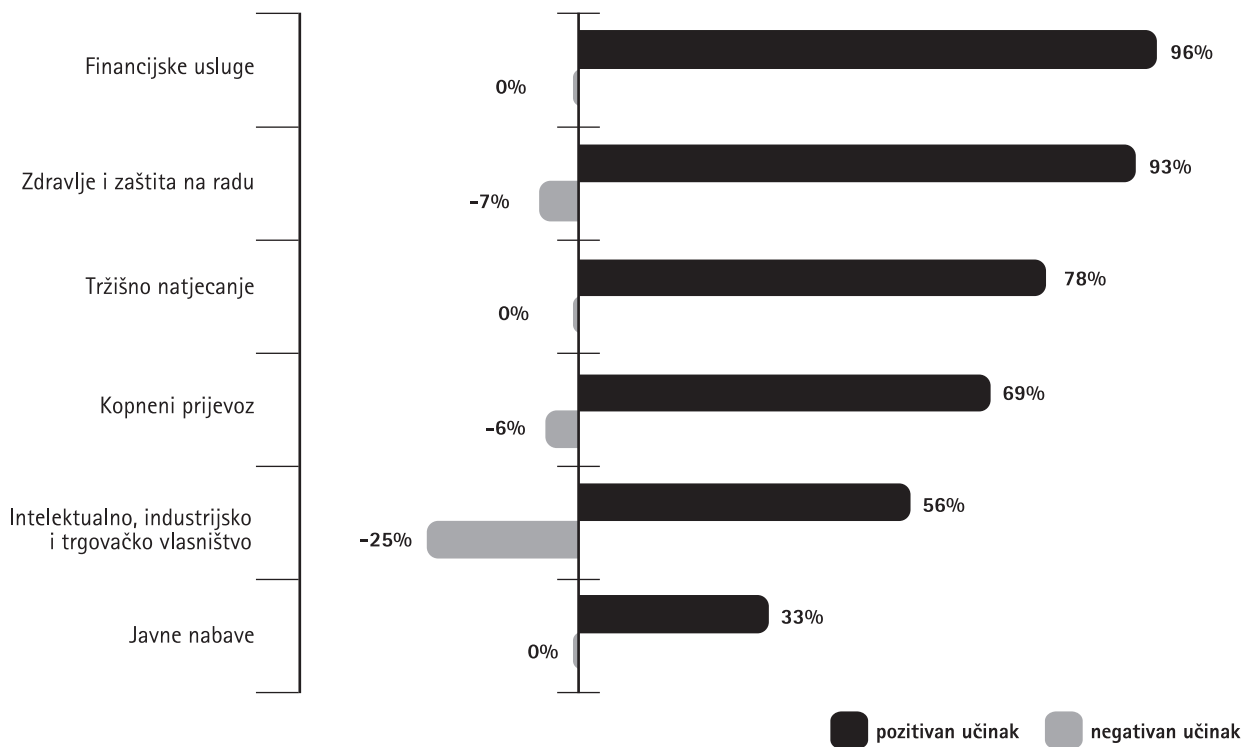
- Uredba Vijeća (EEZ) 3921/91 od 16. prosinca 1991. o uvjetima unutar kojih prijevoznik iz druge države može prevoziti teret i putnike plovnim putovima unutar države članice i između njih.

Grafikon 1. Procjena općeg učinka usklađivanja zakonodavstva s propisima *acquisa* na hrvatsko gospodarstvo

²⁷ Sažeti prikaz svih propisa obuhvaćenih analizom nalazi se u Prilogu.

Grafikon 2. Pozitivan i negativan učinak usklađivanja zakonodavstva s propisima *acquisa* na izdvojenim* prioritetnim područjima

* izdvojena su područja u kojima je obrađeno 9 i više propisa

3.1.2. Učinak usklađivanja zakonodavstva s propisima *acquisa* s obzirom na pojedine društvene skupine²⁸

Iz rezultata je vidljivo da će na pojedine društvene skupine u nešto većoj mjeri djelovati pozitivan učinak, no ipak, očito je da će učinak vjerojatno imati dvojako djelovanje na većinu društvenih skupina.

Najviša razina pozitivnog učinka, uzevši u obzir i procijenjen negativni učinak, očekuje se na potrošače, i to posebno u području, sasvim razumljivo, zaštite potrošača, zatim tržišnog natjecanja te državnih potpora. Negativan učinak na potrošače može se prije svega očekivati u području intelektualnog, industrijskog i trgovačkog vlasništva zbog porasta cijena.

²⁸ Vidi pitanja 2a i 3a iz Upitnika.

Tablica 4. Djelovanje pozitivnoga i negativnoga učinka usklađivanja zakonodavstva s propisima *acquisa* na pojedine društvene skupine - *otvoreno pitanje*²⁹

Društvene skupine	Pozitivan učinak	Negativan učinak	Neto -Pozitivan učinak ³⁰
potrošač	28%	8%	20%
radnik	16%		16%
pružatelj usluga	30%	18%	12%
proizvođač	17%	11%	6%
trgovac	6%		6%
obrtnik, mala i srednja poduzeća	10%	5%	5%
gospodarstvo u cjelini	5%		5%
svi	3%		3%
autor, umjetnik	2%		2%
pružatelj intelektualnih usluga	1%		1%
poslodavac	5%	5%	0%
obitelj i nezaposleni	1%	3%	-2%
proračun - javni sektor	5%	8%	-3%
neka druga skupina	6%	1%	
NZ/ BO	26%	65%	
Veličina uzorka (N)	103	103	103

Potencijalan negativan učinak na potrošače u području intelektualnog, industrijskog i trgovačkog vlasništva dobro je prikazan u komentaru iz Upitnika:

- U kontekstu ove Direktive svaki potrošač morat će platiti naknadu za korištenje zaštićenih podataka što je do implementacije Direktive bilo besplatno. Najviše će biti pogođeni znanstvenici, istraživači i obrazovne institucije, ali i drugi korisnici baza podataka.

(područje intelektualnog, industrijskog i trgovačkog vlasništva; Direktiva 96/9/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 11. ožujka 1996. godine o zakonskoj zaštiti baza podataka)

²⁹ Znači da odgovori nisu bili ponuđeni, što znatno određuje frekvenciju samih odgovora, i to ponajprije zbog samog dosjećanja.

³⁰ Radi se o vrlo gruboj procjeni, jer je pitanje bilo otvoreno tako da vjerojatno nisu navedeni svi slučajevi.

Potencijalno negativan učinak u istom području postoji i za proizvođače, što je prikazano u komentaru:

- Tvrtke u radno intenzivnim ali i kapitalno intenzivnim granama - zbog nemogućnosti realizacije komparativnih prednosti kroz imitaciju novih tehnologija, potrošači zbog povećanja cijena, SME-a³¹ zbog nedostataka sredstava za novu tehnologiju.

(područje intelektualnog, industrijskog i trgovačkog vlasništva; Konvencija o priznavanju europskih patenata od 5. listopada 1973, tekst izmijenjen i dopunjen odlukom Administrativnoga vijeća Europske patentne organizacije od 21. prosinca 1978.)

Za proizvođače, ali i poslodavce uopće, zbog povećanih troškova³² negativan se učinak može očekivati i u području zdravlja i zaštite na radu.

Važno je primijetiti i prilično visoku razinu negativnog učinka na proračun odnosno javni sektor:

- Primjena Direktive i implementacija u naše zakonodavstvo izazvat će i povećanje troškova, prije svega edukacije zaposlenih u javnom sektoru i u državnim službama i troškova nastalih zbog reorganizacije postojećih institucija koje se bave ovim područjem.

(područje financijskih usluga; Direktiva 94/19/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 30. svibnja 1994. o programima osiguranja depozita)

Napokon, treba spomenuti i potencijalan negativni učinak u području jednakih mogućnosti na obitelj i nezaposlene, što je prikazano u komentaru:

- Negativan učinak mogao bi se odraziti na:

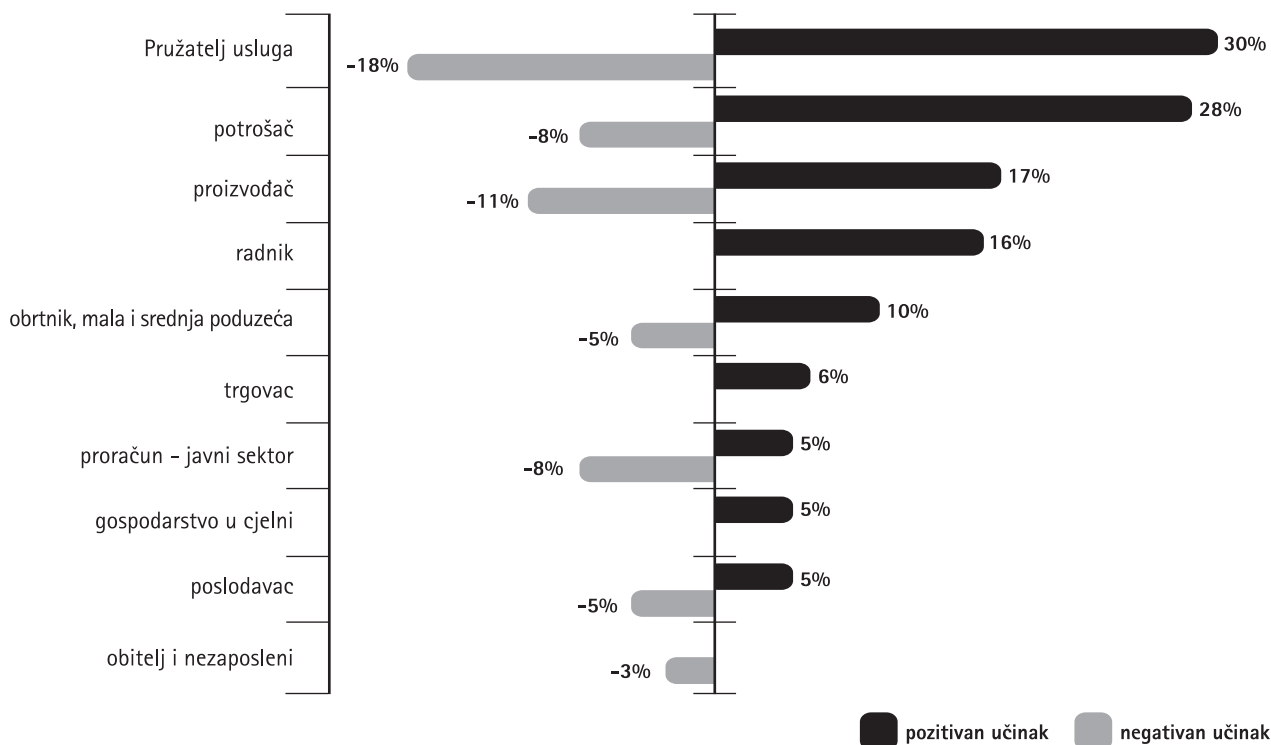
1. nezaposlene mlade osobe - povećanjem dobne granice umirovljenja bez ostvarenja pozitivnog učinka iz točke 4. u pitanju 2.a), smanjivala bi se njihova mogućnost zapošljavanja,

2. obitelj - u slučaju da se u društvu u cjelini ne promijene stereotipna shvaćanja o muško ženskim ulogama u obitelji i da država ne osigura primjereno zbrinjavanje djece i starijih.

(Direktiva 79/7/EEZ od 19. prosinca 1978. o postupnoj primjeni načela jednakosti za muškarce i žene na području socijalne sigurnosti, Direktiva 86/378/EEZ od 24. srpnja 1986. o primjeni načela jednakosti za muškarce i žene u strukovnim sustavima socijalne sigurnosti)

³¹ mala i srednja poduzeća

³² vidi poglavlje o učincima propisa na troškove

Grafikon 3. Pozitivan i negativan učinak usklađivanja zakonodavstva s *acquisem* s obzirom na pojedine društvene skupine

3.1.3. Vremenski raspon djelovanja učinka usklađivanja zakonodavstva s propisima *acquisa*³³

Pozitivan će učinak uvođenja propisa, prema procjenama predstavnika tijela državne uprave, djelovati uglavnom u dužem periodu (62%). Za negativan učinak većina predstavnika ne daje nikakav odgovor, dok veći dio onih koji daju procjenjuje da se ipak radi o kratkoročnom djelovanju negativnog učinka (22%).

Pozitivan dugoročni učinak posebno se očekuje u području financijskih usluga, tržišnog natjecanja, te kopnenog prijevoza, dok se kratkoročan pozitivni učinak može očekivati u području zdravlja i zaštite na radu.

Negativan je kratkoročni učinak posebno visoko procijenjen za područje financijskih usluga te državnih potpora.

Tablica 5. Očekivano trajanje djelovanja **pozitivnog** učinka na pojedine gospodarske i društvene skupine (pitanje 2b)

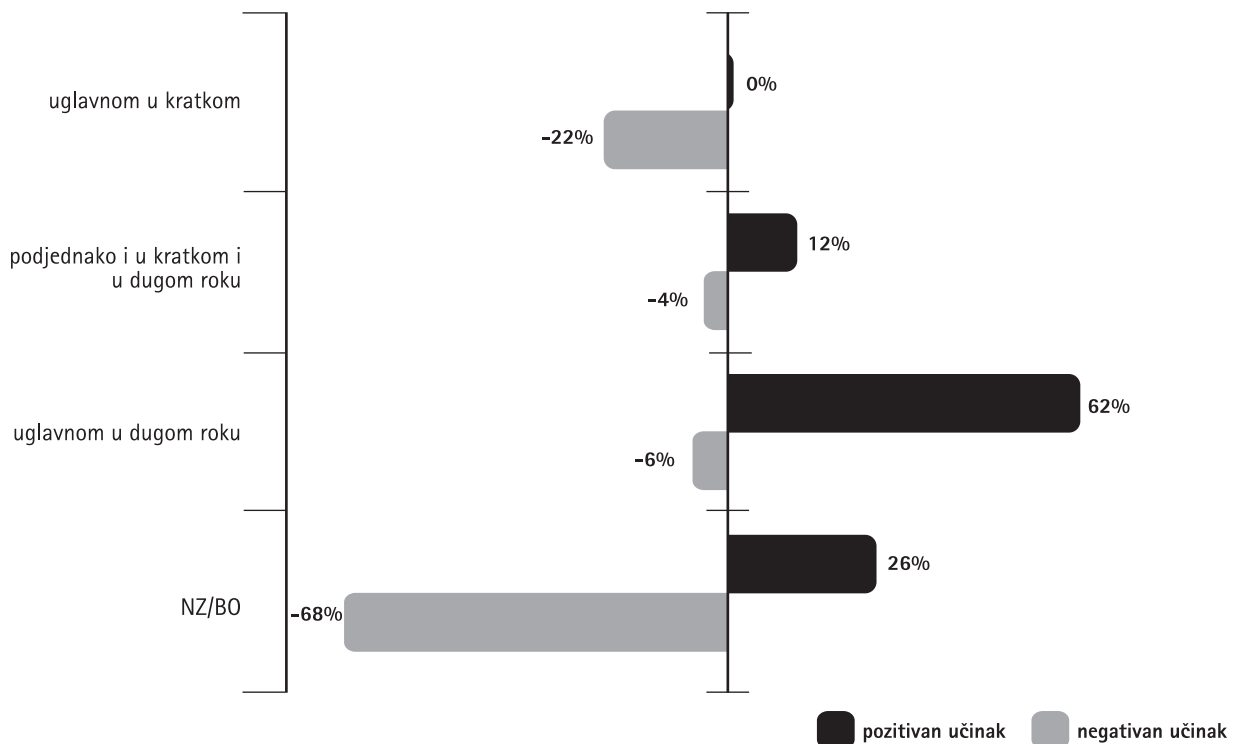
Vrijeme učinaka	Udio
podjednako u kratkom i u dugom roku	12%
više u dugom nego u kratkom roku	34%
samo u dugom roku	28%
NZ/ BO	26%
Veličina uzorka (N)	103

³³ vidi pitanja 2b i 3b iz Upitnika

Tablica 6. Očekivano trajanje djelovanja **negativnog** učinka na pojedine gospodarske i društvene skupine (pitanje 3b)

Vrijeme učinaka	Cijeli uzorak
samo u kratkom roku	1%
više u kratkom nego u dugom roku	21%
podjednako u kratkom i u dugom roku	4%
više u dugom nego u kratkom roku	4%
samo u dugom roku	2%
NZ/ BO	68%
Veličina uzorka (N)	103

Grafikon 4. Pozitivni i negativni učinci usklađivanja zakonodavstva s propisima *acquisa* s obzirom na njihovo trajanje

3.1.4. Učinak usklađivanja zakonodavstva s propisima *acquisa* na pojedine aspekte gospodarstva³⁴

Iz rezultata je očito da se od odabranih propisa može očekivati pretežno pozitivan učinak na različite aspekte gospodarstva³⁵, pri čemu se takav učinak procjenjuje izraženijim na konkurentski položaj poduzeća i ulaganja (u 57%, odnosno u 55% slučajeva uglavnom pozitivan učinak).

S obzirom na pojedina prioritetna područja, naglašeniji pozitivan učinak na ispitane aspekte gospodarstva može se očekivati prije svega u području tržišnoga natjecanja, te intelektualnog, industrijskog i trgovačkog vlasništva. U području financijskih usluga izražen je pozitivan utjecaj na sve navedene aspekte osim na zaposlenost, koja u području financijskih usluga nije izravno zahvaćena.

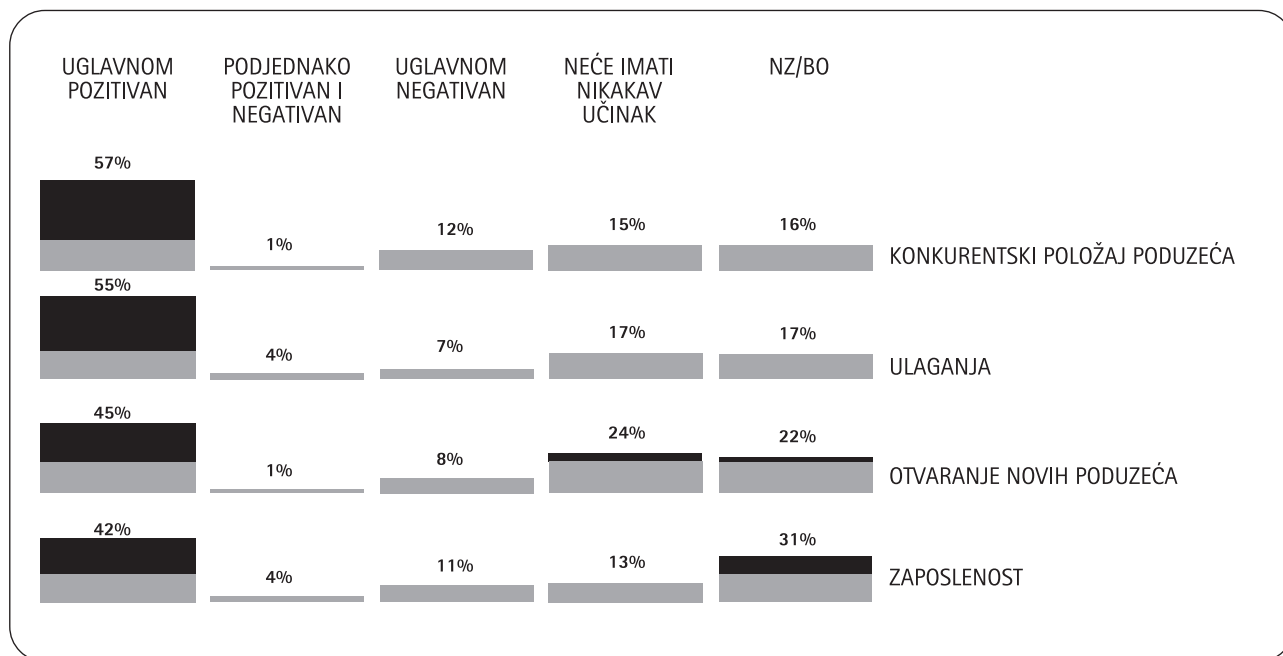
Treba ipak obratiti pažnju na potencijalan negativan učinak koji je u nešto većoj mjeri u odnosu na ostala područja procijenjen u području zdravlja i zaštite na radu, ali i intelektualnog, industrijskog i trgovačkog vlasništva, te donekle kopnenog prijevoza (detaljniji opis u sljedećem poglavlju). Takav je učinak procijenjen podjednako u svim aspektima gospodarstva u rasponu između 8 i 15%.

Tablica 7. Procjena učinka usklađivanja zakonodavstva s propisima *acquisa* na pojedine aspekte gospodarstva

Aspekt gospodarstva	samo negativan	više negativan nego pozitivan	podjednako pozitivan i negativan	više pozitivan nego negativan	samo pozitivan	neće imati nikakav učinak	NZ/BO	UKUPNO	Veličina uzorka (N)
Ulaganja		7%	4%	31%	24%	17%	17%	100%	103
Konkurentski položaj poduzeća	4%	8%	1%	32%	25%	15%	16%	100%	103
Otvaranje novih poduzeća		8%	1%	35%	10%	24%	22%	100%	103
Zaposlenost		11%	4%	31%	11%	13%	31%	100%	103

³⁴ Pitanje 4 iz Upitnika.

³⁵ Pod aspektima gospodarstva misli se na: zaposlenost, ulaganja, konkurentni položaj i otvaranje novih poduzeća te drugo prema navodu ocjenjivača. Vidi Upitnik u Prilogu.

Grafikon 5. Procjena učinka usklađivanja zakonodavstva s propisima *acquisa* na pojedine aspekte gospodarstva³⁶

Tip učinaka na pojedine aspekte gospodarstva³⁷

U najvećoj je mjeri procijenjen znatan učinak propisa na konkurentnost (ukupno 61%), što je u većini slučajeva ocijenjeno kao povećanje konkurentnosti. Slijedi učinak propisa na ulaganja (59% ukupno od čega 54% kao povećanje ulaganja). Od ostalih učinaka spominju se otvaranje novih poduzeća (41%), povećanje zaposlenosti (33%), razvoj tržišta (17%) te povećanje troškova (12%).

Konkurentnost u najvećoj mjeri ističu ocjenjivači u području financijskih usluga.

- Pozitivan se učinak ogleda najprije u tome što će usklađivanjem našeg zakonodavstva s zakonodavstvom EU-a domaće banke i poduzeća postati konkurentniji na europskom tržištu, a unifikacijom pravila poslovanja i pravila nadzora nad poslovanjem sigurniji i privlačni za ulaganje u njih.

(Direktiva Europskog parlamenta i Vijeća 2000/12/EZ od 20. ožujka 2000. o početku poslovanja i obavljanja djelatnosti kreditnih institucija; Direktiva Europskog parlamenta i Vijeća 2000/28/EZ od 18. rujna 2000. koja izmjenjuje i dopunjuje Direktivu Vijeća 2000/12/EZ o početku poslovanja i obavljanja djelatnosti kreditnih institucija)

³⁶ Iz grafikona se npr. može očitati da se može očekivati da će učinak uvođenja propisa AC na konkurentni položaj poduzeća biti u 57% slučajeva uglavnom pozitivan, a u 12% uglavnom negativan.

³⁷ Pitanje 5a iz Uputnika. Za ovo je pitanje važno napomenuti da mu je prethodilo zatvoreno pitanje s četiri ovdje najfrekventnije kategorije, što poprilično i objašnjava njihovu visoku zastupljenost.

Na području zaposlenosti pozitivan se učinak može očekivati na nekoliko područja, ponajprije u području intelektualnog, industrijskog i trgovačkog vlasništva, te kopnenog prijevoza; pri čemu se u prvom slučaju to uglavnom odnosi na informatičke stručnjake, a u drugom na brodarske kompanije.

- Pozitivni učinci trebali bi se odraziti i u obliku otvaranja novih malih poduzeća, čija bi osnovna djelatnost ili jedna od djelatnosti bila programiranje, posebno stvaranje i uvođenje (instaliranje) novih računalnih programa u skladu sa specifičnim potrebama korisnika (npr. računalni programi za knjigovodstvo, banke i sl.) To bi ujedno značilo i mogućnost otvaranja novih radnih mjesta i zapošljavanja u ovom sektoru, što bi se dalje trebalo odraziti na sprječavanje daljnjeg odlaska mladih visokoobrazovanih kadrova ove struke u inozemstvo.

(Direktiva Vijeća 91/250/EEZ od 14. svibnja 1991. o zakonskoj zaštiti računalnih programa)

Tablica 8. Tip očekivanog učinka na pojedine aspekte gospodarstva

Aspekti gospodarstva	Udjeli
(povećanje) konkurentnosti	61%
<i> smanjenje konkurentnosti³⁸</i>	7%
(povećanje) ulaganja	59%
<i> smanjenje ulaganja</i>	5%
(otvaranje) novih poduzeća	45%
<i> zatvaranje poduzeća</i>	4%
(povećanje) zaposlenosti	41%
<i> smanjenje zaposlenosti</i>	8%
razvoj tržišta	17%
povećanje troškova	12%
bolja zaštita radnika	4%
smanjenje javne potrošnje	3%
nešto drugo	5%
NZ/ BO	22%
Veličina uzorka (N)	103

³⁸ *Kurzivom su označeni suprotni smjerovi kao potkategorije ukupnog učinka na prve četiri kategorije.*

U području intelektualnog, industrijskog i trgovačkog vlasništva:

- Poduzeću će se bitno smanjiti konkurentnost zbog povećanja troškova, prije svega zbog povećanja cijene inputa; povećanje materijalnih troškova proizvodnje povećat će prodajnu cijenu i maržu, što će se negativno odraziti na investicijsku potrošnju. Sljedom toga može doći do smanjenja obujma proizvodnje i zaposlenosti.

(Uredba Europskog parlamenta i Vijeća (EZ) 1610/96 od 23. srpnja 1992. o ostvarivanju prava na certifikat za dodatnu zaštitu proizvoda za zaštitu biljaka)

- Generici predstavljaju komparativnu prednost hrvatske farmaceutske industrije. Uredba de facto slabi položaj generičkih tvrtki na tržištu jer produžavanjem trajanja zaštite medicinskih proizvoda može doći u pitanje konkurentnost generičkih tvrtki.

(Uredba Vijeća (EEZ) 1768/92 od 18. lipnja 1992. o ostvarivanju prava na certifikat za dodatnu zaštitu medicinskih proizvoda)

Potencijalni negativni učinci u području zdravlja i zaštite na radu odnose se ponajprije na povećanje troškova poslodavca, a iskazani su na sljedeći način:

- Kako su vrijednosti maksimalno dopustivih koncentracija kemijskih tvari u radnoj okolini prema našim propisima znatno više nego što to predviđaju indikativne vrijednosti tih koncentracija prema propisima EZ-a, postojeća poduzeća morat će ići ili na rekonstrukciju postojećih postrojenja ili na ugradnju dodatnih sustava ventilacije kako bi se koncentracija kemijskih tvari oslobođenih u radnoj okolini držala u granicama koje propisuje Europska zajednica.

(skupina propisa vezanih uz područje zaštite zdravlja radnika)

- U Hrvatskoj se upotrebljava znatan dio opreme koja je zastarjela i koja nije u skladu ni s hrvatskim propisima. Oprema koja se uvozila u zadnjih deset godina u većoj je mjeri otpisana u zemljama Europske zajednice, bez odgovarajućih zaštitnih naprava te ne odgovara zahtjevima Direktive. Veće probleme, s tim u svezi, imat će veća poduzeća, odnosno veći sustavi dok se osrednji troškovi očekuju u malim i srednjim poduzećima u kojima je nabavljana stara i otpisana oprema, ali i novija oprema usklađena s odredbama Direktive. Troškove će imati i država jer će biti potrebno nabaviti potpuno nove strojeve i opremu za ustanove srednjega i visokog obrazovanja, gdje se koriste za praktične vježbe. Naime, u nekim od tih ustanova koristi se oprema starija i od 50 godina.

(Direktiva Vijeća 89/655/EEZ od 30. studenoga 1998. o minimalnim zahtjevima za sigurnost i zdravlje pri uporabi radne opreme/druga pojedinačna direktiva u smislu članka 16. (1) Direktive 89/391/EEZ)

U području kopnenog prijevoza posebnu bi pažnju trebalo obratiti na brodarske tvrtke.

- Tijekom Domovinskoga rata i poslijeratnih odnosa s BiH i SRJ³⁹ zbog blokade plovnih putova od 1991. do 1998. brodari u RH nisu poslovali tako da je njihov razvoj daleko zaostao za brodarima iz EU-a te postoji opasnost da brodari EU-a potpuno preuzmu prijevoz unutar RH, dok istodobno brodari RH objektivno neće moći konkurirati u prijevozu unutar pojedinih zemalja EU-a.

(Uredba Vijeća (EEZ) br. 3921/91 od 16. prosinca 1991. o uvjetima unutar kojih prijevoznik iz druge države može prevoziti teret i putnike plovnim putovima unutar države članice i između njih)

³⁹ Danas Srbija i Crna Gora

Učinci na pojedine aspekte gospodarstva s obzirom na geografsko područje djelovanja učinaka⁴⁰

Kada je u pitanju geografska distribucija djelovanja učinaka, najveći se broj odgovora odnosi na *državu u cjelini* (45%), što je posebno istaknuto u propisima iz područja financijskih usluga te zdravlja i zaštite na radu. Slijedi učinak na *gospodarski razvijena područja države* (14% propisa), što je izraženije kod propisa iz područja tržišnoga natjecanja te intelektualnog, industrijskog i trgovačkog vlasništva. Učinak propisa na području *velikih gradova* ocijenjen je znatnim u 11% slučajeva, a nešto je izraženiji u područjima zaštite potrošača, te intelektualnog, industrijskog i trgovačkog vlasništva. U području kopnenog prijevoza nekoliko je propisa koji se odnose na plovne putove, pa je time i očekivan znatan učinak na *županije uz plovne rijeke*, pri čemu se posebno navode rijeke Dunav, Drava i Sava.

Neki od karakterističnih komentara za definirana područja bili su:

- Učinci na strani gospodarskih subjekata bit će, naravno, najviše izraženi u regijama u kojima je najživlja gospodarska aktivnost, prije svega u velikim gradovima i gospodarski razvijenijim županijama.

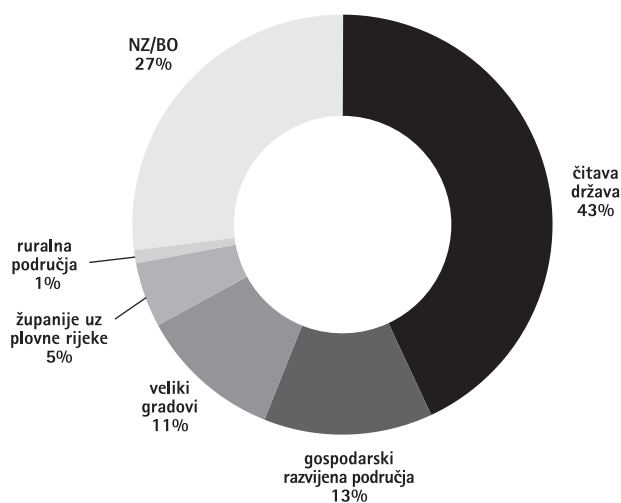
(područje intelektualnog, industrijskog i trgovačkog vlasništva; Prva direktiva Vijeća 89/104/EEZ od 21. prosinca 1988. o usklađivanju zakonodavstva država članica vezano uz žigove)

- Učinci će biti bolji tamo gdje je razvijenija trgovina i gdje djeluju potrošačke udruge, dakle u većim gradovima. Kada se radi o zahtjevima prema proizvođačima i zahtjevima prema upravnim tijelima, učinci će biti podjednaki na području cijele države.

(veći broj propisa iz područja zaštite potrošača)

Tablica 9. i grafikon 6. Učinci s obzirom na geografsko područje njihova djelovanja

Područje	Udio
cijela država	45%
gospodarski razvijena područja	14%
veliki gradovi	11%
županije uz plovne rijeke	5%
ruralna područja	1%
NZ/ BO	28%
Veličina uzorka (N)	103

⁴⁰ Pitanje 5b iz Upitnika

Učinci na pojedine aspekte gospodarstva s obzirom na društvene skupine⁴¹

Iz rezultata je lako na prvi pogled uočiti da će, prema procjenama predstavnika tijela državne uprave, učinak usklađivanja zakonodavstva s propisima *acquisa* biti važan za gotovo sve društvene skupine. Od pojedinačnih se skupina najčešće spominju radnici, što dosta dobro opisuju izjave, ali i vlasnici tvrtki odnosno poslodavci.

- U početnoj fazi, učinke će najprije osjetiti radnici-zaposlenici koji će se morati prilagodavati novouvedenim promjenama, skupina radnika koja se pojavi kao tehnološki višak u procesu restrukturiranja, korisnici usluga prijevoza.

(kopneni prijevoz; Direktiva Vijeća 91/440/EEZ od 29. lipnja 1991. o razvoju željeznica EZ-a; Direktiva 2001/12/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 26. veljače 2001. o izmjenama i dopunama Direktive 91/440/EEZ o razvoju željeznica Unije; Direktiva Vijeća 95/18/EZ od 19. lipnja 1995. o izdavanju dozvola željezničkim poduzećima, Direktiva 2001/13/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 26. veljače 2001. kojom se mijenja Direktiva 95/18/EZ o izdavanju dozvola željezničkim poduzećima)

- Koristi će prije svega imati radnici koji će raditi sigurnijom opremom, ali i poslodavci u djelatnostima u kojima je takva oprema nužna.

(zdravlje i zaštita na radu; Direktiva 1999/92/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 16. prosinca 1999. o minimalnim zahtjevima za poboljšanje sigurnosti i zdravlja radnika koji su izloženi potencijalno eksplozivnim atmosferama/ petnaesta pojedinačna direktiva u smislu članka 16. (1) Direktive 89/391/EEZ)

- Koristi će imati prije svega poslodavci imajući u vidu reforme zdravstvenog i mirovinskog osiguranja, u kojem predviđaju uspostavu posebnog sustava osiguranja za slučaj ozljeda na radu i profesionalnih bolesti, koji će nižim premijama poticati one koji ulažu u zaštitu na radu... Naravno, koristi će imati i svi oni radnici koji rade u takvim djelatnostima, u kojima je nužno korištenje osobnih, zaštitnih sredstava jer će se koristiti sigurnijim, praktičnijim i udobnijim zaštitnim sredstvima.

(zdravlje i zaštita na radu; Direktiva 89/656/EEZ od 30. studenoga 1989. o minimalnim zahtjevima za sigurnost i zdravlje pri uporabi osobne zaštitne opreme na radu/treća individualna direktiva u smislu članka 16. (1) Direktive 89/391/EEZ)

Pritom treba uzeti u obzir i moguće negativne učinke, što je sadržano u komentaru:

- Negativne učinke osjetit će prije svega poslodavci, ali i radnici, jer će poslodavci biti prisiljeni prestati raditi na strojevima i opremi koja ne ispunjava zahtjeve iz Direktive, što će utjecati i na zaposlenost.

(zdravlje i zaštita na radu; Direktiva 89/655/EEZ od 30. studenoga 1989. o minimalnim zahtjevima za sigurnost i zdravlje pri uporabi radne opreme/druga pojedinačna direktiva u smislu članka 16. (1) Direktive 89/391/EEZ)

⁴¹ Pitanje 5c iz Upitnika. Usporedba s ranijim pitanjem o društvenim skupinama ponešto je otežana načinom kako je postavljeno pitanje (vidi Upitnik u Prilogu).

Tablica 10. Učinci s obzirom na društvene skupine

Društvene skupine	Udio
svi	42%
radnici	16%
vlasnici tvrtki	11%
javni sektor	3%
potrošači	2%
nezaposleni	1%
znanstvenici	1%
socijalno ugroženi slojevi	1%
seljaci	1%
bogati	1%
mladi	1%
umirovljenici	1%
NZ/ BO	35%
Veličina uzorka (N)	103

3.2. Učinci na sektor (područje gospodarstva, vrstu djelatnosti)

3.2.1. Učinak usklađivanja zakonodavstva s propisima *acquisa* na pojedine aspekte tri sektora⁴² gospodarstva⁴³

U prosjeku je izraženo pozitivno djelovanje naznačenih aspekata gospodarstva kao vjerojatna posljedica usklađivanja zakonodavstva s propisima *acquisa*. Ipak, među sektorima se mogu primijetiti određene razlike. Tako je očit prilično negativan učinak na primarni i sekundarni sektor (vidi prikaz na sljedećoj stranici), što predstavnici tijela državne uprave posebno ističu kada su u pitanju poduzeća u sektoru te razina proizvodnje u sektoru, ali i razina izvoza u sektoru.

- U Hrvatskoj se upotrebljava znatan dio opreme koja je zastarjela i koja nije u skladu ni s hrvatskim propisima. Oprema koja se uvozila u zadnjih deset godina u većoj je mjeri otpisana u zemljama Europske zajednice bez odgovarajućih zaštitnih mjera. Negativne učinke osjetit će prije svega poslodavci ali i radnici, jer će poslodavci biti prisiljeni prestati raditi na strojevima i opremi koja ne ispunjava zahtjeve iz Direktive, što će utjecati i na zaposlenost.

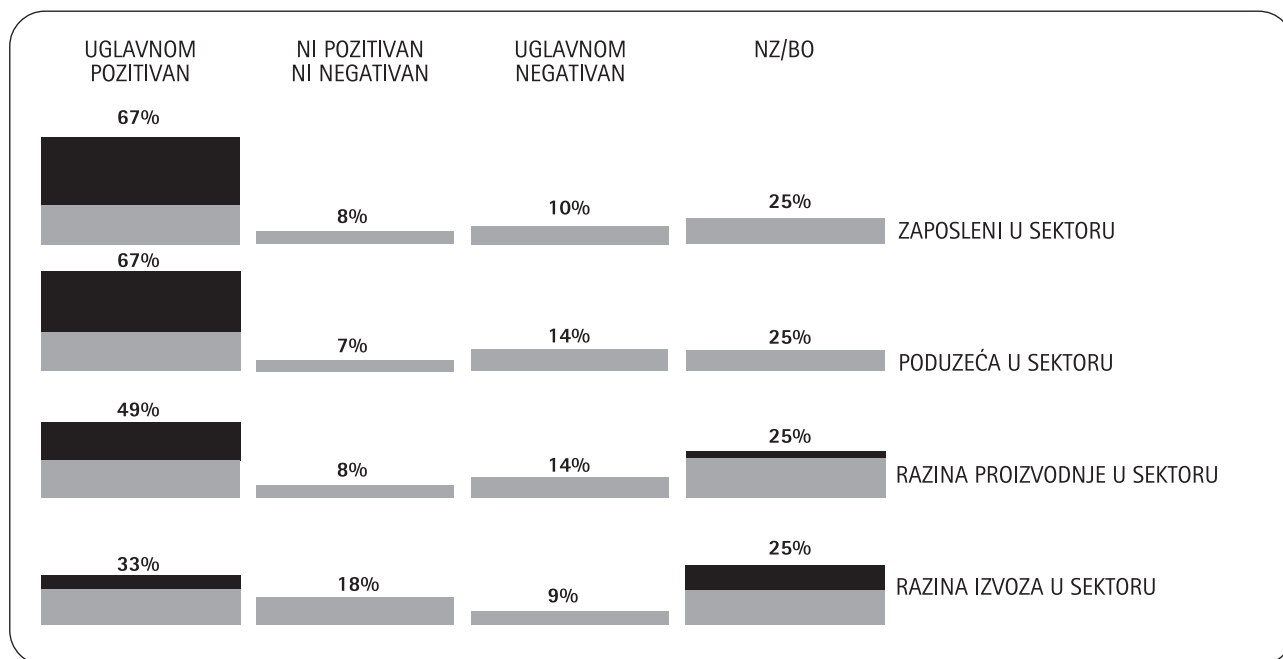
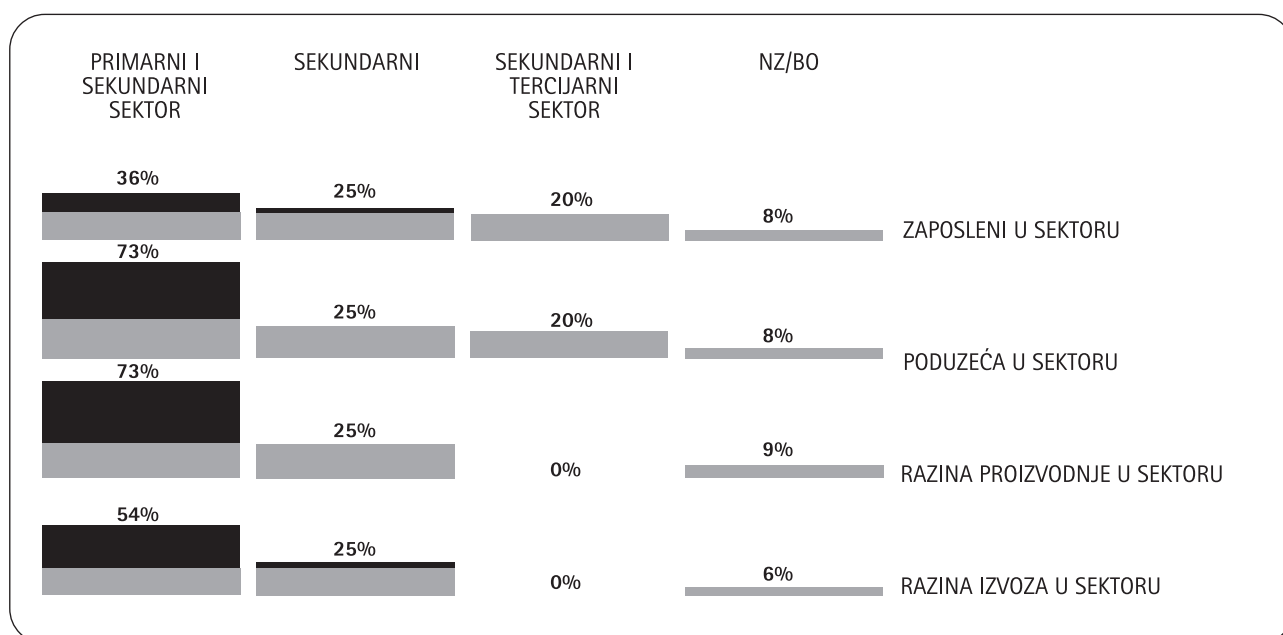
(Zdravlje i zaštita na radu; Direktiva 89/655/EEZ od 30. studenoga 1989. o minimalnim zahtjevima za sigurnost i zdravlje pri uporabi radne opreme/druga pojedinačna direktiva u smislu članka 16. (1) Direktive 89/391/EEZ)

Tablica 11. Procjena učinka usklađivanja zakonodavstva s propisima *acquisa* na pojedine aspekte svih triju gospodarskih sektora

	N	jako negativno	srednje negativno	malo negativno	ni pozitivan ni negativan	malo pozitivan	srednje pozitivan	jako pozitivan	NZ/BO	UKUPNO
Zaposleni u sektoru	103		3%	7%	8%	10%	28%	29%	16%	100%
Poduzeća u sektoru	103	1%	8%	5%	7%	11%	35%	21%	13%	100%
Razina proizvodnje u sektoru	103		6%	8%	8%	7%	30%	12%	30%	100%
Razina izvoza u sektoru	103	1%	5%	4%	18%	5%	20%	8%	39%	100%

⁴² Primarni, sekundarni i tercijarni (kvartarni)

⁴³ Pitanje 6 iz Upitnika.

Grafikon 7. Procjena učinka usklađivanja zakonodavstva s *acquisem* na pojedine aspekte u sva tri gospodarska sektora⁴⁴Grafikon 8. Procjena **negativnog** učinka usklađivanja zakonodavstva s propisima *acquisa* na pojedine *aspekte* gospodarstva s obzirom na *gospodarski sektor*⁴⁵

⁴⁴ Iz grafikona je npr. moguće očitati sljedeće: može se očekivati da će učinak usklađivanja zakonodavstva s propisima *acquisa* na zaposlene u sektoru biti u 67% slučajeva uglavnom pozitivan, a u 10% uglavnom negativan.

⁴⁵ Iz grafikona se npr. može očitati da se na poduzeća u sektoru, pri usklađivanju zakonodavstva s propisima *acquisa*, negativan učinak može javiti kod čak 73% propisa u primarnom i sekundarnom sektoru, dok se takav učinak u tercijarnom sektoru može očekivati u svega 8% slučajeva.

3.2.2. Učinak usklađivanja zakonodavstva s propisima *acquisa* na potrebu za promjenama u sva tri gospodarska sektora⁴⁶

U aspektima dodatnog obrazovanja i tehničkog prilagođavanja procijenjen je znatan utjecaj usklađivanja zakonodavstva s propisima *acquisa*, koji bi mogao biti prilično izražen u svim gospodarskim sektorima.

Tablica 12. Potrebe za dodatnim obrazovanjem tehničkim prilagođavanjem

Potreba za promjenama	uopće neće utjecati	malo će utjecati	osrednje će utjecati	jako će utjecati	NZ/BO	UKUPNO	Veličina uzorka (N)
za dodatnim obrazovanjem zaposlenih u sektoru	11%	7%	31%	43%	9%	100%	103
za tehničkim prilagođavanjem	14%	15%	27%	36%	9%	100%	103

3.2.3. Učinak usklađivanja zakonodavstva s propisima *acquisa* na zakonodavne i institucionalne kategorije⁴⁷

Kada je u pitanju učinak usklađivanja zakonodavstva s propisima *acquisa* na zakonodavne i institucionalne kategorije, predstavnici tijela državne uprave važnim procjenjuju potrebu za usklađivanjem i promjenom zakonodavstva te ponovno potrebu za dodatnim obrazovanjem, samo ovaj put službenika.

Tablica 13. Institucionalne potrebe

Institucionalne potrebe	uopće neće utjecati	malo će utjecati	osrednje će utjecati	jako će utjecati	NZ/BO	UKUPNO	Veličina uzorka (N)
za usklađivanjem i promjenom zakonodavstva	11%	8%	20%	54%	7%	100%	103
za dodatnim obrazovanjem državnih službenika	11%	11%	29%	44%	6%	100%	103
za reorganizacijom postojećih institucija	25%	5%	29%	20%	20%	100%	103
za osnivanjem novih institucija	35%	18%	8%	16%	23%	100%	103

Moguće je dakle ustvrditi da će trebati pažljivo planirati cjelokupan proces usklađivanja zakonodavstva da bi se sve istaknute potrebe zadovoljile, a posebno ona za dodatnim obrazovanjem, i to kako zaposlenih u sektoru tako i državnih službenika.

⁴⁶ Pitanje 7 iz Upitnika.

⁴⁷ Pitanje 8 iz Upitnika.

3.3.3. Učinak usklađivanja zakonodavstva s propisima *acquisa* na troškove u pojedinim područjima⁴⁸

U cjelini se može očekivati osrednji utjecaj usklađivanja zakonodavstva s propisima *acquisa* na troškove u različitim područjima. Iako su razlike neznatne, ipak je nešto izraženiji utjecaj procijenjen kada su u pitanju cijene za potrošače, te troškovi u malim i srednjim poduzećima.

S obzirom na prioritetna područja, troškovi su nešto više istaknuti u području financijskih usluga, zdravlja i zaštite na radu, što je vidljivo iz izjava. Utjecaj na troškove u području intelektualnog, industrijskog i trgovačkog vlasništva također treba spomenuti, o čemu je bilo riječi u tekstu.

Iz područja financijskih usluga:

- Usklađivanje domaćega zakonodavstva s zakonodavstvom EU-a nužno će dovesti i do povećanja troškova, kako u sektoru koji se usklađuje tako i u ostalim sektorima na koje neizravno utječe. Novi propisi nalažu potrebu za dodatnim obrazovanjem kako zaposlenih u sektoru tako i u državnoj upravi, što dovodi do povećanja troškova. Uz troškove za edukaciju povećat će se i troškovi za tehničku prilagodbu novijim zahtjevima.

(skupina propisa iz područja financijskih usluga koje reguliraju tržište vrijednosnih papira)

- Očekivani negativni učinak ogleda se u potrebi povećanja troškova, kako u sektoru tako i u državnoj upravi, zbog potrebne dodatne edukacije zaposlenika u sektoru i u nadzornim tijelima. Povećanje troškova izazvat će potreba za tehničkom prilagodbom.

(Direktiva Vijeća 93/6/EEZ od 15. ožujka 1993. o adekvatnosti kapitala investicijskih društava i kreditnih institucija)

Područje zdravlja i zaštite na radu:

- Negativne učinke osjetit će prije svega poslodavci koji će biti suočeni sa znatnim troškovima vezanim s nabavom novih strojeva i opreme, odnosno rekonstrukcijom postojećih kako bi se mogli dalje koristiti.

(Direktiva Vijeća 89/655/EEZ od 30. studenoga 1989. o minimalnim zahtjevima za sigurnost i zdravlje pri uporabi radne opreme/druga pojedinačna direktiva u smislu članka 16. (1) Direktive 89/391/EEZ)

⁴⁸ Pitanje 9 iz Uputnika.

Tablica 14. Učinak usklađivanja zakonodavstva s propisima *acquisa* na troškove u pojedinim područjima

Vrsta troškova	uopće neće utjecati	malo će utjecati	osrednje će utjecati	jako će utjecati	NZ/BO	UKUPNO	Veličina uzorka (N)
Cijena za potrošače	28%	27%	20%	11%	14%	100%	103
Troškovi u malim i srednjim poduzećima	32%	30%	22%	9%	7%	100%	103
Troškovi u sektoru	24%	31%	32%	7%	6%	100%	103
Troškovi u velikim poduzećima	32%	21%	36%	4%	7%	100%	103
Troškovi državnog proračuna	42%	22%	24%	4%	8%	100%	103

4 Očekivana reakcija javnosti na usklajivanje zakonodavstva s *acquisem*

4 Očekivana reakcija javnosti na usklađivanje zakonodavstva s *acquisem*⁴⁹

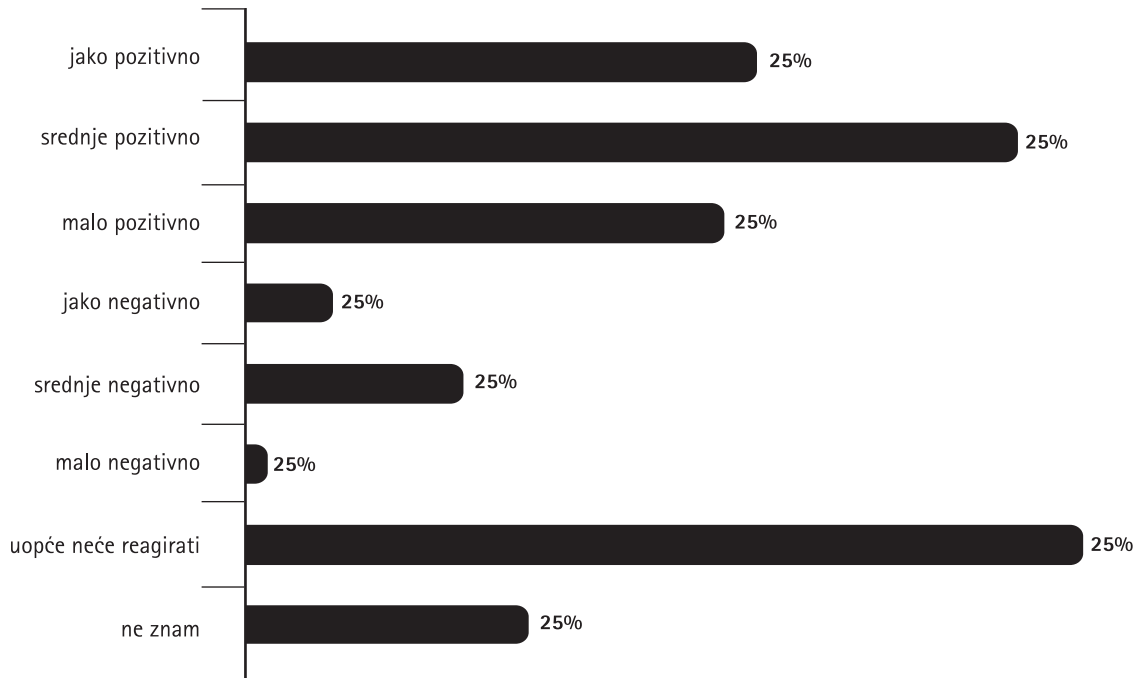
Procjena je ocjenjivača u tijelima državne uprave da će reakcija javnosti na usklađivanje zakonodavstva RH s određenim propisima *acquisa* biti u znatno većoj mjeri pozitivna (55%) u odnosu na 11% onih koji misle suprotno. Znatna je i procjena 26% službenika da opća javnost uopće neće reagirati. Djelomično negativna reakcija javnosti, prema procjenama predstavnika tijela državne uprave, može se očekivati u 4 područja: intelektualnom, industrijskom i trgovačkom vlasništvu, kopnenom prijevozu, javnoj nabavi, te zdravlju i zaštiti na radu.

Tablica 15. Procjena reakcije javnosti na usklađivanje zakonodavstva s *acquisem*

Reakcija javnosti	% ispitanika
jako negativna	1%
srednje negativna	7%
malo negativna	3%
malo pozitivna	15%
srednje pozitivna	24%
jako pozitivna	16%
uopće neće reagirati	26%
NZ/ BO	9%
N	103

⁴⁹ Pitanje 10 iz Upitnika.

Grafikon 9. Procjena reakcije javnosti na uvođenje propisa

5

**Procjena razine sposobnosti
tijela državne uprave na
pojedinih područjima**

5 Procjena razine sposobnosti tijela državne uprave na pojedinim područjima

Razina sposobnosti tijela državne uprave na području usklađivanja zakonodavstva RH s *acquisem* procijenjena je prema odgovorima 'ne znam', odnosno nedostatnim odgovorima na pojedina pitanja. Naime, tijekom izrade ove analize nije se mogla ocijeniti točnost samih odgovora, odnosno argumenata koji se u njima iznose.

Pretpostavka na kojoj se temelji analiza jest da tijela državne uprave, odnosno njihovi stručnjaci, najbolje poznaju svoja područja te da su sukladno tomu njihove ocjene temeljene na objektivno najboljoj osnovi. Stoga se iz rezultata prikazanih u dijelu koji slijedi i ostalih rezultata mogu uočiti sljedeće pravilnosti:

- U cjelini, veliki je broj institucija i njihovih predstavnika pokazao spremnost i sposobnost da ozbiljno analizira izdvojene propise, usporedi ih s postojećim zakonodavstvom u Republici Hrvatskoj te predvidi moguće učinke njihove implementacije u nacionalno zakonodavstvo.
- Pojedine institucije, ipak, daju velik broj odgovora 'ne znam' ili ne daju nikakav odgovor, što bi moglo upućivati ili na određenu nespremnost tih institucija na usklađivanje zakonodavstva s propisima *acquisa*, što je manje vjerojatno, ili da se u ovom trenutku doista ne mogu dati konkretne ocjene, odnosno odgovori na pojedina pitanja.
- Pri ispunjavanju upitnika važan pokazatelj razine institucionalne sposobnosti jest i broj odabranih odgovora "ne znam / bez odgovora" po upitniku. Naime, pretpostavka je da su državni službenici koji su ispunjavali pojedine upitnike specijalisti u tim područjima unutar dotičnog tijela državne uprave. Iz analize proizlazi da je prosječan udio odgovora "ne znam / bez odgovora" po upitniku iznosio 22%⁵⁰.

Pri ocjenjivanju razine sposobnosti tijela državne uprave, odnosno djelatnika-stručnjaka, treba upozoriti i na moguću subjektivnost pri davanju ocjena. Naime, s obzirom na to da je proces integracije Republike Hrvatske u Europsku uniju još uvijek relativno nov, tijekom kojeg se neprestano stječu nova znanja na svim razinama državne uprave i društva u cjelini, takva pojava u nedostatku potpunih znanja ili informacija ne bi bila iznenađujuća. Tako je zanimljivo istaknuti da je spomenuti postotak uglavnom pozitivnih učinaka od 77%⁵¹ gotovo identičan postotku građana Republike Hrvatske koji podupiru proces integracije Republike Hrvatske u Europsku uniju⁵². Stoga se neizbježno postavlja pitanje koliko su tako pozitivne procjene učinaka na ovim područjima i pozitivno stajalište javnog mnijenja prema članstvu u Europskoj uniji međusobno povezani.

⁵⁰ U analizi se pokušalo na najbolji mogući način doći do nekog okvirnog podatka o prosječnom broju odgovora 'ne znam/ bez odgovora', no pri izvođenju zaključaka treba svakako uzeti u obzir:

- da je teško odrediti kako vrednovati pojedine stavke unutar jednog pitanja, npr. u 6 ili 8, u odnosu na npr. pitanje 1 Đ ne može ih se vrednovati isto (u tom su slučaju za pitanja 4, 6, 7, 8 i 9 uzeti prosjeci)
- da u pitanjima 2 i 3 uzorci nisu samo onih koji su iz pitanja 1 bili usmjereni pa je teško odrediti tko je stvarno trebao dati odgovore na ta pitanja (i ovdje su uzeti prosjeci; 2a i 3a, te 2b i 3b)
- uz moguće nerazumijevanje pojedinih uputa, ili nedostatka uputa
- izračunat je vrlo okvirni prosjek M=22%.

⁵¹ Vidi tablicu 3.

⁵² koji je prema do sada ukupno 6 ispitivanja javnog mnijenja konstantno između 75% i 80%.

Naime, pri čitanju rezultata analize treba uzeti u obzir i mogućnost da su na njih utjecali i već spomenuta subjektivna pozitivna stajališta u slučajevima kada ocjenjivači nisu bili potpuno sigurni u učinke, a možda nisu željeli da u ispunjenim anketnim upitnicima koje su vratili Ministarstvu za europske integracije bude previše odgovora "ne znam / bez odgovora"⁵³.

⁵³ Ova ocjena ni u kome slučaju nema za cilj a priori dovesti u pitanje stručnost djelatnika u tijelima državne uprave već samo želi ukazati na sve aspekte okruženja u kojem su ovi rezultati nastali.

Prilog 1

Rezultati prema obilježjima i dodatna križanja

Struktura uzorka

		N	%
Veličina uzorka (N)		103	100%
područje zakonodavstva	Intelektualno, industrijsko i trgovačko vlasništvo	16	16%
	Financijske usluge	24	23%
	Zdravlje i zaštita na radu	14	14%
	Jednake mogućnosti	2	2%
	Zaštita podataka	1	1%
	Kopneni prijevoz	16	16%
	Javne nabave	9	9%
	Tržišno natjecanje	9	9%
	Državne potpore	2	2%
	Zaštita potrošača	5	5%
	Pomorski promet	3	3%
	Pošta i telekomunikacije	2	2%
Institucija	MPPV	21	20%
	DZIV	16	16%
	MFIN	10	10%
	MRSS	16	16%
	HNB	12	12%
	AZTN	9	9%
	MJROG	6	6%
	Komisija za vrijednosne papire	4	4%
	MINGO	8	8%
	MPULS	1	1%
sektor 1	primarni sektor (poljoprivreda)	1	1%
	sekundarni (industrija)	4	4%
	tercijarni (usluge)	53	51%
	primarni i sekundarni sektor	11	11%
	sekundarni i tercijarni sektor	5	5%
	svi sektori	29	28%

Opći učinak propisa na hrvatsko gospodarstvo

		N	samo negativan	više negativan nego pozitivan	podjednako negativan i pozitivan	više pozitivan nego negativan	samo pozitivan	neće imati nikakav učinak	NZ/BO
Veličina uzorka (N)		103	1%	5%	2%	52%	25%	10%	5%
područje zakonodavstva	Intelektualno, industrijsko i trgovačko vlasništvo	16	6%	19%		50%	6%	19%	
	Financijske usluge	24		7%		63%	33%	4%	
	Zdravlje i zaštita na radu	14				86%	7%		
	Jednake mogućnosti	2				100%			
	Zaštita podataka	1					100%		
	Kopneni prijevoz	16		6%		25%	44%	25%	
	Javne nabave	9			11%	11%	22%		56%
	Tržišno natjecanje	9				78%		22%	
	Državne potpore	2			50%	50%			
	Zaštita potrošača	5				40%	60%		
	Pomorski promet	3				67%	33%		
	Pošta i telekomunikacije	2					100%		
Institucija	MPPV	21		5%		29%	48%	19%	
	DZIV	16	6%	19%		50%	6%	19%	
	MFIN	10				60%	30%	10%	
	MRSS	16		6%		88%	6%		
	HNB	12				83%	17%		
	AZTN	9				78%		22%	
	MJROG	6			17%				83%
	Komisija za vrijednosne papire	4				25%	75%		
	MINGO	8			13%	25%	63%		
	MPULS	1					100%		

Djelovanje **pozitivnog** učinka na pojedine skupine

		N	pružatelj usluga	potrošač	proizvođač	radnik	obrtnik, mala i srednja poduzeća	trgovac	poslodavac	gospodarstvo u cjelini	proračun - javni sektor	svi	neka druga skupina	NZ/BO
Veličina uzorka (N)		103	30%	28%	17%	16%	10%	6%	5%	5%	5%	3%	6%	26%
područje zakonodavstva	Intelektualno, industrijsko i trgovačko vlasništvo	16	19%	31%	38%		25%	19%						25%
	Financijske usluge	24	33%	29%			4%			13%			4%	33%
	Zdravlje i zaštita na radu	14				86%	7%		21%		14%			7%
	Jednake mogućnosti	2				100%			100%	100%				
	Zaštita podataka	1												100%
	Kopneni prijevoz	16	38%	25%	13%	13%	6%				19%	19%		31%
	Javne nabave	9	44%	11%	33%									56%
	Tržišno natjecanje	9	78%	67%	78%									22%
	Državne potpore	2		50%										50%
	Zaštita potrošača	5	60%	100%			60%	60%						
	Pomorski promet	3											100%	
	Pošta i telekomunikacije	2											100%	
Institucija	MPPV	21	29%	19%	10%	10%	5%				14%	14%	24%	24%
	DZIV	16	19%	31%	38%		25%	19%						25%
	MFIN	10	40%	50%						10%			10%	10%
	MRSS	16				88%	6%		31%	13%	13%			6%
	HNB	12	8%	33%			8%							58%
	AZTN	9	78%	67%	78%									22%
	MJROG	6	17%		17%									83%
	Komisija za vrijednosne papire	4	100%							50%				
	MINGO	8	63%	63%	25%		38%	38%						13%
	MPULS	1												100%

Djelovanje **negativnog** učinka na pojedine skupine

		N	pružatelj usluga	proizvođač	potrošač	proračun – javni sektor	poslodavac	obrtnik, mala i srednja poduzeća	obitelj i nezaposleni	znanstvenik	NZ/BO
Veličina uzorka (N)		103	18%	11%	8%	8%	5%	5%	3%	1%	65%
područje zakonodavstva	Intelektualno, industrijsko i trgovačko vlasništvo	16	6%	25%	44%			19%		6%	56%
	Financijske usluge	24	50%		4%	33%					46%
	Zdravlje i zaštita na radu	14		36%			36%	7%			50%
	Jednake mogućnosti	2							100%		
	Zaštita podataka	1									100%
	Kopneni prijevoz	16	25%								75%
	Javne nabave	9	11%	11%				11%	11%		78%
	Tržišno natjecanje	9									100%
	Državne potpore	2	50%	50%							50%
	Zaštita potrošača	5									100%
	Pomorski promet	3									100%
	Pošta i telekomunikacije	2									100%
Institucija	MPPV	21	19%								81%
	DZIV	16	6%	25%	44%			19%		6%	56%
	MFIN	10	20%	10%	10%				10%		60%
	MRSS	16		31%			31%	6%	13%		44%
	HNB	12	75%			58%					25%
	AZTN	9									100%
	MJROG	6	17%	17%				17%			83%
	Komisija za vrijednosne papire	4	50%			25%					50%
	MINGO	8									100%
	MPULS	1									100%

Očekivano vrijeme djelovanja pozitivnog učinka (na pojedine ekonomske i socijalne grupacije)

		N	podjednako u kratkom i u dugom roku	više u dugom nego u kratkom roku	samo u dugom roku	NZ/BO
Veličina uzorka (N)		103	12%	34%	28%	24%
područje zakonodavstva	Intelektualno, industrijsko i trgovačko vlasništvo	16	6%	44%	6%	44%
	Financijske usluge	24	8%	58%	29%	4%
	Zdravlje i zaštita na radu	14	57%	29%	7%	7%
	Jednake mogućnosti	2		100%		
	Zaštita podataka	1			100%	
	Kopneni prijevoz	16		6%	56%	38%
	Javne nabave	9		44%		56%
	Tržišno natjecanje	9			78%	22%
	Državne potpore	2		100%		
	Zaštita potrošača	5				100%
	Pomorski promet	3	33%	33%	33%	
	Pošta i telekomunikacije	2			100%	
Institucija	MPPV	21	5%	10%	57%	29%
	DZIV	16	6%	44%	6%	44%
	MFIN	10	20%	60%	10%	10%
	MRSS	16	50%	38%	6%	6%
	HNB	12		83%	17%	
	AZTN	9			78%	22%
	MJROG	6		17%		83%
	Komisija za vrijednosne papire	4			100%	
	MINGO	8		38%		63%
	MPULS	1			100%	

Očekivano vrijeme djelovanja negativnog učinka (na pojedine ekonomske i socijalne grupacije)

		N	samo u kratkom roku	više u kratkom nego u dugom roku	podjednako i u dugom i u kratkom roku	više u dugom nego u kratkom roku	samo u dugom roku	NZ/BO
Veličina uzorka (N)		103	1%	21%	4%	4%	2%	68%
područje zakonodavstva	Intelektualno, industrijsko i trgovačko vlasništvo	16		19%		13%	6%	62%
	Financijske usluge	24		54%		4%		42%
	Zdravlje i zaštita na radu	14			7%		7%	86%
	Jednake mogućnosti	2						100%
	Zaštita podataka	1			100%			
	Kopneni prijevoz	16		19%		6%		75%
	Javne nabave	9	11%		11%			78%
	Tržišno natjecanje	9						100%
	Državne potpore	2		100%				
	Zaštita potrošača	5						100%
	Pomorski promet	3		33%	33%			33%
	Pošta i telekomunikacije	2						100%
Institucija	MPPV	21		19%	5%	5%		71%
	DZIV	16		19%		13%	6%	62%
	MFIN	10	10%	30%		10%		50%
	MRSS	16			6%		6%	88%
	HNB	12		75%				25%
	AZTN	9						100%
	MJROG	6			17%			84%
	Komisija za vrijednosne papire	4		50%				50%
	MINGO	8		13%				88%
	MPULS	1			100%			

Učinci na pojedine aspekte gospodarstva prema području

		Veličina uzorka (N)	Financijske usluge	Intelektualno, industrijsko i trgovačko vlasništvo	Kopneni prijevoz	Zdravlje i zaštita na radu	Javne nabave	Tržišno natjecanje	Zaštita potrošača	Pomorski promet	Jednake mogućnosti	Državne potpore	Pošta i telekomunikacije	Zaštita podataka
N		103	24	16	16	14	9	9	5	3	2	2	2	1
Zaposlenost	uglavnom negativan	11%				36%								
	podjednako pozitivan i negativan	4%		13%	25%	7%	22%							100%
	uglavnom pozitivan	42%	21%	62%	50%	36%	22%	78%		67%		100%	100%	
	neće imati nikakav učinak	13%	17%	25%	25%	7%								
	NZ/ BO	31%	63%			14%	56%	22%	100%	33%	100%			
Ulaganja	uglavnom negativan	7%		13%		36%								
	podjednako pozitivan i negativan	4%		6%	6%	7%						50%		
	uglavnom pozitivan	55%	87%	50%	50%	28%	33%	78%		67%		50%	100%	100%
	neće imati nikakav učinak	17%	13%	31%	38%	21%				33%				
	NZ/ BO	17%			6%	7%	67%	22%	100%		100%			
Konkurentski položaj poduzeća	uglavnom negativan	12%	0%	25%	6%	36%	11%					50%		
	podjednako pozitivan i negativan	1%												100%
	uglavnom pozitivan	57%	91%	44%	69%	21%	33%	78%	0%	100%	0%	50%	100%	0%
	neće imati nikakav učinak	15%	8%	31%	25%	14%					100%			
	NZ/ BO	16%				29%	56%	22%	100%					
Otvaranje novih poduzeća	uglavnom negativan	8%		6%	13%	29%								
	podjednako pozitivan i negativan	1%				7%								100%
	uglavnom pozitivan	45%	66%	44%	44%	21%	33%	78%				50%	100%	
	Neće imati nikakav učinak	24%	13%	44%	38%	21%				100%	100%	50%		
	NZ/ BO	22%	21%	6%	6%	21%	67%	22%	100%					

Tip očekivanog učinka na pojedine aspekte gospodarstva

		N	povećanje konkurentnosti	povećanje ulaganja	otvaranje novih poduzeća	povećanje zaposlenosti	razvoj tržišta	povećanje troškova	bolja zaštita radnika	javna potrošnja	NZ/BO
Veličina uzorka (N)		103	61%	59%	45%	41%	17%	12%	4%	3%	22%
područje zakonodavstva	Intelektualno, industrijsko i trgovačko vlasništvo	16	69%	69%	50%	63%					19%
	Financijske usluge	24	88%	88%	67%	17%	17%	13%			4%
	Zdravlje i zaštita na radu	14	57%	71%	64%	71%		64%	29%	14%	
	Jednake mogućnosti	2									100%
	Zaštita podataka	1									100%
	Kopneni prijevoz	16	75%	56%	56%	75%					25%
	Javne nabave	9	44%	33%	33%	44%				11%	56%
	Tržišno natjecanje	9					78%				22%
	Državne potpore	2	100%	100%	50%	100%	50%				
	Zaštita potrošača	5	100%	100%			100%				
	Pomorski promet	3									100%
	Pošta i telekomunikacije	2									100%
Institucija	MPPV	21	57%	43%	43%	57%					43%
	DZIV	16	69%	69%	50%	63%					19%
	MFIN	10	80%	70%	50%	50%	20%			10%	10%
	MRSS	16	50%	63%	56%	63%		56%	25%	13%	13%
	HNB	12	92%	100%	92%			17%			
	AZTN	9					78%				22%
	MJROG	6	17%			17%					83%
	Komisija za vrijednosne papire	4	100%	100%	50%	25%	75%	25%			
	MINGO	8	100%	100%	25%	38%	63%				
	MPULS	1									100%

Učinci s obzirom na **geografsko područje** djelovanje učinaka

		N	čitava država	gospodarski razvijena područja	veliki gradovi	županije uz plodne rijeke	ruralna područja	NZ/BO
Veličina uzorka (N)		103	45%	14%	11%	5%	1%	28%
područje zakonodavstva	Intelektualno, industrijsko i trgovačko vlasništvo	16	31%	31%	38%		6%	13%
	Financijske usluge	24	92%	4%				4%
	Zdravlje i zaštita na radu	14	64%					36%
	Jednake mogućnosti	2						100%
	Zaštita podataka	1	100%					
	Kopneni prijevoz	16	25%			31%		44%
	Javne nabave	9	44%					56%
	Tržišno natjecanje	9		78%				22%
	Državne potpore	2	50%	50%				
	Zaštita potrošača	5			100%			
	Pomorski promet	3						100%
	Pošta i telekomunikacije	2						100%
Institucija	MPPV	21	19%			24%		57%
	DZIV	16	31%	31%	38%		6%	13%
	MFIN	10	80%	10%				10%
	MRSS	16	56%					44%
	HNB	12	100%					
	AZTN	9		78%				22%
	MJROG	6	17%					83%
	Komisija za vrijednosne papire	4	100%					
	MINGO	8	25%	13%	63%			
	MPULS	1	100%					

Učinci s obzirom na društvene skupine

		N	svi	radnici	vlasnici tvrtki	javni sektor	potrošači	nezaposleni	znanstvenici	socijalno ugroženi slojevi	seljaci	bogati	mladi	umirovljenici	NZ/BO
Veličina uzorka (N)		103	42%	16%	11%	3%	2%	1%	1%	1%	1%	1%	1%	1%	35%
područje zakonodavstva	Intelektualno, industrijsko i trgovačko vlasništvo	16	38%	6%	6%				6%	6%	6%			50	38%
	Financijske usluge	24	67%				8%					4%			21%
	Zdravlje i zaštita na radu	14		86%	64%	21%							7%		7%
	Jednake mogućnosti	2													100%
	Zaštita podataka	1	100%												
	Kopneni prijevoz	16	25%	19%											56%
	Javne nabave	9	33%												67%
	Tržišno natjecanje	9	78%												22%
	Državne potpore	2	50%		50%			50%							50%
	Zaštita potrošača	5	100%												
	Pomorski promet	3													100%
	Pošta i telekomunikacije	2													100%
Institucija	MPPV	21	19%	14%											67%
	DZIV	16	38%	6%	6%				6%	6%	6%				38%
	MFIN	10	60%		10%							10%			30%
	MRSS	16		75%	56%	19%							6%		19%
	HNB	12	83%				17%								
	AZTN	9	78%												22%
	MJROG	6													100%
	Komisija za vrijednosne papire	4	50%												50%
	MINGO	8	88%					13%							13%
	MPULS	1	100%												

Učinak propisa na pojedine aspekte gospodarstva prema **gospodarskom sektoru**

		Veličina uzorka (N)	tercijarni (usluge)	svi sektori	primarni i sekundarni sektor	sekundarni i tercijarni sektor	sekundarni (industrija)	primarni sektor (poljoprivreda)
N		103	53	29	11	5	4	1
Zaposleni u sektoru	uglavnom negativan	10%	8%		36%	20%	25%	
	ni pozitivan ni negativan	8%	11%			20%	25%	
	uglavnom pozitivan	67%	71%	66%	64%	40%	50%	100%
	NZ/ BO	16%	9%	34%		20%		
Poduzeća u sektoru	uglavnom negativan	14%	8%		73%	20%	25%	
	ni pozitivan ni negativan	7%	8%	3%		20%	25%	
	uglavnom pozitivan	67%	81%	61%	27%	40%	50%	100%
	NZ/ BO	13%	4%	34%		20%		
Razina proizvodnje u sektoru	uglavnom negativan	14%	9%	0%	73%		25%	
	ni pozitivan ni negativan	8%	9%	3%		20%	25%	
	uglavnom pozitivan	49%	67%	62%	27%	40%	50%	100%
	NZ/ BO	30%	36%	34%		40%		
Razina izvoza u sektoru	uglavnom negativan	10%	6%		54%		25%	
	ni pozitivan ni negativan	18%	28%		18%	20%	25%	
	uglavnom pozitivan	33%	25%	51%	9%	40%	50%	100%
	NZ/ BO	35%	40%	38%	18%	40%		

Učinak propisa na određene pojave u gospodarstvu prema sektoru

		Veličina uzorka (N)	tercijarni (usluge)	svi sektori	primarni i sekundarni sektor	sekundarni i tercijarni sektor	sekundarni (industrija)	primarni sektor (poljoprivreda)
N		103	53	29	11	5	4	1
Tehničko prilagodavanje	uopće neće utjecati	14%	13%	7%	18%	20%	50%	
	malo će utjecati	15%	8%	31%	9%	20%		
	osrednje će utjecati	27%	36%	17%	27%			100%
	jako će utjecati	36%	42%	24%	45%	60%		
	NZ/ BO	9%	2%	21%			50%	
Dodatno obrazovanje	uopće neće utjecati	11%	11%		18%	20%	50%	
	malo će utjecati	7%	4%	7%	18%	20%		
	osrednje će utjecati	31%	23%	55%	27%			100%
	jako će utjecati	43%	60%	17%	36%	60%		
	NZ/ BO	9%	2%	21%			50%	

Učinak propisa na zakonodavne i institucionalne kategorije prema području zakonodavstva

		Veličina uzorka (N)	Financijske usluge	Intelektualno, industrijsko i trgovačko vlasništvo	Kopneni prijevoz	Zdravlje i zaštita na radu	Javne nabave	Tržišno natjecanje	Zaštita potrošača	Pomorski promet	Jednake mogućnosti	Državne potpore	Pošta i telekomunikacije	Zaštita podataka
N		103	24	16	16	14	9	9	5	3	2	2	2	1
Usklađivanje i promjene zakonodavstva	uopće neće utjecati	11%		19%	44%	7%								
	malo će utjecati	8%	17%		6%	7%	11%						50%	
	osrednje će utjecati	20%	21%	38%	13%	14%	11%			67%	100%	50%		
	jako će utjecati	54%	58%	44%	38%	71%	33%	78%	100%	33%		50%	50%	100%
	NZ/ BO	7%	4%				44%	22%						
Osnivanje novih institucija	uopće neće utjecati	35%	21%	44%	63%	7%		78%		67%	100%		100%	
	malo će utjecati	18%	54%			7%	44%					50%		
	osrednje će utjecati	8%	17%	13%		7%				33%				
	jako će utjecati	16%	8%	19%	19%	36%	11%					50%		100%
	NZ/ BO	23%		25%	19%	43%	44%	22%	100%					
Reorganizacija postojećih institucija	uopće neće utjecati	25%	8%	56%	50%	14%				67%	100%		50%	
	malo će utjecati	5%	8%	13%			11%							
	osrednje će utjecati	29%	50%	31%	13%		11%	78%		33%		50%		100%
	jako će utjecati	20%	33%		19%		33%		100%			50%	50%	
	NZ/ BO	20%			19%	86%	44%	22%						
Dodatno obrazovanje	uopće neće utjecati	11%		25%	38%								50%	
	malo će utjecati	11%	13%	6%	6%	21%	11%			33%		50%		
	osrednje će utjecati	29%	4%	44%	6%	79%	11%	78%		67%				
	jako će utjecati	44%	83%	25%	50%		33%		100%		100%	50%	50%	100%
	NZ/ BO	6%					44%	22%						

Učinak propisa na troškove prema području zakonodavstva

		Veličina uzorka (N)	Financijske usluge	Intelektualno, industrijsko i trgovačko vlasništvo	Kopneni prijevoz	Zdravlje i zaštita na radu	Javne nabave	Tržišno natjecanje	Zaštita potrošača	Pomorski promet	Jednake mogućnosti	Državne potpore	Pošta i telekomunikacije	Zaštita podataka
N		103	24	16	16	14	9	9	5	3	2	2	2	1
Troškovi u sektoru	uopće neće utjecati	24%	8%	44%	75%	7%				33%	100%			
	malo će utjecati	31%	25%	19%		36%	44%	78%	100%	33%		50%		
	osrednje će utjecati	32%	67%	31%	25%	21%	11%			33%			100%	100%
	jako će utjecati	7%		6%		36%						50%		
	NZ/ BO	6%					44%	22%						
Troškovi u velikim poduzećima	uopće neće utjecati	32%	25%	56%	75%	7%				33%	100%		100%	
	malo će utjecati	21%	17%	6%	6%	29%	44%	78%		33%				
	osrednje će utjecati	36%	58%	25%	19%	57%	11%		100%			50%		100%
	jako će utjecati	4%		13%		7%						50%		
	NZ/ BO	7%					44%	22%		33%				
Troškovi u malim i srednjim poduzećima	uopće neće utjecati	32%	17%	56%	69%				100%	33%	100%	50%		
	malo će utjecati	30%	54%	6%	6%	36%	44%	78%						
	osrednje će utjecati	22%	29%	31%	25%	36%						50%		100%
	jako će utjecati	9%		6%		29%	11%			33%			100%	
	NZ/ BO	7%					44%	22%		33%				
Troškovi državnog proračuna	uopće neće utjecati	42%	17%	63%	100%	7%		78%		67%		50%	100%	
	malo će utjecati	22%	25%	31%		21%	44%		100%					
	osrednje će utjecati	24%	50%	6%		71%	11%					50%		
	jako će utjecati	4%	8%							33%				100%
	NZ/ BO	8%					44%	22%			100%			
Cijena za potrošače	uopće neće utjecati	28%	21%	38%	69%	7%	11%			33%		50%	100%	100%
	malo će utjecati	27%	46%		25%	29%	33%		100%	33%				
	osrednje će utjecati	20%	17%	31%	6%	21%	11%	78%						
	jako će utjecati	11%		31%		29%				33%		50%		
	NZ/ BO	14%	17%			14%	44%	22%			100%			

Reakcija javnosti na uvođenje propisa

		N	jako negativno	srednje negativno	malo negativno	malo pozitivno	srednje pozitivno	jako pozitivno	uopće neće reagirati	NZ/BO
Veličina uzorka (N)		103	1%	7%	3%	15%	24%	16%	26%	9%
područje zakonodavstva	Intelektualno, industrijsko i trgovačko vlasništvo	16	6%	25%		6%			56%	6%
	Financijske usluge	24				4%	75%	17%	4%	
	Zdravlje i zaštita na radu	14		7%		71%	14%	7%		
	Jednake mogućnosti	2								100%
	Zaštita podataka	1						100%		
	Kopneni prijevoz	16		6%	19%	6%		25%	44%	
	Javne nabave	9		11%			11%		33%	44%
	Tržišno natjecanje	9							78%	22%
	Državne potpore	2				50%	50%			
	Zaštita potrošača	5						100%		
	Pomorski promet	3				33%	33%	33%		
	Pošta i telekomunikacije	2					100%			
Institucija	MPPV	21		5%	14%	10%	14%	24%	33%	
	DZIV	16	6%	25%		6%			56%	6%
	MFIN	10				10%	70%	10%	10%	
	MRSS	16		6%		63%	13%	6%		13%
	HNB	12					75%	25%		
	AZTN	9							78%	22%
	MJROG	6		17%					17%	67%
	Komisija za vrijednosne papire	4					100%			
	MINGO	8				13%		63%	25%	
	MPULS	1						100%		

Prilog 2 / Upitnik

Upitnik za provedbu horizontalne analize usklađivanja zakonodavstva na prioritetnim područjima

Upitnik se popunjava za pojedini propis ili skupinu propisa Europske unije. Upitnik je predviđen za elektroničku distribuciju i popunjavanje. Na pitanja u kojima je potrebno odabrati jedan ili više odgovora, odgovara se označavanjem kvadratića uz određeni odgovor. U pitanjima na koja se pismeno odgovara, tekst se upisuje u zasjenčano polje.

Puni naziv propisa i/ili skupine propisa EU-a, za koji se upitnik ispunjava:

1. Kakav će učinak na hrvatsko gospodarstvo, prema vašem mišljenju, u cjelini imati uvođenje propisa, odnosno skupina propisa EU-a (označite samo jedan odgovor)?

1. samo pozitivan
2. više pozitivan nego negativan
3. podjednako pozitivan i negativan
4. više negativan nego pozitivan
5. samo negativan
6. neće imati nikakav učinak
7. ne znam

2. Ako je odgovor na pitanje 1. bio "pozitivan" (odgovor: 1, 2, 3 ili 4):

a) Navedite ekonomske i socijalne grupacije (npr. sektor poduzeća, srednja i mala poduzeća, potrošači, uvoznici, izvoznici i sl.) na koje će se odraziti pozitivan učinak propisa, odnosno skupine propisa EU-a, te za svaku ekonomsku ili socijalnu grupaciju što detaljnije navedite kako će se taj pozitivan učinak očitovati.

b) Očekujete li da će se ti pozitivni učinci osjetiti:

1. samo u kratkom roku? (do jedne godine od stupanja propisa na snagu)
2. samo u dugom roku? (nakon više od godine dana od stupanja propisa na snagu)
3. više u kratkom nego u dugom roku?
4. više u dugom nego u kratkom roku?
5. podjednako i u kratkom i u dugom roku?
6. ne znam

3. Ako je odgovor na pitanje 1. bio "negativan" (odgovor: 2, 3, 4 ili 5):

a) Navedite ekonomske i socijalne grupacije (npr. sektor poduzeća, srednja i mala poduzeća, potrošači, uvoznici, izvoznici i sl.) na koje će se odraziti negativni učinak propisa, odnosno skupine propisa EU-a, te za svaku ekonomsku ili socijalnu grupaciju što detaljnije navedite kako će se taj negativan učinak očitovati.

b) Očekujete li da će se ti negativni učinci osjetiti:

1. samo u kratkom roku? (do jedne godine od stupanja propisa na snagu)
2. samo u dugom roku? (nakon više od godine dana od stupanja propisa na snagu)
3. više u kratkom nego u dugom roku?
4. više u dugom nego u kratkom roku?
5. podjednako i u kratkom i u dugom roku?
6. ne znam

4. Kakav će, prema vašem mišljenju, učinak imati propis, odnosno grupa propisa EU-a na pojedine kategorije?

	Samo pozitivan	Više pozitivan nego negativan	Podjednako pozitivan i negativan	Više negativan nego pozitivan	Samo negativan	Neće imati nikakav utjecaj	Ne znam
Zaposlenost	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Ulaganja	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Konkurentski položaj poduzeća	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Otvaranje novih Poduzeća	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Nešto drugo Što ?	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐

5. Za svaku pojavu navedenu u pitanju 4. za koju ste naznačili da će uvođenje propisa, odnosno grupe propisa EU-a, imati pozitivne ili negativne učinke, odgovorite na sljedeća potpitanja:

a) Opišite što detaljnije učinke koje očekujete.

b) Hoće li ti učinci biti podjednaki na području cijele države, ili će biti koncentrirani u pojedinim regijama (ako hoće, gdje)?

c) Hoće li te učinke podjednako osjetiti sve društvene skupine ili će ih više osjetiti pojedine društvene skupine (ako hoće, koje)?

6. Kakav će učinak imati uvođenje propisa, odnosno grupe propisa EU-a na sektor na koji se propis, odnosno grupa propisa EU-a, odnosi?

	Jako pozitivan	Srednje pozitivan	Malo pozitivan	Ni pozitivan ni negativan	Malo negativno	Srednje negativan	Jako negativan	Ne znam
Zaposlene u sektoru	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Poduzeća u sektoru	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Razinu proizvodnje u sektoru	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Razinu izvoza u sektoru	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Nešto drugo; Što ?	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐

7. Hoće li uvođenje propisa, odnosno grupe propisa EU-a, utjecati na sljedeće pojave u sektoru i koliko?

	Jako će utjecati	Osrednje će utjecati	Malo će utjecati	Uopće neće utjecati	Ne znam
Potrebu tehničkog prilagođavanja u sektoru; uvođenje novih standarda, kompjutorizaciju i sl.	☐	☐	☐	☐	☐
Potrebu dodatnog obrazovanja zaposlenih u sektoru	☐	☐	☐	☐	☐

8. Hoće li uvođenje propisa, odnosno grupe propisa EU-a, utjecati na određene zakonodavne i institucionalne kategorije i koliko?

	Jako će utjecati	Osrednje će utjecati	Malo će utjecati	Uopće neće utjecati	Ne znam
Usklađivanje i promjene zakonodavstva	☐	☐	☐	☐	☐
Potrebu za osnivanjem novih institucija	☐	☐	☐	☐	☐
Potrebu za reorganizacijom postojećih institucija	☐	☐	☐	☐	☐
Potrebu za dodatnim obrazovanjem državnih službenika	☐	☐	☐	☐	☐

9. Hoće li uvođenje propisa, odnosno skupine propisa EU-a, utjecati na troškove u pojedinim područjima i koliko?

Utjecat će na porast....	Jako će utjecati	Osrednje će utjecati	Malo će utjecati	Uopće neće utjecati	Ne znam
troškova u sektoru u cjelini	☐	☐	☐	☐	☐
troškova u velikim poduzećima	☐	☐	☐	☐	☐
troškova u malim i srednjim poduzećima	☐	☐	☐	☐	☐
troškova državnog proračuna cijena za potrošače	☐	☐	☐	☐	☐

10. Kako će javnost u Hrvatskoj reagirati na uvođenje propisa ili skupine propisa EU-a?

	Jako pozitivno	Srednje pozitivno	Malo pozitivno	Ni pozitivno ni negativno	Malo negativno	Srednje negativno	Jako negativno	Ne znam
Javnost će reagirati	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐

11. Jeste li konzultirali druga tijela državne uprave ili organizacije pri uvođenju propisa, odnosno skupine propisa EU-a u nacionalni zakonodavni sustav? Ako jeste, koja su i kakva bila njihova stajališta?

12. Molimo Vas da napišete svoje ostale spoznaje o mogućim učincima ovog propisa, odnosno grupe propisa EU-a, a koja nisu obuhvaćena ovim upitnikom.

Upitnik je ispunio/la:

Ime i položaj:

Institucija:

Odjel:

Broj telefona:

E-mail:

Datum:

Prilog 3

Tržišno natjecanje

Propis	Uže područje	Na koga se odnosi	Kratak sadržaj propisa	Cilj propisa	
Council Regulation (EC) No 17: First Regulation implementing Articles 85 and 86 of the Treaty, Regulation No 1216/99 of 10 June 1999 amending Regulation No 17: First Regulation implementing Articles 81 and 82 of the Treaty	Uredba Vijeća (EZ) br. 17, Prva uredba o implementaciji članaka 85. i 86. Ugovora o osnivanju EZ-a, Uredba Vijeća br. 1216/99 od 10. lipnja 1999., koja dopunjuje Uredbu Vijeća br. 17, Prva uredba o implementaciji članaka 81. i 82. Ugovora o osnivanju EZ-a	dopuštena ograničenja u području konkurencije nužna za zaštitu prava industrijskoga vlasništva	poduzetnici sudionici u trgovini u državama članicama	Promijenjen je članak 4. (4) Uredbe br. 17 koja regulira procesni postupak Komisije pri ocjeni sporazuma (ugovora) i usklađenih djelovanja, tako da određuje izuzeća od zabrane za vertikalne sporazume ili usklađena djelovanja između dvaju ili više poduzetnika koji posluju na različitim etapama toka robe, a posjeduju sličan stupanj tržišne snage, ili najviše dva poduzetnika čiji se sporazum odnosi na zaštitu prava industrijskoga vlasništva ili prijenos know-howa.	Razvoj prava tržišnoga natjecanja i prava industrijskoga vlasništva.
Regulation No 19/65/EEC of 2 March of the Council on application of Article 85 (3) of the Treaty to certain categories of agreements and concerted practices, Council Regulation (EC) No 1215/1999/EC of 10 June 1999 amending Regulation No 19/65/EEC on the application of Article 81 (3) of the Treaty of certain categories of agreements and concerted practices	Uredba Vijeća br. 19/65/EEC od 2. ožujka o primjeni članka 85. (3) Ugovora o osnivanju EEZ-a na određene kategorije ugovora i zajedničkih djelovanja, Uredba Vijeća (EZ) br. 1215/99/EEZ od 10. lipnja 1999. koja dopunjuje Uredbu Vijeća br. 19/65/EEC o primjeni članka 81. (3) Ugovora o osnivanju EEZ-a na određene kategorije ugovora i zajedničkih djelovanja	primjena odredbi ugovora koje reguliraju skupna i pojedinačna izuzeća od zabranjenih vertikalnih sporazuma (ugovora)	poduzetnici sudionici u trgovini u državama članicama	Ispravak u svezi s primjenom čl. 85. (3), poslije čl. 81. (3) Ugovora o osnivanju EEZ-a, a u svezi s izuzećem zabranjenih vertikalnih sporazuma, na način da se uvodi primjena mjerila učinka za period ne kraći od 6 mjeseci i mjerilo važnosti ograničenja prije donošenja pojedinačnih odluka.	U procesu proizvodnje neki sporazumi poduzetnika mogu sadržavati ograničenja nužna za zaštitu industrijskoga vlasništva sa stajališta potreba poduzetnika i potrošača, što se procjenjuje od slučaja do slučaja ocjenom uvjeta na tržištu.
Regulation (EEC) No 2821/71 of the Council of 20 December 1971 on application of Article 85 (3) of the Treaty to categories of agreements, decisions and concerted practices	Uredba Vijeća (EEZ) br. 2821/71 od 20. prosinca 1971. o primjeni članka 85. (3) Ugovora o osnivanju EEZ-a na kategorije sporazuma, odluka i zajedničkih djelovanja	kategorije specijalističkih i vertikalnih sporazuma, odluka i usklađenih djelovanja za suradnju među poduzetnicima	poduzetnici u državama članicama, osobito mali i srednji	Odredbe Uredbe sadrže uvjete pod kojima Komisija utvrđuje kada sporazumi koji potpadaju pod zabranu sadržanu u čl. 85. (1) Ugovora o osnivanju EEZ-a, mogu biti izuzeti iz njih, koje su kategorije takvih sporazuma, za koje razdoblje se propisuje izuzeće, te retroaktivno djelovanje i opoziv izuzeća.	Poticati usklađena djelovanja za suradnju među poduzetnicima koja pozitivno utječu na racionalniji rad i prilagodbu njihove produktivnosti proširenom tržištu, čime se štite mali i srednji poduzetnici.

Council Regulation (EEC) No 4064/89 of 21 December 1989 on the control of concentrations between undertakings, Council Regulation (EC) No 1310/97 of 30 June 1997 amending Regulation (EEC) No 4064/89 on the control of concentrations between undertakings	Uredba Vijeća (EEZ) br. 4064/89 od 21. prosinca 1989. o nadzoru koncentracija između poduzetnika, Uredba Vijeća (EZ) br. 1310/97 od 30. lipnja 1997. kojom se dopunjava Uredba Vijeća (EEZ) br. 4064/89 o nadzoru koncentracija između poduzetnika	nadzor nad koncentracijama između poduzetnika	koncentracije poduzetnika država članica koje imaju dimenziju Zajednice i na koncentracije poduzetnika čija glavna djelatnost nije na području Zajednice, ali ima velike učinke na njezino zajedničko tržište	Uredba definira koncentraciju i kada ona ima dimenziju Zajednice, uređuje postupak ocjene kompatibilnosti koncentracije sa zajedničkim tržištem i elemente važne za donošenje odluke, ovlasti Komisije i suradnju s mjerodavnim vlastima države članice, rokove, istražne radnje Komisije, novčane kazne i periodične penale koje može nametnuti.	Spriječiti da reorganizacije koncentracija poduzetnika država članica Zajednice, nastale ukidanjem unutarnjih granica i dinamikom tržišnog natjecanja, ugroze djelotvornu konkurenciju na zajedničkom tržištu.
Commission Regulation (EC) No 240/96 of 31 January 1996 on the application of Article 85 (3) of the Treaty to certain categories of technology transfer agreements	Uredba Komisije (EZ) br. 240/96 od 31. siječnja 1996. o primjeni članka 85. (3) Ugovora o osnivanju EZ-a na kategorije sporazuma o transferu tehnologije	skupna izuzeća od zabrane po čl. 85. (1) za sporazume o transferu tehnologije, licencije, patenta i know-howa	poduzetnici koji obavljaju gospodarsku djelatnost u državama članicama	Donose se uvjeti po kojima se zabrana iz čl. 85. (1) ne primjenjuje na određene vrste sporazuma s obzirom na tržišta proizvoda ili usluga na koje se sporazumi odnose.	Unaprijeđenje proizvodnje i promicanje tehnološkog razvoja.
Commission Regulation (EC) No 2790/1999 of 22 December 1999 on the application of Article 81 (3) of the Treaty to categories of vertical agreements and concerted practices	Uredba Komisije (EZ) br. 2790/1999 od 22. prosinca 1999. o primjeni članka 81. (3) Ugovora o osnivanju EZ-a na vertikalne sporazume i usklađena djelovanja	vertikalni sporazumi za kupnju i prodaju roba i usluga te usklađena djelovanja poduzetnika	mali i srednji poduzetnici država članica koji su nekonkurentni, ili međusobno određeni konkurenti, ili određene udruge trgovaca	Izuzeća od sporazuma koji su zabranjeni prema čl. 81. (1) - bivši čl. 85. (1) Ugovora o osnivanju EZ-a, pojedinačno se procjenjuju prema pragu zbrojenog tržišnog udjela poduzetnika sudionika vertikalnoga sporazuma na mjerodavnom tržištu za ugovorene proizvode ili usluge.	Dopustiti konkretno određena usklađena djelovanja i sporazume radi razvijanja suradnje među poduzetnicima kada je to ekonomski poželjno i bez suprotnog učinka u pitanju konkurentnosti.
Commission Regulation (EC) No 2658/2000 of 29 November 2000 on the application of Article 81 (3) of the Treaty to specialisation agreements	Uredba Komisije (EZ) br. 2658/2000 od 29. studenog 2000. o primjeni članka 81. (3) Ugovora o osnivanju EZ-a na kategorije sporazuma o specijalizaciji	poslovna politika u svezi s primjenom čl. 81. (3) Ugovora na kategorije sporazuma o specijalizacijama u proizvodnji određenih proizvoda i u pružanju određenih usluga	poduzetnici u državama članicama koji se dogovaraju o specijaliziranju proizvodnje roba i/ili usluga - jednostranim i reciprocnim sporazumima	Uredba Komisije sadržava odredbe o utvrđivanju kategorija sporazuma koji su izuzeti od zabrane do određene razine tržišne snage poduzetnika te uvjete pod kojima Komisija može opozvati tu pogodnost. Važnost se pridaje određivanju zabranjenih klauzula u odnosu na procijenjeni utjecaj sporazuma na relevantnom tržištu, a u procjeni sporazuma vodi se računa o tržišnoj strukturi poduzetnika na mjerodavnom tržištu.	Osigurati učinkovitu zaštitu tržišnog natjecanja i pružiti odgovarajuću pravnu sigurnost poduzetnicima uz što jednostavniji administrativni nadzor i zakonodavni sustav. Svrha primjene čl. 81. (3) Ugovora o osnivanju EZ-a jest da pozitivni učinci sporazuma o specijalizacijama prevladaju nad bilo kojim negativnim posljedicama za tržišno natjecanje.

<p>Commission Regulation (EC) No 2659/2000 of 29 November 2000 on the application of Article 81 (3) of the Treaty to categories of reasearch and development agreements</p>	<p>Uredba Komisije (EZ) br. 2659/2000 od 29. studenoga 2000. o primjeni članka 81. (3) Ugovora o osnivanju EZ-a na kategorije sporazuma o istraživanju i razvoju</p>	<p>· sporazumi poduzetnika o istraživanju i razvoju uključujući odredbe koje se odnose na prava intelektualnoga vlasništva</p>	<p>· poduzetnici u državama članicama čiji je predmet djelovanja istraživanje i razvoj</p>	<p>· Uredba uređuje uvjete za izuzeće zabranjenih sporazuma prema čl. 85. (1) Ugovora o osnivanju EZ-a koji se zaključuju za zajedničko istraživanje poduzetnika sudionika sporazuma i industrijsku primjenu ako se odreknu stjecanja konkurentnih prednosti.</p>	<p>· Potaknuti poduzetnike na istraživačke aktivnosti koje se odnose na tehnološki napredak te međusobnu suradnju. Svrha primjene čl. 81. (3) Ugovora o osnivanju EZ-a jest da pozitivni učinci sporazuma o istraživanjima i razvoju prevagnu nad bilo kojim negativnim posljedicama za tržišno natjecanje.</p>
<p>Commission Regulation (EC) No 1400/2002 of 31 July 2002 on the application of Article 81 (3) of the Treaty to categories of vertical agreements and concerted practices in the motor vehicle sector</p>	<p>Uredba Komisije (EZ) br. 1400/2002 od 31. srpnja 2002. o primjeni članka 81. (3) Ugovora o osnivanju EZ-a na kategorije vertikalnih sporazuma i uskladenih djelovanja u sektoru motornih vozila</p>	<p>· kategorija vertikalnih sporazuma i uskladenih djelovanja poduzetnika država članica u sektoru motornih vozila</p>	<p>· poduzetnici sudionici vertikalnih sporazuma o kupnji ili prodaji novih motornih vozila, rezervnih dijelova ili servisnih usluga, a međusobno nisu konkurenti, ili jesu konkurenti ili su udruge servisnih radionica</p>	<p>· Ova Uredba sadržava stroža pravila (od onih u Uredbi br. 2790/1999) o selektivnoj distribuciji: prag dopuštenih ugovorenih ograničenja mijenja se s obzirom na različita obilježja u pojedinim vrstama vertikalnih ugovora.</p>	<p>· Omogućiti skupna izuzeća na vremenski ograničeno vrijeme sporazumima o distribuciji i servisiranju motornih vozila sa svrhom pridonosa tehnološkom i gospodarskom razvoju te pružanju razmjerno koristi potrošačima.</p>

Državne potpore

Propis	Uže područje	Na koga se odnosi	Kratak sadržaj propisa	Cilj propisa
Council Regulation (EC) No 659/1999 of 22 March 1999 laying down detailed rules for the application of Article 93 of the EC Treaty	Uredba Vijeća (EZ) br. 659/1999 od 22. ožujka 1999. kojom se utvrđuju podrobna pravila primjene članka 93. Ugovora o osnivanju EZ-a	državne potpore	države članice koje su dužne uskladiti svoje zakonodavstvo s Direktivom	Smanjiti odnosno kontrolirati obujam državnih potpora.
			Uredba predstavlja najvažniji provedbeni propis kojim se detaljno uređuje postupak Komisije pri ocjeni sukladnosti državnih potpora s Ugovorom o osnivanju EZ-a, sekundarnim izvorima prava i načelima zajedničkog tržišta. Države članice obvezne su surađivati s Komisijom i omogućiti joj pristup relevantnim podacima.	

Intelektualno, industrijsko i trgovačko vlasništvo

Propis	Uže područje	Na koga se odnosi	Kratak sadržaj propisa	Cilj propisa	
Convention of European patent recognition (European patent convention) of 5 October 1973, text amended by decision of Administrative Council of the European patent organisation of 21 december 1978	Konvencija o priznavanju europskih patenata (Europska patentna konvencija) od 5. listopada 1973., tekst izmijenjen i dopunjen odlukom Administrativnoga vijeća Europske patentne organizacije od 21. prosinca 1978.	industrijsko vlasništvo	nositelji patenata	Konvencija sadržava organizaciju Europske patentne organizacije, Europskog patentnog ureda, Administrativnog vijeća, financijske odredbe, patentnu prijavu, postupak za odobrenje patenta, žalbeni postupak te učinak na nacionalno pravo država.	Jačanje suradnje između europskih zemalja s obzirom na zaštitu patenata te priznavanje europskih patenata na teritoriju Zajednice.
Council Directive 87/54/EEC of 16 December 1986 on the legal protection of topographies of semiconductor products	Direktiva Vijeća 87/54/EEZ od 16. prosinca 1986. o pravnoj zaštiti topografije poluvodičkih proizvoda	industrijsko vlasništvo	elektroindustrija, proizvođači fotoopreme, zaštita podataka	Ovom se Direktivom definira zaštita topografije poluvodičkih proizvoda te prava kreatora topografije poluvodičkih proizvoda.	Uskladiti zakonodavstvo na području pravne zaštite topografije poluvodičkih proizvoda.
First Council Directive 89/104/EEC of 21 December 1988 to approximate the laws of the Member States relating to trademarks	Prva direktiva Vijeća 89/104/EEZ od 21. prosinca 1988. o usklađivanju zakonodavstva država članica u vezi sa žigovima	autorsko pravo, zaštitni znak	pravne i fizičke osobe, strani investitori, obrtnici	Ovom se Direktivom regulira priznavanje i registracija prava robnih i uslužnih žigova.	Ujednačiti zakonodavstvo država članica u vezi sa žigovima.
Council Directive 91/250/EEC of 14 May 1991 on the legal protection of computer programs	Direktiva Vijeća 91/250/EEZ od 14. svibnja 1991. o zakonskoj zaštiti računalnih programa	zaštita podataka, računalno piratstvo	proizvođači računalnih programa, informatičari, programeri	Ovom se Direktivom regulira zaštita računalnih programa i autorstvo nad njima.	Donošenjem Direktive o zakonskoj zaštiti računalnih programa osigurati veću pravnu sigurnost, osnažiti poziciju i olakšati rad informatičara na stvaranju i razvoju računalnih programa te spriječiti njihovo nezakonito korištenje.
Council Regulation (EEC) No 1768/92 of 18 June 1992 concerning the creation of a supplementary protection certificate for medicinal products	Uredba Vijeća (EEZ) br. 1768/92 od 18. lipnja 1992. o ostvarivanju prava na certifikat za dodatnu zaštitu medicinskih proizvoda	medicinski proizvodi	farmaceutska poduzeća	Svaki proizvod zaštićen patentom na teritoriju neke države članice, prije nego što se plasira na tržište kao medicinski proizvod, podliježe administrativnoj proceduri, a pod uvjetima koji su navedeni u ovoj Uredbi može biti predmet potvrde. Definirani su uvjeti za dobivanje potvrde, predmet zaštite, pravo na potvrdu i njezino djelovanje, sadržaj prijave za potvrdu, podnošenje prijave za potvrdu, dodjela potvrde ili odbijanje prijave, objavljivanje dodjele potvrde, godišnje pristojbe, trajanje te prestanak valjanosti potvrde.	Osigurati jednako rješenje na razini Zajednice u pogledu donošenja dodatne zaštitne potvrde za medicinske proizvode radi njihova boljeg razvoja i zaštite.

Council Regulation (EEC) No 2081/92 of 14 July 1992 on the protection of geographical indications and designations of origin for agricultural products and foodstuffs	Uredba Vijeća (EEZ) br. 2081/92 od 14. srpnja 1992. o zaštiti oznaka zemljopisnoga podrijetla i oznaka izvornosti za poljoprivredne i prehrambene proizvode	industrijsko vlasništvo u području poljoprivrede	proizvođači prehrambenih i poljoprivrednih proizvoda	Uredba definira pravila zaštite oznaka zemljopisnog podrijetla i oznaka izvornosti za poljoprivredne i prehrambene proizvode, s izuzetkom vina i alkoholnih pića.	Uz definiranje pravila zaštite oznaka zemljopisnog podrijetla i oznaka izvornosti za poljoprivredne i prehrambene proizvode, cilj je i postizanje bolje ravnoteže između ponude i potražnje na tržištu, osiguranje znatne koristi ruralnoj ekonomiji, povećavajući plaće poljoprivrednika i zadržavanje ruralne populacije, poboljšavanje kvalitete proizvoda te davanje potrošačima jasne i jezgrovite informacije o podrijetlu proizvoda.
Regulation (EC) No 1610/96 of the European Parliament and of the Council of 23 July 1996 concerning the creation of a supplementary protection certificate for plant protection products	Uredba (EZ) Europskoga parlamenta i Vijeća br. 1610/96 od 23. srpnja 1992. o ostvarivanju prava na certifikat za dodatnu zaštitu proizvoda za zaštitu bilja	autorsko pravo, žigovi	kemijska industrija	Svaki proizvod zaštićen patentom na teritoriju neke države članice koji mora prije plasmana na tržište kao proizvod za zaštitu bilja proći administrativni postupak autorizacije, može pod uvjetima koje propisuje ova Uredba biti predmetom svjedodžbe. Definiraju se uvjeti za dobivanje svjedodžbe, predmet zaštite, učinak svjedodžbe, pravo na svjedodžbu, sadržaj i podnošenje prijave za svjedodžbu, odobrenje svjedodžbe ili odbijanje prijave, objavljivanje svjedodžbe, godišnja pristojba, trajanje svjedodžbe, istek svjedodžbe te nevažeća svjedodžba.	Izradom dopunske zaštitne svjedodžbe za proizvode za zaštitu bilja pridonijeti stalnom poboljšanju proizvodnje i nabave velikih količina kvalitetne hrane po pristupačnim cijenama, poboljšati usjeve, razvijati biljne proizvode, zaštititi inovacije te uzdići europsku industriju na razinu one SAD-a i Japana.
Council Directive 92/100/EEC of 19 November 1992 on rental right and lending right and on certain rights related to copyright in the field of intellectual property	Direktiva Vijeća 92/100/EEZ od 19. studenoga 1992. koja se odnosi na pravo iznajmljivanja i pravo posudbe te na određena prava srodna autorskom pravu u području intelektualnog vlasništva	intelektualno vlasništvo	poduzetnici koji se bave iznajmljivanjem i posudbom autorskih djela	Direktiva uređuje pravo iznajmljivanja i pravo posudbe te određena prava srodna autorskom pravu.	Omogućiti ostvarivanje prava na primjerenu naknadu za javnu posudbu i iznajmljivanje autorskih djela ujednačavanjem pravne zaštite u svim državama članicama.
Council Directive 93/98/EEC of 29 October 1993 harmonizing the term of protection of copyright and certain related rights	Direktiva Vijeća 93/98/EEZ od 29. listopada 1993. kojom se usklauđuje rok zaštite autorskog prava i nekih srodnih prava	autorsko pravo	kreatori autorskih djela	Ovom se Direktivom određuje trajanje autorskog prava, kinematografski i audiovizualni radovi, zaštita prethodno neobjavljenih radova, kritičarska i znanstvena izdanja, zaštita fotografija te zaštita preko trećih zemalja.	Uskladiti zakonodavstvo u pogledu roka trajanja zaštite autorskog prava.

Council Directive 93/83/EEC of 27 September 1993 on the coordination of certain rules concerning copyright and rights related to copyright applicable to satellite broadcasting and cable retransmission	Direktiva Vijeća br. 93/83/EEZ od 27. rujna 1993. o koordinaciji nekih pravila koja se odnose na autorsko pravo i srodna prava autorskom pravu primjenjivom na satelitsku radiodifuziju i kabelsku retransmisiju	· autorsko pravo	· poduzeća za proizvodnju i distribuciju satelitskog i kabelskog programa	· Direktiva regulira pojam satelita, komuniciranje s javnošću putem satelita, pojam kabelske retransmisije te prikazivanje programa putem satelita.	· Ostvarivanje autorskih prava na području satelitske radiodifuzije i kabelske retransmisije.
Council Regulation (EC) No 40/94 of 20 December 1993 on the Community trade mark	Uredba Vijeća (EZ) br. 40/94 od 20. prosinca 1993. o žigu Zajednice	· autorsko pravo, žigovi	· pravne i fizičke osobe koje imaju zaštitne znakove - žigove	· Uredba sadržava definiciju žiga, njegove učinke, uporabu, prijavu, postupak registracije, trajanje, produljenje i promjenu, ustupanje, ukidanje, nevaljanosti, žalbe te definiciju zajedničkog žiga Zajednice.	· Uspostavom jedinstvenih pravila za zaštitne žigove Zajednice ukloniti prepreke slobodnom kretanju roba i usluga te stvoriti žigove koji su regulirani jedinstvenim pravom Zajednice koje je izravno primjenjivo u svim državama članicama.
3. Commission Regulation (EC) No 2868/95 of 13 December 1995 implementing Council Regulation (EC) No 40/94 of 20 December 1993 on the Community trade mark	3. Uredba Komisije (EZ) br. 2868/95 od 13. prosinca 1995. o primjeni Uredbe Vijeća (EZ) br. 40/94 od 20. prosinca 1993. o žigu Zajednice	· autorsko pravo, žigovi	· pravne i fizičke osobe koje imaju zaštitne znakove - žigove	· Uredba sadržava aplikacijski postupak, postupak za dokaz o korištenju, postupak registracije, obnavljanje registracije, transfere, licencije, odstupanje, opoziv i bezvrijednost, žigove u Zajednici, razmjenu te žalbe.	· Implementirati Uredbu o žigu Zajednice.
Commission Regulation (EC) No 2869/95 of 13 December 1995 on the Fees Payable to the Office for Harmonization in the Internal Market (Trade Marks and Designs)	Uredba Komisije (EZ) br. 2869/95 od 13. prosinca 1995. o pristojbama koje se plaćaju Uredu za usklađivanje u unutarnjem tržištu (žigovi i industrijska obličja)	· autorsko pravo, žigovi	· pravne i fizičke osobe koje su nositelji prava na žig	· Definiiraju se pristojbe koje moraju biti ubirane, nadoknade i pristojbe koje određuje predsjednik ureda te način i rok plaćanja naknada i pristojbi.	· Definiirati i regulirati pristojbe i nadoknade koje se plaćaju Uredu za usklađivanje u unutarnjem tržištu (žigovi i industrijsko obličje).
Commission Regulation (EC) No 216/96 of 05 February 1996 Laying Down the Rules of Procedure of the Board of Appeal of the Office for Harmonization in the Internal Market (Trade Marks and Designs)	Uredba Komisije (EZ) br. 216/96 od 5. veljače 1996. o pravilima postupka Odbora za žalbe Ureda za usklađivanje na unutarnjem tržištu (žigovi i industrijsko obličje)	· autorsko pravo, žigovi	· pravne i fizičke osobe koje su nositelji prava na žig	· Definiira se tijelo za dodjelu zadaća i njihovo definiranje te postupak vezan uz njegovo djelovanje.	· Definiirati i postaviti pravila postupka odbora za žalbe Ureda za usklađivanje u unutarnjem tržištu (za žigove i industrijska obličja).

Directive 96/9/EC of the European Parliament and of the Council of 11 March 1996 on the legal protection of databases	Direktiva 96/9/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 11. ožujka 1996. godine o zakonskoj zaštiti baza podataka	zaštita podataka	proizvođači računalnih programa, informatičari, programeri	Baze podataka nisu dovoljno zaštićene, a tamo gdje takva zaštita postoji različite značajke uzrokuju izravne negativne učinke na funkcioniranje unutarnjeg tržišta. Ova se Direktiva odnosi na odredbe koje su vezane uz pravnu zaštitu računalnih programa, pravo na posuđivanje i iznajmljivanje te uvjete zaštite autorskog prava. Predmetna Direktiva osigurava zaštitu strukture i sadržaja baze podataka, s tim da se autorsko-pravnom zaštitom štiti sadržaj i struktura, a pravom sui generis samo sadržaj baze podataka.	Budući da je razvoj tržišta informatike izuzetno važan u EU, da postoji nesrazmjernost ulaganja u baze podataka, da bi se zaštitili autori baza podataka i preveniralo neovlašteno korištenje, potrebno je zakonski regulirati zaštitu baza podataka u svakom obliku.
Directive 98/44/EC of the European Parliament and of the Council of 6 July 1998 on the legal protection of biotechnological inventions	Direktiva 98/44/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 6. srpnja 1998. o pravnoj zaštiti biotehnoških izuma	industrijsko vlasništvo	biotehnologija i genetičko inženjerstvo, subjekti u farmaceutskom, prehrambenom i poljoprivrednom sektoru	Direktivom se regulira mogućnost patentiranja, raspon zaštite patenata, obavezno uzvratno davanje licencije, pohranjivanje i pristup biološkom materijalu te njegovo ponovno pohranjivanje.	Budući da istraživanja i razvoj traže znatnu količinu visokorizičnog ulaganja, pa ih stoga jedino prikladna pravna zaštita može učiniti profitabilnim, potrebno je zaštititi biotehnoške izume u skladu s nacionalnim patentnim zakonom u koga trebaju biti uključene ove Direktive.
Directive 98/71/EC of the European Parliament and of the Council of 13 October 1998 on the legal protection of designs	Direktiva 98/71/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 13. listopada 1998. o pravnoj zaštiti industrijskog oblička Zajednice	zakonska zaštita oblička	nositelji komercijalnog industrijskog oblička	Direktiva nalaže registraciju nositelju novog i jedinstvenog industrijskog oblička proizvoda ili rukotvorine, isključujući kompjutorske programe. Nositelju pripadaju ekskluzivna prava na obličje za period od najmanje pet godina od dana prijave. Pod pojmom "industrijsko obličje" podrazumijevaju se linije, konture, boje, oblici, građa i/ili materijale samog proizvoda i njegova ornamentacija.	Zaštita nositelja prava industrijskoga oblička nakon njegove registracije, dajući mu ekskluzivna prava korištenja.

Directive 2001/29/EC of the European Parliament and of the Council of 22 May 2001 on the harmonisation of certain aspects of copyright and related rights in the information society	Direktiva 2001/29/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 22. svibnja 2001. o usklađivanju određenih aspekata autorskog prava i srodnih prava u informatičkom društvu	autorsko pravo i srodna prava u informatičkom društvu	autori, izvodači, proizvođači zvuka, producenti i organizacije	Direktiva nalaže zakonsku zaštitu od proizvodnje, uvoza, distribucije, prodaje, najma, oglašavanja za prodaju ili najam ili korištenja u komercijalne svrhe naprava, proizvoda ili dijelova koji nisu autorizirani od strane držaoca autorskog prava. Predviđa i niz iznimaka kao npr. iz javnog interesa radi edukacije i poučavanja, iz znanstvenih razloga, radi sudačke procedure itd.	Pravno zaštititi autorska prava u području informatičkog društva i onemogućiti neautorizirano korištenje, regulirajući dopuštene uporabe.
Directive 2001/84/EC of the European Parliament and of the Council of 27 September 2001 on the resale right for the benefit of the author of an original work of art	Direktiva 2001/84/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 27. rujna 2001. o pravu slijeđenja u korist autora izvornika umjetničkog djela	autorsko pravo	autori originalnih djela	Direktiva uređuje tantijeme koje pripadaju autoru izvornika umjetničkih djela pri prvom preprodaji istoga. Visina tantijema zakonski je regulirana. Direktiva smatra "izvorno umjetničko djelo" grafičku i plastičnu umjetnost, kao npr. slike, kolaže, crteže, gravure, grafike, litografije, skulpture, tapiserije, keramiku, staklariju i fotografiju.	Zaštititi autora izvornika i osigurati mu pravo slijeđenja u njegovu korist, kroz mehanizam regulacije tantijema.
Council Regulation 6/2002/EC of 12 December 2001 on Community Designs	Uredba Vijeća 6/2002/EZ od 12. prosinca 2001. o industrijskom obličju Zajednice	zakonska zaštita oblića	pravne i fizičke osobe koje se bave obličjima u Zajednici	Uredba sadržava opće odredbe o industrijskom obličju Zajednice, zahtjeve za zaštitu, uvjete zaštite, pravo i vlasništvo nad obličjem Zajednice, učinke na obličje Zajednice, prijavu te postupak registracije.	Postići unificirani sustav u području industrijskog oblića Zajednice, kao i pojednostavljenje sadašnjeg.

Javne nabave

Propis	Uže područje	Na koga se odnosi	Kratak sadržaj propisa	Cilj propisa	
Council Directive 89/665/EEC of 21 December 1989 on the coordination of the laws, regulations and administrative provisions relating to the application of review procedures to the award of public supply and public works contracts	Direktiva Vijeća 89/65/EEZ od 21. prosinca 1989. o usklađivanju zakona, propisa i upravnih odredbi koji se odnose na primjenu postupaka revizije kod dodjele ugovora o javnim nabavama i javnim radovima	javne nabave	naručitelji u postupku javne nabave i javnih radova	Direktiva propisuje državama članicama poduzimanje mjera radi postupka revizije u slučaju navodne diskriminacije ili povrede interesa osoba koje imaju ili su imale interes dobiti neki ugovor. Direktiva propisuje mogućnost prenošenja različitih aspekata revizije na posebna neovisna tijela te uređuje njihov postupak rada. Postoji mogućnost intervencije Komisije u proces revizije kod jasnog i nedvojbenog kršenja odredbi Komisije s područja javnih nabava i radova.	Omogućiti pravna sredstva revizije na nacionalnoj razini radi transparentnosti i sprječavanja diskriminacije među poduzećima, spriječiti povrede interesa i ispraviti svako utvrđeno kršenje pravila tijekom postupka dodjele ugovora te izdavati naloge za plaćanje odštete u utvrđenom slučaju kršenja propisanih pravila.
Council Directive 92/13/EEC of 25 February 1992 coordinating the laws, regulations and administrative provisions relating to the application of Community rules on the procurement procedures of entities operating in the water, energy, transport and telecommunications sectors	Direktiva Vijeća 92/13/EEZ od 25. veljače 1992. za usklađivanje zakona, propisa i upravnih odredbi koje se odnose na primjenu pravila Zajednice o postupcima nabave koju obavljaju subjekti koji djeluju na području vodoopskrbe, energije, prijevoza i telekomunikacija	javne nabave iz područja vodoopskrbe, energije, prijevoza i telekomunikacija	poduzetnici u državama članicama koji djeluju na području vodoopskrbe, energije, prijevoza i telekomunikacija	Direktiva propisuje državama članicama poduzimanje mjera radi postupka revizije u slučaju navodne diskriminacije ili povrede interesa osoba koje imaju ili su imale interes dobiti posebni ugovor. Direktiva propisuje mogućnost prenošenja različitih aspekata revizije na posebna neovisna tijela te uređuje njihov postupak rada. Postoji mogućnost intervencije Komisije u proces revizije kod jasnog i nedvojbenog kršenja odredbi Komisije s područja nabave roba i usluga.	Omogućiti pravna sredstva revizije na nacionalnoj razini radi transparentnosti i sprječavanja diskriminacije među poduzećima, spriječiti povrede interesa i ispravljanja svakog utvrđenog kršenja pravila tijekom postupka dodjele ugovora te izdavati nalog za plaćanje odštete u utvrđenom slučaju kršenja propisanih pravila.
Council Directive 92/50/EEC of 18 June 1992 relating to the coordination of procedures for the award of public service contracts	Direktiva Vijeća 92/50/EEZ od 18. lipnja 1992. o usklađivanju postupaka dodjele ugovora o javnim uslugama	javne usluge	naručitelji koji provode postupak nabave usluge čija je procijenjena vrijednost bez PDV-a 200 000 € ili veća, odnosno kada ukupna vrijednost javnih usluga tijekom 12 mjeseci iznosi više od 750 000 €.	Direktiva propisuje pojedinosti objave natječaja za ugovor o javnim uslugama, (kriterije za sudjelovanje u natječaju, za izbor davatelja usluga i dodjelu ugovora itd.). Natječaj se mora objaviti u Službenom listu Europske zajednice i prije toga se ne smije objaviti u državi članici čije tijelo objavljuje natječaj niti smije sadržavati druge informacije. Oglas ne smije imati više od 650 riječi.	Ostvariti zajedničko tržište. Ugovori o javnim uslugama koje države članice odnosno njihova "tijela s ugovornim ovlastima" (tijela državne uprave i lokalne samouprave) dodjeljuju davateljima usluga iz svoje države protivni su načelima zajedničkog tržišta jer se njima daje prednost domaćim ponuđačima usluga, a diskriminiraju ponuđači iz ostalih država članica Unije.

Council Directive 93/36/EEC of 14 June 1993 coordinating procedures for the award of public supply contracts	Direktiva Vijeća 93/36/EEZ od 14. lipnja 1993. o usklađivanju postupaka dodjele ugovora o javnim nabavama	javne nabave	naručitelji koji provode postupak javne nabave čija je procijenjena vrijednost bez PDV-a 200 000 € ili veća, odnosno kada ukupna vrijednost javnih nabava tijekom 12 mjeseci iznosi više od 750 000 €.	Direktiva propisuje pojedinosti objave natječaja za ugovor o javnim nabavama, kriterije za sudjelovanje u natječaju, za izbor dobavljača i dodjelu ugovora itd. Natječaj se mora objaviti u Službenom listu Europske zajednice i prije toga se ne smije objaviti u državi članici čije tijelo objavljuje natječaj niti smije sadržavati druge informacije; oglas ne smije imati više od 650 riječi.	Ostvariti zajedničko tržište. Javne nabave koje vrše države članice odnosno njihova "tijela s ugovornim ovlastima" (tijela državne uprave i lokalne samouprave) protivno je načelima zajedničkog tržišta jer se njima daje prednost domaćim ponuđačima usluga.
Council Directive 93/37/EEC of 14 June 1993 concerning the coordination of procedures for the award of public works contracts	Direktiva Vijeća 93/37/EEZ od 14. lipnja 1993. o usklađivanju postupaka dodjele ugovora o javnim radovima	javni radovi	naručitelji koji provode postupak za nabavu i radove čija je procijenjena vrijednost 5 000 000 € ili veća	Direktiva propisuje pojedinosti objave natječaja za ugovor o javnim radovima, kriterije za sudjelovanje u natječaju, za izbor izvođača i dodjelu ugovora itd. Natječaj se mora objaviti u Službenom listu Europske zajednice prije toga se ne smije objaviti u državi članici čije tijelo objavljuje natječaj niti smije sadržavati druge informacije. Oglas ne smije imati više od 650 riječi.	Ostvariti zajedničko tržište. Ugovori o javnim radovima koje države članice odnosno njihova "tijela s ugovornim ovlastima" (tijela državne uprave i lokalne samouprave) dodjeljuju izvođačima radova iz svoje države protivni su načelima zajedničkoga tržišta jer se njima daje prednost domaćim poduzećima, a diskriminiraju poduzeća iz ostalih država članica Unije.

Council Directive 93/38/EEC of 14 June 1993 coordinating the procurement procedures of entities operating in the water, energy, transport and telecommunications sectors	Direktiva Vijeća 93/38/EEZ od 14. lipnja 1993. o usklađivanju postupka nabave za pravne subjekte koji djeluju u sektoru vodoprivrede, energetike, transporta i telekomunikacija	javne nabavke u sektoru vodoprivrede, energetike, transporta i telekomunikacija	sudionici ugovora o opskrbi, radovima ili uslugama čija je procijenjena vrijednost 400 000 € ili veća (za vodoprivredu, energetiku, transport), 600 000 € za telekomunikacije, odnosno 5 000 000 € za ugovore o radovima, te ako je procijenjena vrijednost svih ugovora koje subjekt s ugovornim ovlastima dodjeljuje 750 000€ ili veća	Direktiva propisuje pojedinosti objave natječaja za opskrbi, radovima ili uslugama, kriterije za sudjelovanje u natječaju, za izbor izvođača i dodjelu ugovora itd. Natječaj se mora objaviti u Službenom listu Europske zajednice i prije toga se ne smije objaviti u državi članici čije tijelo objavljuje natječaj niti smije sadržavati druge informacije.	Ostvariti zajedničko tržište. Ugovori o opskrbi, radovima ili uslugama koje države članice odnosno njihova "tijela s ugovornim ovlastima" (tijela državne uprave i lokalne samouprave) dodjeljuju izvođačima radova iz svoje države protivni su načelima zajedničkog tržišta jer se njima daje prednost domaćim poduzećima, a diskriminiraju poduzeća iz ostalih država članica Unije.
Directive 96/92/EC of the European Parliament and the Council of 19 December 1996 concerning common rules for the internal market in electricity	Direktiva Europskog parlamenta i Vijeća br. 96/92/EZ od 19. prosinca 1996. u vezi s općim pravilima za unutarnje tržište električne energije	unutarnje tržište električne energije	proizvođači i distributeri električne energije u državama članicama	Stvaranje zajedničkih pravila za energetska tržišta u proizvodnji, prijenosu i distribuciji električne energije na području Zajednice.	Jačanje konkurencije i stvaranje jedinstvenog energetskog tržišta kojim upravlja nacionalno regulativno tijelo potpuno odvojeno od proizvodnje i prodaje radi sigurne opskrbe za sve potrošače po prihvatljivim cijenama.
Directive 98/30/EC of the European Parliament and the Council of 22 June 1998 concerning rules for the internal market in natural gas	Direktiva Europskog parlamenta i Vijeća br. 98/30/EZ od 22. lipnja 1998. u vezi s općim pravilima za unutarnje tržište prirodnog plina	utvrđuje zajednička pravila vezana za djelatnost prijenosa, raspodjele, opskrbe i skladištenja prirodnog plina, uključujući i tekuće gorivo prirodnog plina	proizvođači i distributeri prirodnoga plina u državama članicama	Svaki poduzetnik, davatelj usluga prijenosa, raspodjele i skladištenja prirodnog i/ili tekućeg plina mora poslovati uz ravnopravna i objektivna mjerila te u skladu s uvjetima sigurnosti i pravilima za zaštitu okoliša, imajući pritom u vidu interese korisnika.	Poduzetničko djelovanje sukladno zadanim principima koji će podržati konkurentno tržište prirodnog plina i neće diskriminirati u pravima ili obvezama drugog poduzetnika, a što je interes Zajednice sukladno čl. 90. Ugovora.

Zaštita potrošača

Propis	Uže područje	Na koga se odnosi	Kratak sadržaj propisa	Cilj propisa
EU Directive (9) concerning on consumer protection (Directive 84/450EC of 10 September 1984; 85/577EC of 20 December 1985; 87/102EC of 22 December 1986; 93/13EC of 5 April 1993; 94/47EC of 26 October 1994; 97/7EC; of 20 May 1997; 97/489/EC of 30 July 1997; 98/27EC of 19 May 1998; 98/6EC of 16 February 1998)	Direktive (9) iz područja zaštite potrošača (Direktive Vijeća (EZ) 84/450 od 10. rujna 1984.; 85/577 od 20. prosinca 1985.; 87/102 od 22. prosinca 1986.; 93/13 od 5. travnja 1993.; 94/47 od 26. listopada 1994.; 97/7 od 20. svibnja 1997.; 97/489 od 30. srpnja 1997.; 98/27 od 19. svibnja 1998.; i 98/6 od 16. veljače 1998.)	ujednačavanje zakona i podzakonskih akata država članica	potrošači u državama članicama Direktiva 98/27 odnosi se na ujednačavanje zakona država članica u vezi sa sudskim nalogima za zaštitu interesa potrošača; Direktiva 84/450 na prijeverno oglašavanje; Direktiva 85/577 na ugovore sklopljene izvan poslovnih prostorija; Direktiva 87/102 na potrošačke kredite; Direktiva 93/13 na nepravilne uvjete u potrošačkim ugovorima; Direktiva 94/47 na neke aspekte ugovora koji se odnose na kupnju prava na korištenje nepokretne imovine na temelju time-sharinga; Direktiva 94/47 na stjecanje vlasništva; Direktiva 97/7 na ugovore sklopljene na daljinu; Direktiva 98/489 na transakcije pomoću instrumenata elektroničkog plaćanja, a posebno na odnos između izdavatelja i primatelja.	Usklađivanje zakona, propisa i upravnih akata koji se odnose na tužbe kojima se traži sudski nalog zbog prekršaja u cilju zaštite zajedničkih interesa potrošača prema područjima koja direktive obrađuju, a u svrhu osiguranja nesmetanog funkcioniranja unutarnjeg tržišta.
Directive 2002/22/EC of the European Parliament and of the Council of 7 March 2002 on universal service and users' rights relating to electronic communications networks and services (Universal Service Directive)	Direktiva 2002/22/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 7. ožujka 2002. godine o općim uslugama i korisničkim pravima koja se odnose na elektroničke komunikacijske mreže i usluge (Direktiva o općim uslugama)	telekomunikacije/ zaštita potrošača	subjekti koji pružaju komunikacijske usluge Direktiva sadržava obveze država članica i pružatelja telekomunikacijskih usluga prema svojim korisnicima.	Omogućiti pristup cijeloj populaciji EU-a, neovisno o geografskoj lokaciji, kvalitetnoj elektroničkoj komunikacijskoj mreži uz pristupačne cijene.

Financijske usluge

Propis	Uže područje	Na koga se odnosi	Kratak sadržaj propisa	Cilj propisa	
First Council Directive 73/239/EEC of 24 July 1973 on the coordination of laws, regulations and administrative provisions relating to the taking-up and pursuit of the business of direct insurance other than life assurance	Prva direktiva Vijeća 73/239/EEZ od 24. srpnja 1973. o usklađivanju zakona, uredbi i upravnih propisa koji se odnose na pokretanje i obavljanje djelatnosti direktnoga neživotnog osiguranja	direktno neživotno osiguranje	osiguravajuća društva	Direktiva navodi pravila i obveze pri dobivanju službenog ovlaštenja te uvjete poslovanja i odredbe koje se odnose na financijska jamstva koja se traže od osiguravajućih trgovačkih društava.	Olakšavanje pokretanja i obavljanja poslovanja na području osiguranja i zaštita osiguranih osoba i korisnika osiguranja.
Fourth Council Directive 78/660/EEC of 25 July 1978 based on the article 54 (3) (g) of the Treaty on annual accounts of certain types of companies	Četvrta direktiva Vijeća 78/660/EEZ od 25. srpnja 1978. koja se temelji na članku 54. (3) (g) Ugovora o osnivanju EEZ-a o godišnjim računima za određene vrste društava	financijska izvješća	društva kapitala	Direktiva propisuje obveznu shemu i minimalan sadržaj bilance stanja, računa dobiti i gubitka te bilješki uz financijska izvješća (uz izuzeća za određene tvrtke koje su od manje gospodarske i socijalne važnosti), usklađuje metode za procjenu pojedinih stavaka financijskih izvješća te sadržava obvezu njihova objavljivanja.	Osigurati usporedivost godišnjih financijskih izvješća, zaštititi članove i treće osobe.
First Council Directive 79/267/EEC of 5 March 1979 on the coordination of laws, regulations and administrative provisions relating to the taking up and pursuit of the business of direct life assurance Council Directive 92/96/EEC of 10 November 1992 on the coordination of laws, regulations and administrative provisions relating to direct life assurance and amending Directives 79/267/EEC and 90/619/EEC (third life assurance Directive)	Prva direktiva Vijeća 79/267/EEZ od 5. ožujka 1979. o usklađivanju zakona, uredbi i upravnih propisa koji se odnose na pokretanje i obavljanje djelatnosti direktnoga životnog osiguranja. Direktiva Vijeća 92/96/EEZ od 10. studenog 1992. o usklađivanju zakona, Uredbi i upravnih propisa koji se odnose na pokretanje i obavljanje djelatnosti direktnoga životnog osiguranja, a izmjenjuje i dopunjuje direktive 79/267/EEZ i 90/619/EEZ (treća direktiva o životnom osiguranju)	direktno životno osiguranje	trgovačka društva osnovana u državi članici radi obavljanja djelatnosti direktnoga životnog osiguranja te zastupstva i podružnice društava čije je sjedište izvan Zajednice, a pružaju takve usluge	Direktive sadrže odredbe vezane uz pokretanje, obavljanje i nadzor djelatnosti direktnoga životnog osiguranja te definiraju uvjete za odobravanje, odbijanje ili oduzimanje ovlaštenja. U Direktivi 79/267/EEZ nalazi se klasifikacija vrsta osiguranja da bi se utvrdile aktivnosti za koje se traži ovlaštenje. Zabranjuje se novoosnovanim društvima da se istodobno bave životnim i neživotnim osiguranjem, a ako se postojeća društva bave tim djelatnostima moraju imati odvojene uprave. Društva imaju obvezu posjedovanja tehničkih rezervi, rezervi solventnosti i jamstvenog fonda i to u visini koju predviđa Direktiva.	Olakšati pokretanje, obavljanje i nadzor djelatnosti životnog osiguranja te osigurati odgovarajuću zaštitu osiguranika i korisnika direktnog životnog osiguranja.
Seventh Council Directive 83/349/EEC of 13 June 1983 based on the article 54 (3) (g) of the Treaty on consolidated accounts	Sedma direktiva Vijeća 83/349/EEZ od 13. lipnja 1983. na temelju članka 54. (3) (g) Ugovora o osnivanju EEZ-a o konsolidiranim računima	konsolidirana financijska izvješća	povezana društva na način kako je precizirano u Direktivi	Direktiva definira uvjete za pripremu i sastavljanje konsolidiranih financijskih izvješća, načela njihova obuhvata, revizije i objave u povezanim društvima.	Postići usporedivost i ujednačenost konsolidiranih financijskih izvješća te njihovim objavljivanjem omogućiti realan i objektivnan prikaz imovine i obveza tj. financijskog stanja povezanih društava kao cjeline.

Council Directive 79/279/EEC of 5 March 1979 coordinating the conditions for the admission of securities to official stock exchange listing	Direktiva Vijeća 79/279/EEZ od 5. ožujka 1979. o usklađivanju uvjeta službenog uvrštenja vrijednosnih papira u službenu kotaciju tržišta	tržište vrijednosnih papira	trgovci vrijednosnih papira	Direktiva regulira uvjete za uvrštenje u službenu burzovnu kotaciju, uvjetuje osnivanje nacionalnih institucija odgovornih za uvrštenje vrijednosnica u službene kotacije, način i obvezu izvješćivanja javnosti te odredbe koje upućuju na nužnost međusobne koordinacije međudržavnih institucija.	Doprinjeti stvaranju jedinstvenog europskog tržišta kapitala na način da se usklađenim propisima na cijelom području osigura zaštita investitora te olakšaju uvjeti za uvrštenje u službenu burzovnu kotaciju.
Eight Council Directive 84/253/EEC of 10 April 1984 based on Article 54 (3) (g) of the Treaty on the approval of persons responsible for carrying out the statutory audits of accounting documents	Osma direktiva Vijeća 84/253/EEZ od 10. travnja 1984. temeljena na članku 54. (3) (g) Ugovora o osnivanju EEZ-a koja se odnosi na davanje ovlaštenja osobama odgovornim za zakonom propisane revizije računovostvenih dokumenata	revizijske usluge	revizori	Reviziju godišnjih financijskih izvješća mogu obavljati samo osobe koje za to imaju službeno ovlaštenje. U Direktivi se navode minimalni uvjeti za dobivanje takvog ovlaštenja. Propisuje se da imena i prezimena ovlaštenih revizora, dioničara revizorskih tvrtki te njihovih upravljačkih tijela trebaju biti dostupna javnosti.	Usklađivanje nacionalnih zakonodavstava na području revizorskih usluga te osiguravanje profesionalnosti, nezavisnosti i "dobrog glasa" ovlaštenih revizora.
Council Directive 85/611/EEC of 20 December 1985 on the coordination of laws, regulations and administrative provisions relating to undertakings for collective investment in transferable securities (UCITS)	Direktiva Vijeća 85/611/EEZ od 20. prosinca 1985. o usklađivanju zakona, propisa i administrativnih odredbi koje se odnose na društva za zajednička ulaganja u prenosive vrijednosne papire	tržište vrijednosnih papira	društva za zajednička ulaganja u prenosive vrijednosne papire (UCITS)	Direktiva utvrđuje minimalne zajedničke uvjete poslovanja UCITS-a sa sjedištem u državama članicama, a vezano uz odobrenje, nadzor, strukturu, rad i informacije koje društva trebaju objaviti.	Usklađivanjem nacionalnih zakona osigurati transparentnost i konkurentnost na tržištu uz istodobno osiguranje djelotvornije i jednake zaštite vlasnika udjela, lakše plasiranje udjela među državama te ostvarenje europskog tržišta kapitala.
Council Directive 86/635/EEC of 8 December 1986 on the annual accounts and consolidated accounts of banks and other financial institutions	Direktiva Vijeća 86/635/EEZ od 8. prosinca 1986. o godišnjim računima i konsolidiranim računima banaka i drugih financijskih institucija	financijska izvješća	kreditne i određene financijske institucije	Direktiva propisuje jednaki plan, nomenklaturu i nazivlje bilance stanja, računa dobiti i gubitka te sadržaj bilješki uz financijska izvješća za sve kreditne institucije u Zajednici, definirajući pojedine stavke, pravila njihova vrednovanja te obvezu objavljivanja.	Uskladiti i precizno odrediti strukturu i sadržaj financijskih izvješća te omogućiti usporedivost financijskih institucija što je od presudne važnosti za vjerovnike, dužnike, zemlje članice i javnost.

Council Directive 87/102/EEC of 22 December 1986 for the approximation of the laws, regulations and administrative provisions of the Member States concerning consumer credit	Direktiva Vijeća 87/102/EEZ od 22. prosinca 1986. za usklađivanje zakona, uredbi i upravnih propisa država članica koji se odnose na potrošačke kredite	ugovor o kreditu	kreditori	Direktiva propisuje da se ugovor o kreditu sastavlja u pisanom obliku te sadržava odredbe o podacima i informacijama koje ugovor mora sadržavati. Obveza je države članice zaštititi korisnika kredita prema propisanim uvjetima, osigurati da davatelji kredita za takve poslove posjeduju službeno odobrenje (osim u točno navedenim slučajevima) te da takve osobe ili one koje posreduju pri odobravanju kredita budu podvrgnute nadzoru i praćenju. U smislu ove Direktive potrebno je osnovati tijelo za zaprimanje žalbi koje se odnose na ugovore o kreditu.	Zaštititi korisnike kredita od nepoštenih kreditnih uvjeta te stvoriti jednake uvjete na području tržišta kredita te tako omogućiti konkurentnost među institucijama i efikasno funkcioniranje zajedničkoga tržišta.
Council Directive 88/361/EEC of 24 June 1988 of the implementation of Article 67 of the Treaty	Direktiva Vijeća 88/361/EEZ od 24. lipnja 1988. godine o primjeni članka 67. Ugovora o osnivanju EEZ-a	liberalizacija kapitalnih transakcija	države članice	Direktiva se odnosi na obvezu liberalizacije kapitala, ali istodobno dopušta državama članicama da u slučaju ozbiljnog narušavanja provođenja monetarnih i tečajnih politika poduzmu potrebne mjere za povremeno ograničavanje (u sklopu odgovarajućih postupaka) kratkoročnog kretanja kapitala i mjere za reguliranje likvidnosti banaka. Direktiva sadržava nomenklaturu, tj. klasifikaciju kretanja kapitala.	Postići što je moguće veći stupanj liberalizacije kapitala.
Council Directive 89/117/EEC of 13 February 1989 on the obligations of branches established in a Member State of credit institutions and financial institutions having their offices outside that Member State regarding the publication of annual accounting documents	Direktiva Vijeća 89/117/EEZ od 13. veljače 1989. o obvezama podružnica kreditnih institucija otvorenih u nekoj državi članici pri čemu takve institucije imaju svoja sjedišta izvan dotične države članice, a odnose se na objavljivanje godišnjih računovodstvenih dokumenta	financijska izvješća	podružnice kreditnih i financijskih institucija otvorenih u nekoj državi članici pri čemu takve institucije imaju svoja sjedišta izvan dotične države članice	Precizno se regulira obveza objavljivanja godišnjih financijskih izvješća i informacija kao i njihove iznimke (u skladu za zakonom države članice). Prema odredbama Direktive podružnice stranih financijskih i kreditnih institucija moraju imati isti tretman kao i podružnice sa sjedištem u državama članicama.	Regulirati rad podružnica financijskih i kreditnih institucija čije je sjedište izvan dotične države članice. Na taj način postiže se zaštita štediša i transparentnost poslovanja.

<p>Council Directive 89/592/EEC of 13 November 1989 coordinating regulations on insider dealing</p>	<p>Direktiva Vijeća 89/592/EEZ od 13. studenog 1989. o usklađivanju propisa o zloporabi povlaštenih informacija u trgovanju vrijednosnim papirima</p>	<p>trgovanje vrijednosnim papirima</p>	<p>osobe koje imaju pristup povlaštenim informacijama</p>	<p>Direktiva zabranjuje zlorabu povlaštenih informacija u trgovanju vrijednosnim papirima. Svaka država članica dužna je imenovati mjerodavno upravno tijelo ili tijela, ako je potrebno u suradnji s ostalim tijelima, kako bi se osigurala primjena odredbi donesenih ovom Direktivom. O tome će obavijestiti Komisiju koja će tu informaciju prosljediti svim državama članicama. Ova se Direktiva neće primjenjivati na transakcije koje u svrhu monetarne i tečajne politike ili politike upravljanja javnim dugom provode suverene države, njihove središnje banke ili bilo koje drugo tijelo koje je u tu svrhu imenovala država ili bilo koja osoba koja djeluje u njihovo ime.</p>	<p>Ostvariti efikasniju borbu protiv prekogranične zlorabe povlaštenih informacija u trgovanju vrijednosnim papirima; osigurati povjerenje i sigurnost u sustavu trgovanja vrijednosnim papirima.</p>
<p>Council Directive 91/308/EEC of 10 June 1991 on prevention of the use of the financial system for the purpose of money laundering Directive 2001/97/EC of the European Parliament and of the Council of 4 December 2001 amending Council Directive 91/308/EEC</p>	<p>Direktiva Vijeća 91/308/EEZ od 10. lipnja 1991. godine o sprječavanju korištenja financijskog sustava u svrhu pranja novca Direktiva 2001/97/EZ Europskog parlamenta od 4. prosinca 2001. godine koja izmjenjuje i dopunjuje Direktivu Vijeća 91/308/EEZ-a</p>	<p>sprječavne pranja novca</p>	<p>kreditne i financijske institucije</p>	<p>1. Države članice dužne su osigurati kreditnim i financijskim institucijama da s posebnom pozornošću provjeravaju svaku transakciju te identifikaciju klijenata putem dopunskih dokaza u svrhu sprječavanja pranja novca. Osim toga potrebno je osigurati suradnju i informiranje tijela koja su odgovorna za suzbijanje pranja novca. Direktiva predviđa osnivanje Kontaktnog odbora sa svrhom olakšavanja provedbe ove Direktive, olakšavanja konzultacija među državama članicama te savjetovanje Komisije o eventualnim potrebama za daljnjim dopunama i izmjenama ove Direktive. 2. u svrhu sprječavanja pranja novca nadopunjuje Direktivu 91/308/EEZ proširujući njezinu primjenu na usluge računovoda, poreznih savjetnika, agenata za nekretnine, bilježnika, nezavisnih pravnih stručnjaka, trgovce visokovrijednom robom (dileri, aukcionari) i kockarnice definirajući njihove aktivnosti.</p>	<p>1. Osigurati stabilnost, pouzdanost i povjerenje u financijske i kreditne institucije te cjelokupni financijski sustav, 2. Nastaviti s postavljanjem visokih standarda u svrhu sprječavanja pranja novca i ostalih kriminalnih radnji.</p>

Council Directive 91/674/EEC of 19 December 1991 on the annual accounts and consolidated accounts of insurance undertakings	Direktiva Vijeća 91/674/EEZ od 19. prosinca 1991. o završnom računu i konsolidiranom računu osiguravajućih društava	· godišnja · financijska · izvješća i · konsolidirana · financijska · izvješća	· osiguravajuća · društva	· Direktiva propisuje shemu bilance stanja, računa dobiti i gubitka te bilježaka uz financijska izvješća te način njihova sastavljanja i objavljivanja.	· Uskladiti propise kako bi se omogućila realna usporedba financijskih izvješća osiguravajućih društava što je od krucijalne važnosti za vjerovnike, dužnike, korisnike osiguranja te općenito javnost.
Council Directive 93/6/EEC of 15 March 1993 on the capital adequacy investment firms and credit institutions	Direktiva Vijeća 93/6/EEZ od 15. ožujka 1993. o adekvatnosti kapitala investicijskih društava i kreditnih institucija	· adekvatnost · kapitala · investicijskih · društava i · kreditnih · institucija	· investicijska · društva i · kreditne · institucije	· Sadržava zajedničke standarde koji se odnose na potrebnu visinu temeljnog kapitala, ovisno o opsegu poslovanja, te standarde koji se odnose na kontrolu, upravljanje i dopunski okvir za nadzor rizicima, obvezu i učestalost izvješćivanja mjerodavnih institucija. · Uvodi koncept "knjige trgovanja" koja obuhvaća pozicije u vrijednosnicama i ostalim financijskim instrumentima koji se drže u svrhu trgovanja te podliježu uglavnom tržišnim rizicima i izloženosti vezano uz određene financijske usluge koje pružaju klijentima.	· Cilj Direktive je usvojiti zajedničke standarde za izvore sredstava investicijskih društava i kreditnih institucija kao i kapital potreban za početak poslovanja, nadziranje i kontrolu rizika. · Zajednički osnovni standardi za vlastita sredstva predstavljaju ključni čimbenik na unutarnjem tržištu u sektoru investicijskih usluga, a vlastita sredstva služe za osiguranje kontinuiteta institucija, te za zaštitu ulagača te se Direktivom nastoji postići jednakost u tretiranju kreditnih institucija i investicijskih društava.
Council Directives 93/13/EEC of 5 April 1993 on unfair terms in consumer contracts	Direktiva Vijeća 93/13/EEZ od 5. travnja 1993. o nepoštenim odredbama u potrošačkim ugovorima	· potrošački · ugovori	· prodavatelji · roba i usluga	· Sukladno Direktivi uvjeti ugovora moraju biti ponudeni potrošaču u pisanom obliku jednostavnim i razumljivim jezikom. Države članice dužne su osigurati najveći stupanj zaštite potrošača uzimajući u obzir ovu Direktivu. Ona sadržava odredbe vezane uz procjenjivanje protuzakonito ugovorenih odredbi. Kao dodatak Direktive, a u svrhu njezine lakše primjene nalazi se lista uvjeta ugovora koji se mogu smatrati nepoštenima.	· Uskladiti zakone, uredbе i upravne propise država članica koji se odnose na nepoštene odredbe u ugovorima zaključenim između prodavača ili davatelja usluga i potrošača. Temeljni cilj je zaštita potrošača.

Council Directive 93/22/EEC of 10 May 1993 on investment services in the securities field	Direktiva Vijeća 93/22/EEZ od 10. svibnja 1993. godine o investicijskim uslugama na području vrijednosnih papira	investicijske usluge	financijske institucije čija je osnovna djelatnost pružanje investicijskih usluga trećoj strani na profesionalnoj osnovi te kreditne institucije koje pružaju određene investicijske usluge	Direktiva regulira koordinaciju pravila koja se odnose na dobivanje ovlaštenja i vođenje poslovanja u investicijskim društvima. Ovlaštenje dobiveno od pojedine države u kojoj društvo ima svoj registriran ured omogućava obavljanje poslova u cijeloj Zajednici. Direktiva regulira uvjete poslovanja, bonitet, načine i obveze izvješćivanja, transparentnost poslovanja te nadzor nad investicijskim trgovačkim društvima. Direktiva predviđa način pregovora s trećim zemljama te mogućnost poduzimanja mjera, uključujući obustavu i ograničavanje novih zahtjeva za ovlaštenje.	Postizanje jedinstvenog unutarnjeg tržišta, sa stajališta prava poslovnog nastana i slobode pružanja financijskih usluga, zaštita ulagača i stabilnost financijskog sustava.
Directive 94/19/EC of the European Parliament and the Council of 30 May 1994 on deposit-guarantee schemes	Direktiva 94/19/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 30. svibnja 1994. o programima osiguranja depozita	sustav osiguranja depozita	kreditne institucije	Svaka država članica dužna je osigurati unutar svog teritorija jedan ili više priznatih programa osiguranja depozita. Istodobno se predviđa da deponentima trebaju biti dostupne sve informacije o programu osiguranja depozita.	Zaštita deponenta i njihovih depozita na cijelom području Zajednice kako bi se povećala stabilnost bankarskog sustava i uskladio razvoj i poslovanje kreditnih institucija u cijeloj Zajednici.
Directive 97/5/EC of the European Parliament and of the Council of 27 January 1997 on cross-border credit transfers	Direktiva 97/5/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 27. siječnja 1997. godine o prekograničnim kreditnim transferima	prekogranični kreditni transferi	financijske institucije koje obavljaju prekogranični kreditni transfer	Odredbe Direktive primjenjivat će se na prekogranične kreditne transfere u valutama država članica i europskim novčanim jedinicama do 50 000 europskih novčanih jedinica. Direktiva propisuje pravila na području transparentnosti, izvršenja prekograničnih plaćanja, obveze institucija te postavlja minimalne uvjete koji su potrebni kako bi se osigurala odgovarajuća razina informiranja klijenta prije i poslije izvršenja prekograničnog kreditnog transfera. Uvjeti obuhvaćaju postupke žalbe i odštete koje se nude klijentima, zajedno s aranžmanima za pristup istom.	Pridonijeti skraćivanju maksimalnog vremena koje je potrebno za prekogranični kreditni transfer i potaknule one institucije koje to već čine u vrlo kratkom roku da zadrže tu praksu, pratiti napredak učinjen u pravcu dovršenja unutarnjeg tržišta, posebno k liberalizaciji kretanja kapitala.

<p>Directive 98/26/EC of the European Parliament and of the Council of 19 May 1998 on settlement finality in payment and securities settlement systems;</p>	<p>Direktiva 98/26/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 15. svibnja 1998. o konačnom obračunu u sustavima obračuna plaćanja i vrijednosnica</p>	<p>sustav obračuna plaćanja i trgovanja vrijednosnicama</p>	<p>sudionici sustava obračuna plaćanja i trgovanja vrijednosnicama</p>	<p>Direktivom se regulira rad sustava za obračun plaćanja i trgovanja vrijednosnicama (domaćih i inozemnih) na način da propisuje odredbe vezane uz založno jamstvo, saldiranje naloga za prijenos, stečajni postupak sudionika u sustavu te njihova prava i obveze.</p>	<p>Pridonijeti smanjenju rizika, učinkovitom i financijski isplativom izvršavanju inozemnih aranžmana obračunavanja plaćanja i trgovanja vrijednosnicama, čime se jača slobodno kretanje kapitala na unutrašnjem tržištu, a sve u cilju ostvarenja Ekonomske i monetarne unije, postizanja transparentnosti i zakonske sigurnosti transakcija koje se odnose na vrijednosnice.</p>
<p>Directive 2000/12/EC of the European Parliament and of the Council of 20 March 2000 relating to the taking and pursuit of the business of credit institutions Directive 2000/28/EC of the European Parliament and of the Council of 18 September 2000 amending Directive 2000/12/EC relating to the taking and pursuit of the business of credit institutions</p>	<p>Direktiva Europskog parlamenta i Vijeća 2000/12/EZ od 20. ožujka 2000. o početku poslovanja i obavljanja djelatnosti kreditnih institucija Direktiva 2000/28/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 18. rujna 2000. koja izmjenjuje i dopunjuje Direktivu 2000/12/EZ o početku poslovanja i obavljanja djelatnosti kreditnih institucija</p>	<p>pokretanje i vođenje poslovanja kreditnih institucija i njihovih podružnica</p>	<p>kreditne i financijske institucije</p>	<p>1. Direktiva obuhvaća odredbe vezane uz : - definiranje pojmova kreditnih i financijskih institucija - uvjete za početak poslovanja kreditnih ustanova, - poslovanje kreditnih institucija i njihovih podružnica i nadzor nad njima - slobodu poslovnog nastana i slobodu pružanja usluga - odnose s trećim zemljama - načela i tehničke instrumente za razborit nadzor - sastav i zadaće savjetodavnog odbora za bankarstvo - zabranu društvima koja nisu kreditne institucije uzimanja pologa ili ostalih otplativih sredstava od javnosti, 2. s obzirom na razvitak djelatnosti kreditnih institucija izmjenjuje i dopunjuje Direktivu 2000/12/EZ u pogledu definicije kreditnih institucija, uključujući institucije koje se bave izdavanjem elektroničkog</p>	<p>1. Ostvarivanje unutarnjeg tržišta sa stajališta slobode poslovnog nastana i slobode pružanja financijskih usluga, olakšavanje početka poslovanja i obavljanja djelatnosti kreditnih ustanova, zaštita štednje, stvaranje jednakih uvjeta konkurencije između kreditnih institucija; 2. Sprječavanje narušavanja tržišnog natjecanja među kreditnim institucijama koje se bave izdavanjem elektroničkog novca.</p>

Directive 2001/24/EC of the European Parliament and of the Council of 4 April 2001 on the reorganisation and winding up of credit institutions	Direktiva 2001/24/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 4. travnja 2001. o reorganizaciji i likvidaciji kreditnih institucija	reorganizacija i likvidacija kreditnih institucija	kreditne institucije i njihove podružnice otvorene u državama članicama koje nisu države u kojima one imaju svoje središnje ured i podružnice te kreditne institucije koje svoj središnji ured imaju izvan Zajednice, ali samo onda kad ta institucija ima podružnice u barem dvije države članice Zajednice	Direktiva obuhvaća odredbe o reorganizacijskim mjerama i likvidacijskom postupku uz obvezu obavješćivanja Direktivom predviđenih subjekata. Upravne ili sudbene vlasti matične države članice moraju jedine biti ovlaštene odlučivati o provedbi jedne ili više reorganizacijskih mjera u nekoj kreditnoj instituciji i u podružnicama otvorenim u drugim državama članicama, te bez odgađanja moraju informirati mjerodavne institucije države članice domaćina. Pritom trebaju uključiti i informacije o praktičnim učincima koje takva mjera može imati. Reorganizacijske mjere moraju se provoditi u skladu sa zakonima, propisima i procedurama koje se primjenjuju u matičnoj državi članici.	Ukloniti sve prepreke slobodi osnivanja i pružanja usluga unutar Zajednice.
--	---	--	--	---	---

Kopneni promet

Propis	Uže područje	Na koga se odnosi	Kratak sadržaj propisa	Cilj propisa	
Council Regulation (EEC) No. 11 concerning the abolition of discrimination in transport rates and conditions, in implementation of Article 79 (3) of the Treaty establishing EEC	Uredba Vijeća (EEZ) br. 11 o ukidanju diskriminacije u cijenama prijevoza i uvjetima, u primjeni članka 79. (3) Ugovora o osnivanju EEZ-a	prijevoz robe željeznicom, cestom ili unutarnjim vodama unutar Zajednice	prijevoznici unutar države članice, uključujući i prijevoz između država članica i trećih zemalja	Ukidanje diskriminacije u cjenicama za prijevoz i uvjetima prijevoza pri primjeni članka 79. (3) Ugovora o osnivanju EEZ-a.	Omogućiti ravnopravan obračun usluge prijevoza uz numeriran dokument (teretnica) za koji odgovara prijevoznik uz dokaz da cijena svakog prijevoza jednake robe i na jednak način u skladu s cijenom utvrđenom ovom Uredbom.
Council Directive 82/714/EEC of 04. October 1982 laying down technical requirements for inland waterway vessels	Direktiva Vijeća br. 82/714/EEZ od 4. listopada 1982. o tehničkim uvjetima za brodove unutarnje plovidbe	plovni putovi unutar Zajednice osim Rajnom	brodski prijevoznici koji prometuju unutarnjim vodama Zajednice nosivosti 15 t i više	Plovni putovi u Zajednici podijeljeni su na četiri zone i petu R zonu za Rajnu, a brodovi koji njima plove trebaju imati odgovarajući svjedodžbu.	Potvrđivanje zajedničkih tehničkih uvjeta za brodove koji plove na linijama unutarnjih voda zajednice da bi se donijela svjedodžba koja će vrijediti na području čitave Zajednice.
Council Regulation (EEC) No. 2919/85 of 17. October 1985 laying the conditions for access to the arrangements under the Revised Convention for the navigation of the Rhine relating to vessels belonging to the Rhine Navigation	Uredba Vijeća (EEZ) br. 2919/85 od 17. listopada 1985. kojom se propisuju uvjeti pristupa sporazumima u sklopu Revidirane konvencije za plovidbu Rajnom koja se odnosi na brodove koji pripadaju Rajnskoj plovidbi	plovidba unutarnjim plovnim putovima države nečlanice koji su povezani s plovnim putovima države članice	prijevoznici unutarnjim vodama Zajednice	Brodovi koji pripadaju Rajnskoj plovidbi bit će ovlašteni prevoziti teret i putnike između dvije točke u unutarnjim plovnim vodama ako imaju dokument koji je izdalo državno tijelo i imaju stvarnu vezu s bilo kojom državom članicom.	Postaviti uvjete unutar kojih će države članice imati jednaki pristup Rajnskoj plovidbi i izbjeći nekontrolirano premještanje poslovnog nastana državljana iz trećih država u države članice.
Council Directive 87/540/EEC of 9 November 1987 on access to the occupation of carrier of goods by waterway in national and international transport and on the mutual recognition of diplomas, certificates and other evidence of formal qualifications for this occupation	Direktiva Vijeća br. 87/540/EEZ od 9. studenoga 1987. o pristupu zanimanja prijevoznika robe plovnim putovima u domaćem i međunarodnom prometu, te uzajamnom priznavanju diploma, svjedodžbi i drugih dokaza o stručnoj osposobljenosti za obavljanje ove djelatnosti	interes prijevoznika roba brodovima unutarnjim plovnim putovima čija je nosivost veća od 200 t tereta u nacionalnom i međunarodnom transportu	poduzetnici koji se bave prijevozom roba unutarnjim plovidbenim putovima svoje države povezanim s unutarnjim plovidbenim putovima neke od država članica	Za prijevoz robe unutarnjim plovidbenim putovima unutar Zajednice, prijevoznik mora zadovoljiti točno određene uvjete za dobivanje dozvole, ali se u Uredbi navode olakšice (npr. dopušta se obavljanje prijevoza uz pomoć dozvole druge osobe koju priznaje država članica).	Uvođenje zajedničkih pravila koja uređuju pristup zanimanju prijevoznika, odnosno priznanje diploma, certifikata i dr. dokaza formalnih kvalifikacija uz istodobno poštivanje slobode kretanja osoba, kapitala, robe i usluga unutar Zajednice.

Council Directive 91/440/EEC of 29 July 1991 on the development of the Community's railways. Directive 2001/12/EC of the European Parliament and of the Council of 26 February 2001 amending Council Directive 91/440/EEC on the development of the Community's railways	Direktiva Vijeća 91/440/EEZ od 29. lipnja 1991. o razvoju željeznica EZ; Direktiva 2001/12/EZ Europskog Parlamenta i Vijeća od 26. veljače 2001. o izmjenama i dopunama Direktive 91/440/EEZ o razvoju željeznica u Uniji	željeznički prijevoz	željeznička poduzeća i međunarodne grupacije željezničkih poduzeća	Direktiva nalaže državama članicama da poduzmu mjere kojima će omogućiti razdvajanje željezničke infrastrukture od poduzeća koja se bave željezničkim prijevozom te da potonjima omogući poslovanje po tržišnim načelima i neovisnost od države. Države članice trebaju se brinuti o razvoju željezničke mreže te o sigurnosnim standardima.	Omogućiti tržišno natjecanje na području pružanja željezničkih usluga koje će dovesti do boljeg korištenja željezničkih kapaciteta uz manje troškove i kvalitetniju uslugu te revitalizirati europske željeznice.
Council Directive 91/672/EEC of 16 December 1991 on the reciprocal recognition of national boatmasters' certificates for the carriage of goods and passengers by inland waterway	Direktiva Vijeća br. 91/672/EEZ od 16. listopada 1991. o reciprocitetu priznanja državnih svjedodžbi za prijevoz tereta i putnika unutarnjim plovnicama	priznavanje diploma zapovjednicima brodova koji plove morem i drugim plovnicama putovima u Zajednici s izuzetkom Rajne	zapovjednici brodova za prijevoz tereta i putnika unutarnjim plovnicama putovima	Rajnska plovodna licencija za zapovjednike brodova koja je sukladna revidiranoj Konvenciji za plovodbu Rajnom, vrijedit će za sve unutarnje plovodne putove u Zajednici.	Postići reciprocitet priznanja državnih certifikata za zapovjednike brodova koji prevoze teret i putnike unutarnjim plovodnim putovima Zajednice.
Council Regulation (EEC) No. 3921/91 of 16 December 1991 laying down the conditions under which non-resident carriers may transport goods or passengers by inland waterway within a Member State	Uredba Vijeća (EEZ) br. 3921/91 od 16. prosinca 1991. o uvjetima unutar kojih prijevoznik iz druge države može prevoziti teret i putnike plovnicama putovima unutar države članice i između njih	postavljanje uvjeta unutar kojih prijevoznik iz druge države može prevoziti teret i putnike plovnicama putovima unutar države članice i između njih	prijevoznici koji plovnicama osim Rajnom prevoze teret i putnike (kabotaža) unutar država članica	Za kabotažu prijevoznik se može koristiti samo brodovima čiji je vlasnik državljanin države članice ili je zakonski zastupnik s registriranim poslom koji obavlja u državi članici. Svjedodžba izdana u državi članici u kojoj je brod registriran ili u državi članici u kojoj je ustoličen vlasnik, dokazuje da prijevoznik koji obavlja kabotažu unutar Zajednice udovoljava traženim uvjetima.	Prevoziti pod istim uvjetima koji vrijede u državi članici za njezine prijevoznike tereta i osoba kao i za prijevoznike koji nisu iz države članice.
Council Directive 94/55/EC of 21 November 1994 on the approximation of the laws of the Member States with regard to the transport of dangerous goods by road	Direktiva Vijeća 94/55/EZ od 21. studenoga 1994. godine o usklađivanju zakona država članica na području cestovnog prijevoza opasnih tvari	cestovni prijevoz opasnih tvari	prijevoznici opasnih tvari unutar Europske zajednice uključujući i prijevoznike iz zemalja nečlanica	Direktiva propisuje modalitete prijevoza opasnih tvari, npr. ambalažu i etikete, upotrebu jezika, upotrebu vozila i spremnika, temperaturu za prijevoz itd. te uvjete prijevoza bioloških agensa i genetički modificiranih organizama. Države članice mogu i dalje primjenjivati nacionalno zakonodavstvo ako se radi o malim količinama opasnih tvari.	Omogućiti slobodan protok roba i usluga i osigurati visoku razinu sigurnosti te očuvati okoliš i zdravlje ljudi.
Council Directive 95/18/EC of 19 June 1995 on the licensing of railway undertakings. Directive 2001/13/EC of the European Parliament and of the Council of 26 February 2001 amending Council Directive 95/18/EC on the licensing of railway undertakings	Direktiva Vijeća 95/18/EZ od 19. lipnja 1995. o izdavanju dozvola željezničkim poduzećima, Direktiva 2001/13/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 26. veljače 2001. kojom se mijenja Direktiva 95/18/EZ o izdavanju dozvola željezničkim poduzećima	željeznički prijevoz	željeznička poduzeća i međunarodne grupacije željezničkih poduzeća	Direktivom se nalaže svim željezničkim poduzećima poštivanje određenih kriterija koji uključuju dobru reputaciju, financijsku sposobnost i profesionalnu kompetenciju poduzeća te poštivanje visokih standarda sigurnosti radi dobivanja licence za prijevoz.	Određiti kriterije za izdavanje, obnavljanje i dopune obvezatnih licenci namjenjenih poduzećima, radi osiguravanja pouzdane i primjerene usluge u Zajednici.

Council Directive 95/50/EC of 6 October 1995 on uniform procedures for checks on the transport of dangerous goods	Direktiva Vijeća 95/50/EZ od 6. listopada 1995. godine o jedinstvenom postupku kontrole prijevoza opasnih tvari	cestovni prijevoz opasnih tvari	prijevoznici opasnih tvari	Direktiva propisuje jedinstveni postupak provjere prijevoza opasnih tvari. Vozači koji krše propise isključit će se iz prometa. U slučaju ponovljenih prekršaja, uslijedit će prijava nadležnim vlastima države gdje je vozilo prijavljeno. Države članice imaju obvezu poslati Komisiji tekst bitnih odredbi domaćeg zakonodavstva u vezi s ovom Direktivom te joj slati godišnja izvješća o njoj provedbi.	Omogućiti slobodan protok roba i usluga i osigurati visoku razinu sigurnosti te očuvati okoliš i zdravlje ljudi.
Council Directive 96/26/EC of 29 April 1996 on admission to the occupation of road haulage operator and road passenger transport operator and mutual recognition of diplomas, certificates and other evidence of formal qualifications intended to facilitate for these operators the right to freedom of establishment in national and international transport operations	Direktiva Vijeća (EZ) 96/26 od 29. travnja 1996. o pristupu u djelatnost cestovnog prijevoznika putnika i cestovnog prijevoznika tereta te uzajamnom priznavanju diploma, svjedodžbi i ostalih dokaza o formalnim kvalifikacijama u svrhu omogućavanja tim prijevoznicima prava na slobodno obavljanje djelatnosti u nacionalnom i međunarodnom prijevozu	pravo slobodnog pružanja usluga prijevoza u nacionalnom i međunarodnom prometu	operateri koji se koriste vozilima za prijevoz do 9 putnika i operateri čiji su tegljači tereta nosivosti do 3,5 t	Zajednička suradnja država članica uključuje međusobno priznanje diploma i svjedodžbi o profesionalnoj sposobnosti, kao i opstojnost istih uvjeta za obavljanje djelatnosti prijevoza podložnih provjeri svakih 5 godina.	Ujednačiti uvjete za obavljanje djelatnosti cestovnog prijevoza u pitanju povećanja profesionalnosti i kvalitete.
Council Regulation (EC) No. 1356/96 of 8 July 1996 on common rules applicable to the transport of goods or passengers by inland waterway between Member States with a view to establishing freedom to provide such transport services	Uredba Vijeća (EZ) br. 1356/96 od 8. srpnja 1996. o općim pravilima primjenjivim na prijevoz tereta i putnika plovnim putovima između država članica radi slobodnog obavljanja takve vrste usluga	prijevoz tereta i putnika unutarnjim plovidbenim putovima između država članica.	poduzetnici prijevoznici koji obavljaju transport tereta i putnika plovnim putovima Zajednice	Dopušten je provoz unutarnjim plovnim putovima svakom prijevozniku na temelju njegova državljanstva ili poslovnog nastana koji ima u državi članici, sukladno zakonima države članice kojima je dobio ovlaštenje i na temelju kojih je brod registriran.	Utvrđiti uvjete pod kojima brodski prijevoznik može prevoziti stvari ili osobe unutarnjim plovnim putovima između država članica i u tranzitu kroz njih.
Council Directive 96/50/EC of 23 July 1996 on the harmonization of the conditions for obtaining national boatmasters' certificates for the carriage of goods and passengers by inland waterway in the Community	Direktiva Vijeća br. 96/50/EZ od 23. srpnja 1996. o usklađivanju uvjeta za stjecanje državnog certifikata zapovjedniku broda pri unutarnjoj plovidbi Zajednice	usklađivanje uvjeta za stjecanje državnog certifikata zapovjedniku broda pri prijevozu tereta i putnika u unutarnjoj plovidbi Zajednice	zapovjednici teretnih brodova dužih od 20 m i putničkih koji prevoze više od 12 osoba u unutarnjoj plovidbi Zajednice	Kada plovi i prevozi putnike u vodama države članice, zapovjednik broda mora imati specijalnu svjedodžbu kojoj prethodi adekvatan test spremnosti, iskustva i znanja, a podložna je promjenama i dopunama od strane države članice.	Postaviti minimum zajedničkih uvjeta koje podnositelj mora ispuniti radi stjecanja općepriznate svjedodžbe – državnog certifikata zapovjednika broda.

Council Directive 96/75/EC of 19. November 1996 on the system of chartering and pricing in national and international inland waterway transport in the Community	Direktiva Vijeća br. 96/75/EZ od 19. studenoga 1996. o sistemu čartera i cijena u nacionalnom i međunarodnom unutarnjem prijevozu u Zajednici	sustav čartera i utvrđivanja cijena nacionalnoga i međunarodnog prijevoza u unutarnjoj plovidbi unutar Zajednice	prijevoznici u državama članicama koje imaju vodno dobro	Direktiva uređuje državni i međunarodni promet u unutarnjim vodama Zajednice za koje će se ugovori slobodno sklapati između stranaka pod jednakim uvjetima, a o cijenama će se slobodno pregovarati.	Potpuno liberaliziranje tržišta unutarnje plovidbe unutar Zajednice i ukidanje sistema "čarter po rotaciji" od 1. siječnja 2002. godine.
Directive 2000/30/EC of the European Parliament and of the Council of 6 June 2000 on the technical roadside inspection of the roadworthiness of commercial vehicles circulating in the Community	Direktiva 2000/30/EZ Vijeća i Europskog parlamenta od 6. lipnja 2000. godine o tehničkoj cestovnoj kontroli voznog stanja komercijalnih vozila u Zajednici	cestovni promet komercijalnih vozila	vozači i vlasnici komercijalnih vozila	Direktiva propisuje uspostavu cestovnih tehničkih inspekcija za kontrolu ispravnosti vozila te radnje koje će inspektori poduzimati pri kontrolama. Države članice imaju obvezu poslati Komisiji tekst bitnih odredbi domaćeg zakonodavstva u vezi s ovom Direktivom te joj slati dvogodišnja izvješća o njezinoj provedbi.	Osigurati visoku razinu sigurnosti te očuvati okoliš i zdravlje ljudi.
Directive 2001/14/EC of the European Parliament and of the Council of 26 February 2001 on the allocation of railway infrastructure capacity and the levying of charges for the use of railway infrastructure and safety certification	Direktiva 2001/14/EZ Europskog Parlamenta i Vijeća od 26. veljače 2001. o rasporedu kapaciteta željezničke infrastrukture i zaračunavanju naknade za korištenje željezničke infrastrukture i certifikatu o sigurnosti	željeznički prijevoz	željeznička poduzeća i međunarodne grupacije željezničkih poduzeća	Direktiva nalaže da države članice postave načela i postupak za korištenje i dodjelu kapaciteta željezničke infrastrukture, zaračunavanje naknade, tako da se omogući njihova optimalna upotreba te da se odredi sustav naknada ako su troškovi veći od cijena željezničkih usluga.	Omogućiti tržišno natjecanje koje će dovesti do boljeg korištenja željezničkih kapaciteta uz manje troškove i kvalitetniju uslugu te revitalizirati europske željeznice.

Zdravlje i zaštita na radu

Propis	Uže područje	Na koga se odnosi	Kratak sadržaj propisa	Cilj propisa	
Council Directive 89/656/EEC of 30 November 1989 on the minimum health and safety requirements for the use by workers of personal protective equipment at the workplace (third individual Directive within the meaning of Article 16 (1) of Directive 89/391/EEC)	Direktiva Vijeća 89/656/EEZ od 30. studenog 1989. o minimalnim zahtjevima za sigurnost i zdravlje pri uporabi osobne zaštitne opreme na radu (treća individualna direktiva u smislu članka 16. (1) Direktive 89/391/EEZ)	zdravlje i zaštita na radu	subjekti čiji se radnici koriste osobnom zaštitnom opremom i koji moraju prilagoditi svoje pravilnike zakonima o zaštiti na radu, a koji će biti usklađeni s Direktivom	Direktiva nalaže poslodavcima nabavku i održavanje osobne zaštitne opreme za radnike kao i izobrazbu radnika i upozorenje o rizicima nošenja opreme. Također postoji obveza obavještanja radnika o poduzetim mjerama i njihovu sudjelovanju u odlučivanju u sklopu Direktive.	Preventivna zaštita zdravlja radnika, odnosno sprječavanje ozljede i oboljenja na radu uzrokovane neodgovarajućom zaštitnom opremom. Indirektno smanjiti troškove zdravstvenog i mirovinskog osiguranja koji nastaju zbog takvih ozljeda i bolesti (bolovanja, troškovi liječenja, invalidnost itd.).
Council Directive 89/654/EEC of 30 November 1989 concerning the minimum safety and health requirements for the workplace (first individual Directive within the meaning of Article 16 (1) of Directive 89/391/EEC)	Direktiva Vijeća 89/654/EEZ od 30. studenoga 1989. o minimalnim zahtjevima za sigurnost i zdravlje na radnom mjestu (prva pojedinačna direktiva u smislu članka 16. (1) Direktive 89/391/EEZ)	zdravlje i zaštita na radu	subjekti koji moraju prilagoditi svoje pravilnike zakonima o zaštiti na radu, a koji će biti usklađeni s Direktivom	Direktiva regulira sigurnosne i zdravstvene standarde na radnom mjestu, npr. izlaze za nuždu, tehničko održavanje radnoga mjesta i opreme, higijenske standarde. Nalaže se informiranje radnika o poduzetim mjerama u ovom smislu kao i njihovo sudjelovanje u odlučivanju o tim mjerama.	Jamstva sigurnosti i zaštite zdravlja radnika. Indirektno smanjiti troškove zdravstvenog i mirovinskog osiguranja koji nastaju zbog neodgovarajućih sigurnosnih i zdravstvenih standarda (bolovanja, troškovi liječenja, invalidnost itd.).
Council Directive 89/655/EEC of 30 November 1989 concerning the minimum safety and health requirements for the use of work equipment by workers at work (second individual Directive within the meaning of Article 16 (1) of Directive 89/391/EEC)	Direktiva Vijeća 89/655/EEZ od 30. studenog 1989. o minimalnim zahtjevima za sigurnost i zdravlje pri uporabi radne opreme (druga pojedinačna direktiva u smislu članka 16. (1) Direktive 89/391/EEZ)	zaštita na radu u industrijskim postrojenjima	subjekti koji imaju industrijsku opremu (strojeve, alate, instalacije itd.) i moraju prilagoditi svoje pravilnike zakonima o zaštiti na radu, a koji će biti usklađeni s Direktivom	Direktiva nalaže poslodavcima da osiguraju odgovarajuću opremu za rad radnika te ih propisno osposobi za rad njome kako bi posao mogli obavljati bez opasnosti za sigurnost i zdravlje. Poslodavci moraju radnicima pružiti obavijesti o radnoj opremi kao i o poduzetim zaštitnim mjerama. Mora se osigurati i konzultacija radnika kao i njihovo sudjelovanje u odlukama vezanim uz djelokrug ove Direktive.	Preventivno zaštititi zdravlje radnika odnosno spriječiti ozljede na radu uzrokovane neodgovarajućom opremom ili neosposobljenošću radnika za rukovanje njome. Indirektno smanjiti troškove zdravstvenog i mirovinskog osiguranja koji nastaju zbog takvih ozljeda (bolovanja, troškovi liječenja, invalidnost itd.).

<p>Council Directive 90/270/EEC of 29 May 1990 on the minimum safety and health requirements for work with display screen equipment (fifth individual Directive within the meaning of Article 16 (1) of Directive 89/391/EEC)</p>	<p>Direktiva Vijeća 90/270/EEZ od 29. svibnja 1990. o minimalnim zahtjevima za sigurnost i zdravlje pri radu na zaslonima (peta pojedinačna direktiva u smislu članka 16. (1) Direktive 89/391/EEZ)</p>	<p>zaštita pri radu na zaslonima</p>	<p>subjekti koji imaju opremu sa zaslonima i moraju prilagoditi svoje pravilnike o zakonima o zaštiti na radu, a koji će biti usklađeni s Direktivom</p>	<p>Direktiva nalaže poslodavcima da izvrše analizu terminala sa zaslonima i procijene sigurnosne i zdravstvene uvjete u kojima rade radnici, a posebice rizike mogućeg oštećenja vida i drugih tjelesnih oštećenja te psihičkog stresa. Poslodavci moraju poduzeti mjere da se ovi rizici otklone i umanjanje, npr. u radnim zadacima predvidjeti prekide i izmjene radnih aktivnosti da bi se smanjili spomenuti rizici. Moraju radnike obavijestiti o tim rizicima kao i o poduzetim zaštitnim mjerama. Mora se osigurati i konzultacija radnika te njihovo sudjelovanje u odlukama vezanim uz djelokrug ove Direktive. Također se radnicima mora redovno testirati vid.</p>	<p>Zaštititi zdravlje radnika odnosno spriječiti oštećenje vida i druga tjelesna oštećenja na radu uzrokovana lošim uvjetima rada i povećanim stresom. Indirektno smanjiti troškove zdravstvenog i mirovinskog osiguranja koji nastaju zbog takvih ozljeda (bolovanja, troškovi liječenja, invalidnost itd.).</p>
<p>Council Directive 90/269/EEC of 29 May 1990 on the minimum health and safety requirements for the manual handling of loads where there is a risk particularly of back injury to workers (fourth individual Directive within the meaning of Article 16 (1) of Directive 89/391/EEC)</p>	<p>Direktiva Vijeća 90/269/EEZ od 29. svibnja 1990. o minimalnim zahtjevima za sigurnost i zdravlje pri ručnom rukovanju s teretima, pri čemu postoji mogućnost oštećenja leđa (četvrta pojedinačna direktiva u smislu članka 16. (1) Direktive 89/391/EEZ)</p>	<p>zaštita na radu</p>	<p>poduzeća gdje se ručno rukuje teretima</p>	<p>Direktiva nalaže poduzimanje organizacijskih mjera i nabavku mehaničke opreme kako bi se izbjeglo manualno rukovanje teretima odnosno smanjio rizik koji prati manualno rukovanje takvim teretom.</p>	<p>Smanjiti bolesti mišićno-koštanog sustava zbog kojih znatan broj radnika odlazi na bolovanja ili u prijevremenu mirovinu, znači indirektno smanjiti izdatke poslodavaca, zdravstvenih i mirovinskih fondova za bolovanja i prijevremene i invalidske mirovine.</p>
<p>Council Directive 92/58/EEC of 24 June 1992 on the minimum requirements for the provision of safety and/or health signs at work (ninth individual Directive within the meaning of Article 16 (1) of Directive 89/391/EEC)</p>	<p>Direktiva Vijeća 92/58/EEZ od 24. lipnja 1992. o minimalnim zahtjevima za znakove, koji se odnose na sigurnost i zdravlje pri radu (deveta pojedinačna direktiva u smislu članka 16. (1) Direktive 89/391/EEZ)</p>	<p>zdravlje i zaštita na radu</p>	<p>subjekti koji moraju prilagoditi svoje pravilnike o zakonima o zaštiti na radu, a koji će biti usklađeni s Direktivom</p>	<p>Direktiva nalaže postavljanje znakova opasnosti za sigurnost i zdravlje, na mjestima gdje takva opasnost postoji.</p>	<p>Zaštititi zdravlje radnika odnosno spriječiti ozljede na radu uzrokovane nedostatnim znakovima upozorenja na opasnost za sigurnost i zdravlje. Indirektno smanjiti troškove zdravstvenog i mirovinskog osiguranja koji nastaju zbog takvih ozljeda (bolovanja, troškovi liječenja, invalidnost itd.).</p>

Council Directive 92/57/EEC of 24 June 1992 on the implementation of minimum safety and health requirements at temporary or mobile construction sites (eighth individual Directive within the meaning of Article 16 (1) of Directive 89/391/EEC)	Direktiva Vijeća 92/57/EEZ od 24. lipnja 1992. o osiguranju minimalnih zahtjeva za sigurnost i zdravlje na privremenim gradilištima (osma pojedinačna direktiva u smislu članka 16. (1) Direktive 89/391/EEZ)	zdravlje i zaštita na radu na privremenim gradilištima (tj. u strukama kao što su građevinarstvo, šumarstvo, brodogradnja itd.).	subjekti koji imaju privremena gradilišta i koji moraju prilagoditi svoje pravilnike zakonima o zaštiti na radu, a koji će biti usklađeni s Direktivom	Direktiva uređuje minimalne sigurnosne i zdravstvene standarde na privremenim gradilištima, npr. izradu plana sigurnosnih i zdravstvenih mjera prije otvaranja gradilišta, imenovanje koordinatora za sigurnost i zdravlje, održavanje čistoće gradilišta, posebne uvjete odlaganja otpada itd. Također postoji obveza obavještanja radnika o poduzetim mjerama i njihova sudjelovanja u odlučivanju u sklopu Direktive.	Jamstva sigurnosti i zaštite zdravlja radnika odnosno sprječavanje ozljeda na privremenim gradilištima, kao i onečišćenje okoliša. Indirektno smanjiti troškove zdravstvenog i mirovinskog osiguranja koji nastaju zbog takvih ozljeda (bolovanja, troškovi liječenja, invalidnost itd.), odnosno troškovi eksternalija (ekološke katastrofe i sl.).
Council Directive 92/85/EEC of 19 October 1992 on the introduction of measures to encourage improvements in the safety and health at work of pregnant workers and workers who have recently given birth or are breastfeeding (tenth individual Directive within the meaning of Article 16 (1) of Directive 89/391/EEC)	Direktiva Vijeća 92/85/EEZ od 19. listopada 1992. o uvođenju mjera za poticanje poboljšanja sigurnosti i zdravlja pri radu trudnica, roditelja i dojilja (deseta pojedinačna direktiva u smislu članka 16. (1) Direktive 89/391/EEZ)	zaštita na radu trudnica, roditelja i dojilja	odnosi se na sve poslodavce	Direktiva nalaže poduzimanje tehničkih i organizacijskih mjera kako bi se osiguralo zdravlje i sigurnost trudnica, roditelja i dojilja, npr. prilagodбом radnoga vremena, premještanjem na drugo radno mjesto s povoljnijim uvjetima rada, porodijskim dopustom odnosno bolovanjem, zabranom noćnoga rada, zaštitom radnih prava, npr. plaćanjem odgovarajuće naknade, zabranom otkaza itd.	Zaštititi zdravlje trudnica, roditelja i dojilja, odnosno njihove novorođenčadi, kako bi dugoročno bilo očuvano zdravlje i opstanak cijele populacije. Indirektno smanjiti troškove zdravstvenoga i mirovinskog osiguranja koji nastaju zbog neprimjerene brige za ovu populaciju (bolovanja, troškovi liječenja majki i djece itd.).
Council Directive 94/33/EC of 22 June 1994 on the protection of young people at work	Direktiva Vijeća 94/33/EZ od 22. lipnja 1994. o zaštiti mladeži na radu	zaštita mladeži na radu	osobe mlađe od 18 godina koje imaju ugovor o radu ili su u radnom odnosu po zakonu koji je na snazi u članici EU-a	Direktiva nalaže mjere zaštite na radu djece i mladeži, npr. zabranu rada djece mlađe od 15 godina, odnosno odstupanja od te zabrane, odredbe o obvezama poslodavca, radnim uvjetima, radnom vremenu, noćnom radu, dnevnom i godišnjem odmoru, rad u slučaju više sile i dr.	Zaštititi djecu i mladež od ekonomskog izrabljivanja i rada koji narušava njihovu sigurnost, zdravlje, fizički, mentalni, moralni i socijalni razvoj ili dovodi u pitanje njihov odgoj i obrazovanje.
Council Directive 98/24/EC of 7 April 1998 on the protection of the health and safety of workers from the risks related to chemical agents at work (fourteenth individual Directive within the meaning of Article 16(1) of Directive 89/391/EEC)	Direktiva Vijeća 98/24/EZ od 7. travnja 1998. o zaštiti zdravlja i sigurnosti radnika od rizika zbog izloženosti kemijskim sredstvima na radu (četnaesta pojedinačna direktiva u smislu članka 16. (1) Direktive 89/391/EEZ)	zaštita na radu u kemijskoj industriji	poduzeća gdje se rukuje kemijskim tvarima	Direktiva nalaže poduzimanje tehničkih i organizacijskih mjera kako bi se smanjio rizik koji prati rukovanje kemijskim sredstvima i osiguralo zdravlje i sigurnost radnika.	Smanjiti profesionalne ozljede i bolesti zbog kojih određen broj radnika odlazi na bolovanja ili u prijevremenu mirovinu, znači indirektno smanjiti izdatke poslodavaca, zdravstvenih i mirovinskih fondova za bolovanja i prijevremene i invalidske mirovine.

Directive 1999/92/EC of the European Parliament and of the Council of 16 December 1999 on minimum requirements for improving the safety and health protection of workers potentially at risk from explosive atmospheres (fifteenth individual Directive within the meaning of Article 16(1) of Directive 89/391/EEC)	Direktiva 1999/92/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 16. prosinca 1999. o minimalnim zahtjevima za poboljšanje sigurnosti i zdravlja radnika koji su izloženi potencijalno eksplozivnim atmosferama (petnaesta pojedinačna direktiva u smislu članka 16. (1) Direktive 89/391/EEZ)	zaštita na radu u kemijskoj industriji	poduzeća u kojima se rukuje eksplozivnim plinovima	Direktiva nalaže poduzimanje tehničkih i organizacijskih mjera kako bi se izbjeglo nastajanje, odnosno smanjio rizik koji prati eksplozivne atmosfere te smanjile njihove posljedice i osiguralo zdravlje i sigurnost radnika.	Smanjiti profesionalne ozljede i bolesti zbog kojih određen broj radnika odlazi na bolovanja ili u prijevremenu mirovinu, znači indirektno smanjiti izdatke poslodavaca, zdravstvenih i mirovinskih fondova za bolovanja i prijevremene i invalidske mirovine.
--	---	--	--	--	--

Zaštita podataka

Propis	Uže područje	Na koga se odnosi	Kratak sadržaj propisa	Cilj propisa	
Directive 95/46/EC of the European Parliament and of the Council of 24 October 1995 on the protection of individuals with regard to the processing of personal data and on the free movement of such data	Direktiva 95/46/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 24. listopada 1995. o zaštiti pojedinaca u sklopu obrade osobnih podataka te o slobodnom tijeku tih podataka	zaštita osobnih podataka	svi subjekti koji raspolažu i rade s osobnim podacima	Direktiva uređuje način raspolaganja osobnim podacima, npr. nalaže da se pri upotrebi osobnih podataka mora poštivati zakonitost, da se prikupljaju za izričito određenu i legitimnu svrhu te da se u druge svrhe ne smiju koristiti. Osoba čiji se podaci koriste mora odobriti njihovo korištenje ili je to u javnom interesu. Nadalje, osoba čiji se podaci koriste može dobiti uvid u te podatke. Zabranjuje se obrada podataka o rasnom, etničkom podrijetlu, političkom, vjerskom uvjerenju, sindikalnom članstvu, zdravlju ili spolnom životu, osim u određenim situacijama.	Zaštititi osobne podatke, odnosno spriječiti njihovu zlorabu u smislu jačanja demokratizacije i zaštite privatnosti, ljudskih prava i temeljnih sloboda.

Jednake mogućnosti

Propis	Uže područje	Na koga se odnosi	Kratak sadržaj propisa	Cilj propisa	
Council Directive 79/7/EEC of 19 December 1978 on the progressive implementation of the principle of equal treatment for men and women in matters of social security	Direktiva Vijeća 79/7/EEZ od 19. prosinca 1978. o postupnoj primjeni načela jednakosti za muškarce i žene na području socijalne sigurnosti	jednake mogućnosti za muškarce i žene na području socijalne sigurnosti	radno sposobno stanovništvo, ali uključuje i umirovljenike i osobe koje su zbog bolesti ili nezgode spriječene u radnoj aktivnosti te nezaposlene	Direktiva zabranjuje diskriminaciju na osnovi spola ili bračnog stanja u sustavu socijalne sigurnosti, vezano uz bolovanja, invaliditet, starosne mirovine, profesionalne bolesti i nezaposlenost.	Primijeniti načela jednakog tretmana muškaraca i žena na području socijalne sigurnosti.
Council Directive 86/378/EEC of 24 July 1986 on the implementation of the principle of equal treatment for men and women in occupational social security schemes	Direktiva Vijeća 86/378/EEZ od 24. srpnja 1986. o primjeni načela jednakosti za muškarce i žene u strukovnim sustavima socijalne sigurnosti	jednake mogućnosti za muškarce i žene na području socijalne sigurnosti	radno sposobno stanovništvo, ali uključuje i umirovljenike i osobe koje su zbog bolesti ili nezgode spriječene u radnoj aktivnosti te nezaposlene	Direktiva zabranjuje diskriminaciju na osnovi spola ili bračnog stanja unutar sustava strukovne socijalne sigurnosti (vezano uz bolovanja, invaliditet, starosne mirovine, profesionalne bolesti i nezaposlenost) koji nisu pokriveni prethodnom Direktivom 79/7 već su ponudeni unutar poduzeća, grupe poduzeća, područja gospodarske aktivnosti, gospodarskoga sektora ili grupe sektora.	Primijeniti načela jednakog tretmana muškaraca i žena na području socijalne sigurnosti.

Pošta i telekomunikacije / pomorski promet

Propis	Uže područje	Na koga se odnosi	Kratak sadržaj propisa	Cilj propisa	
Council Directive 93/75/EEC of 13 September 1993 concerning minimum requirements for vessels bound for or leaving Community ports and carrying dangerous or polluting goods	Direktiva vijeća 93/75/EEZ od 13. rujna. 1993. s obzirom na minimum uvjeta za one brodove koji su na vezu ili koji isplovljavaju iz luka Zajednice i nose opasne ili onečišćene tvari	pomorski prijevoz	brodski prijevoznici	Budući da količina opasnih ili onečišćenih tvari koje se transportiraju putem mora nesmanjeno raste, povećavajući rizik od ozbiljnih nesreća koje se stalno događaju potrebno je poduzeti sve potrebne i odgovarajuće mjere da upravitelji broda osiguraju da brod koji isplovljava ili uplovljava u luku na prostoru EU-a i nosi opasne ili onečišćene tvari poštuje minimalne zahtjeve za osiguranje tereta od mogućih nesreća. Direktiva postavlja minimum zahtjeva koje države članice moraju nametnuti vlasnicima ili upraviteljima broda koji napušta luku na području Zajednice i nosi opasne i onečišćene tvari u obliku rasutog tereta ili u paketima.	Unaprijediti znanje mjerodavnih tijela o transportu opasnih ili onečišćenih tvari u svrhu poboljšanja prevencije nesreće na moru koja uključuje takav transport. Pridržavajući se zahtjeva za minimumom opreme koji mora biti poštivan od broskog veza na ulasku u luku i izlasku iz nje, unutar EU-a treba izbjeći situacije koji mogu izazvati nesreću te smanjiti štetu koja može nastati takvom eventualnom nesrećom.
Directive 97/67/EC of the European Parliament and of the Council of 15 December 1997 on common rules for the development of the internal market of Community postal services and the improvement of quality of service	Direktiva 97/67/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 15. prosinca 1997. o zajedničkim pravilima za razvoj unutarnjeg tržišta Zajednice za poštanske usluge Zajednice i poboljšanje kvalitete usluga	poštanske usluge	subjekti koji obavljaju poštanske usluge	Ova Direktiva uspostavlja zajednička pravila koja se odnose na odredbe općih poštanskih usluga u EU, kriterije koji definiraju opće poštanske usluge, uvjete za neodređene usluge, tarifne odredbe i transparentnost računa za opće usluge, određivanje standarda kvalitete i utvrđivanje sistema radi osiguranja udovoljenja tim standardima, usklađivanje tehničkih standarda te stvaranje nezavisnih nacionalnih regulatornih tijela.	Urediti područja poštanskih usluga unutar Zajednice radi liberalizacije tržišta, definirati zajednička pravila za razvoj unutarnjeg tržišta poštanskih usluga i poboljšati kvalitetu usluga unutar EU-a.

Directive 1999/95/EC of the European Parliament and of the Council of 13 September 1999 concerning the enforcement of provisions in respect of seafarers' hour of work on board ships calling Community ports, Council Directive 1999/63/EC of 21 June 1999 concerning the Agreement on the organisation of working time of seafarers concluded by the European Community Shipowners' Association (ECSA) and the Federation of Transport Workers' Unions in the European Union (FST) - Annex: European Agreement on the organisation of working time of seafarers	Direktiva 1999/95/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 13. rujna 1999. koja se odnosi na uvođenje pristojbi s obzirom na radno vrijeme pomoraca na brodovima koji uplovljavaju u luke Zajednice, Direktiva Vijeća 1999/63/EZ od 21. lipnja 1999. koja se odnosi na sporazum o organizaciji radnog vremena pomoraca koji su zaključile Udruga brodovlasnika EU (ESCA) i Federacija transportnih radnika u EU (FST) - Aneks: Europski sporazum o organizaciji radnoga vremena pomoraca	pomorski prijevoz	pomorci na brodovima komercijalne svrhe koji uplovljavaju u luke Zajednice, neovisno o zemlji registracije	Direktiva nalaže uspostavu mjera kojima mjerodavna tijela i inspekcija obavljaju nadzor, te poboljšanje uvjeta rada i života pomoraca na brodu. Direktiva isključuje ribarske brodove.	Uspostaviti mehanizam za provjeru i provođenje usklađenosti brodova koji uplovljavaju u luke država članica s Direktivom 99/63 u svrhu unaprjeđivanja pomorske sigurnosti, radnih uvjeta, zdravlja i sigurnosti pomoraca na brodovima.
Regulation (EC) No 417/2002 of the European parliament and of the Council of 18 February 2002 on the accelerated phasing-in of double hull or equivalent design requirements for single hull oil tankers and reaping Concil Regulation (EC) No 2978/94	Uredba (EZ) br. 417/2002 Europskog parlamenta i Vijeća od 18. veljače 2002. o ubrzanom uvođenju dvostrukog dna ili istovjetni zahtjevi za naftne tankere s jednostrukim dnom, pozivajući se na Uredbu Vijeća (EZ) br. 2978/94	pomorski prijevoz	brodski prijevoznici	Ova će se Uredba primjenjivati na naftne tankere od 5000 tona dwt i više koji uplovljavaju u luku ili offshore terminal koji je u ovlasti države članice, bez obzira na njihovu zastavu ili one koje plove pod zastavom države članice. U sklopu zajedničke transportne politike, daljnje mjere moraju biti donesene zbog prevencije onečišćenja u pomorskom prijevozu.	Uspostaviti plan ubrzane, ali postupne primjene dvostrukog dna ili odgovarajuće potrebne nacрте za tankere prema MARPOL 73/78 Konvenciji o tankerima sa jednostrukim trupom.

